

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 98 (9403)

TRST, nedelja, 25. aprila 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerinim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PONO VNO

ODLAŠANJE

Četrkova seja pokrajinskega sveta je se enkrat potrdila načeto, da imajo slovenski svetovalci v izvoljenih svetih pravico, da se izražajo v materinem jeziku. To načelo je bilo že prej potrjeno v deželni svetovi in v tržaškem občinskem svetu, vendar je bilo v četrtek se posebno jasno izraženo v dokumentu, ki so ga podpisale in izglasovale vse svetovalske skupine udeležencev vseh strank. V tem oziru bi lahko rekli, da pomeni izid četrkove seje korak naprej.

Takoj pa moramo dodati, da vsebina resolucije, ki je bila izglasovana v pokrajinskem svetu ne zadovoljuje pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, predvsem zaradi tega, ker vsebuje ponovno sklicevanje na rimsko vladno in parlament, kar smo že večkrat tudi v našem listu ocenili kot izmišljotino pred lastnimi odgovornostmi in nadaljevanje stare politike odlašanja, ko gre za reševanje manjšinskih vprašanj.

Kakšne rezultate lahko pričakujemo od enotne delegacije strank v parlamentu, ki naj bi po gornjem sklepu do 10. maja obiskala Rim in tam pozvala vladno in parlament k čimprejšnji uresnitvi parlamentarnih določb v korist manjšine, vstevši tistih, ki bi dokončno zagotovili rabo slovenskega jezika v izvoljenih svetih? Vse kaže, da so pred nami predčasne volitve in da v takem položaju ne morejo imeti posebne praktične vrednosti še tako zavzete objube bodisi s strani vlade, ali s strani parlamenta. Zato je tudi treba tolačiti trmasto odlašanje KD takojšnje rabe slovenskega jezika v izvoljenih svetih kot predvolumno računico, ki naj bi tej stranki prinesla glasove z desnice. Poleg tega ne moremo pozabiti na izid obiska podobne delegacije tržaške občinske uprave, ki je že posegla v Rim in prejela odgovor predsedstva vlade, ki ni mnil za las premaknil naprej rešitve tega vprašanja.

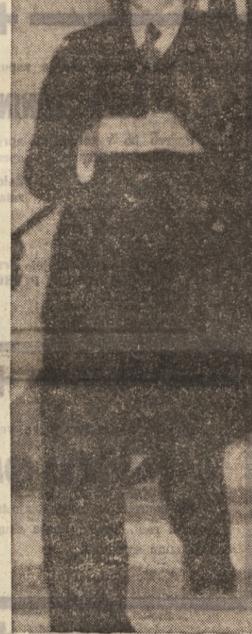
Pokrajinska resolucija pa ni zadovoljiva tudi zato, ker ni nobenih jamstev, da bi se krščanska demokracija nameravala odreči stari politiki odlašanja in zavlačevanja. Nasprotno, mnogi elementi nas utrjujejo v prepričanju, da je KD odločena vztrajati na stari poti. Karo naj drugače tolačimo trditve pokrajinskega tajništva KD (ki smo jo včeraj objavili v našem listu), po kateri «Trst ni dvojezično mesto, pač pa italijansko mesto, v katerem živi slovenska narodnostna manjšina». Tega ne moremo razumeti drugače, kot napoved odrekovanja enakopravnosti Slovencev in kot opravičevanje pred desnico, in da KD nima namena popustiti zahtevam Slovencev, da ne bi popolnoma opustila politiko, ki so jo pred več kot sto leti uvedli nacionalistični tržaški vladajoči krogi.

Nič čudnega torej, če je prav na omenjeni seji pokrajinskega sveta demokrščanski predstavnik ponovno povlekel na dan tezo o nekakšnem «nerazumevanju» slovenske narodnostne skupnosti pomena o-simskih sporazumov. Da bi bila mera polna, pa je tudi sam predsednik pokrajinske Znanosti (čigar knjiga z visoko donečim naslovom «Za manjšine» je pravkar izšla) smatral za potrebno poudariti, da za zamude v konkretnem priznavanju zakonitih pravic manjšine «niso krivi» ta ali ona stranka, ta ali oni politiki pač pa nekakšne zgodovinske okoliščine, ki naj bi bile neodvisne od volje krščanske demokracije. Dr. Zanetti, čigar zanimanja za vprašanja Slovencev nihče ne namerava zanikati, moramo reči, da imajo ne samo Slovenci, ampak tudi velik del italijanske demokracije javnosti, o tem posebej drugačno mnenje. Zato je tudi njegova izjava, kot izjave drugih, za koristi Slovencev mnogo manj zavzetih strankarskih kolegov, samo poskus prikrižavanja objektivnih odgovornosti stranke, ki je že trideset let na oblasti in ki je v tem času imela vso možnost, ne pa politične volje, da bi priznala slovenski narodnosti skupnosti vse tisto, kar ji gre po določilih republiške ustave, deželne statuta in občini načel demokracije in pravičnosti.

Čas bi bil tudi, da bi demokrati enkrat za vselej nehali govoriti o «nerazumevanju» Slovencev do osimskih sporazumov oziroma do

tistih točk, ki se bolj direktno tičejo manjšine. Obveze, ki jih vsebujejo sporazumi, se ne razlikujejo od obvez, ki jih ima italijanska republika že desetletja in jih po volji vladajočih krogov še ni izpolnila. Slovenci smo prepričani, da bi vsaj rabo slovenskega jezika lahko takoj omogočili, če bi zato obstajala resnična politična volja.

S ponovnim zanikanjem dejanske možnosti slovenskih svetovalcev, da bi se v izvoljenih svetih izražali v materinskem jeziku, je KD izgubila še eno priložnost, da pokaže resnično dobro voljo za reševanje vprašanj, ki se tičejo slovenske narodnostne skupnosti.

O usodi vlade bo odločal parlament. Na sliki: predsednik vlade Moro (levo) skupno z obrambnim ministrom Forlanjem odhaja s seje vodstva KD (Telefoto ANSA)

DANES PO VSEJ ITALIJI SVEČANOSTI OB DNEVU VSTAJE

Praznovanje 25. aprila v znamenju boja za ohranitev demokracije

KPI in PSI opozarjata na resen politični, gospodarski in socialni položaj

RIM, 24. — Po vsej državi bodo jutri svečanosti ob 31. obletnici osvoboditve. Svečanosti, ki so se v nekaterih krajih začele že danes, se ujemajo z zaključkom praznovanja 30-letnice osvoboditve, ki se je začelo z lanskim 25. aprilom. Ob priložnosti jutrišnjega državnega praznika je obrambni minister naročil, naj svečano proslavijo dan osvoboditve severne Italije v vseh ustanovah in edinicah italijanske vojske.

V Rimu je bila že danes svečanost v Teatro Argentina, katere so se udeležili predstavniki deželne uprave. Za jutri pa so organizacije bivših partizanskih borcev napovedale številne shode in manifestacije v mestih in na krajih, ki spominjajo na junaške boje partizanov.

Ob jutrišnjem prazniku je vodstvo komunistične partije naslovlilo na delavce in državljane poziv, v katerem pravi, da ima Italija po 31 letih vstaje potrebo po novem zagonu in novih naporih vsega naroda, da se izvleče iz globoke krize. Italijanski narod, pravi poziv KPI, je plačal in še vedno drago plačuje posledice razbitja demokracije in antisocialistične enotnosti. Sedanja kriza ni samo gospodarska, ugotavlja KPI, marveč tudi moralna in politična. Zato preti nevarnost popolnega razpada, ki ga pospešujejo s strategijo nepoštosti in provokacijami proti demokraciji ustanovam. Komunistični poziv pravi, da ni mogoče več vzdržati v sedanjem položaju. Zato potrebuje država novo politično vodstvo, ki bi slovelo na enotnosti demokratičnih in ljudskih sil. Tudi vodstvo PSI je odobrilo

SKLEP OSREDNJEGA VODSTVA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Parlament bo odločal o usodi vlade in o predčasnih volitvah

Moro se bo predstavil prej zbornici in nato senatu, da «ugotovi», ali ima vlada še večino - Prvi komentarji komunistov in socialistov

(Od našega rimskega dopisnika) RIM, 24. — Morova vlada se bo predstavila parlamentu. Morda bo prišlo do glasovanja o zaupnici na predlog o gospodarskih ukrepih krščanske demokracije in nato do razpusta poslanske zbornice in senata. Do tega sklepa je prišlo

demokrščansko vodstvo po dveh dneh izredno razburljivih razprav. Časnikarji, ki so dolgo čakali pred vhodom v sedež krščanske demokracije na Trgu del Gesu na zaključek zasedanja vodstva, so ugotovili, da je demokrščansko vodstvo prišlo do izglasovanja enotnega sklepa, potem ko sta dve ostru ločeni notranji fronti v stranki vsaka nekaj popustili: Zaccagninjeva stranka ustavnega loka, kot poslednji poskus za doseg sporazuma, da se prepreči predčasne volitve; desnica pa glede takojšnjega odstopa Morove vlade in sestave tako imenovane «villine vlade» pod vodstvom Forlanija ali Andreottija.

Bistvo vsega tega pa je, da je krščanska demokracija, ki ima že trideset let oblast v svojih rokah, še enkrat pokazala, da ni sposobna nakazati katerekoli perspektive v sedanjem resnem političnem in gospodarskem položaju. Zato imajo sedaj besedo leve stranke. Če danes, čeprav bosta vodstva PSI in KPI sprejeli dokončni sklep v ponedeljek, so predstavniki obeh levih strank dali prve izjave o sklepu demokrščanskega vodstva. «Krščanska demokracija se izmika dogovorjenemu razpustu parlamenta in se je odločila za čelni spopad z ostalimi demokratičnimi silami, v upanju, da bo v parlamentu izsilila morebitno različno oceno položaja in drugačne sklepe parlamentarnih predstavništva», je dejal član vodstva PSI Landolfi, potem ko je dal vedeti, da bo vodstvo stranke baje v ponedeljek ponovno zahtevalo, naj se takoj odpre vladna kriza, ne da bi še nadalje izgubljali dragoceno časa.

Glasilo KPI «L'Unità» pa bo jutri objavilo članek, v katerem poudarja resnost demokrščanskega sklepa in resen socialni in politični položaj, obenem pa poziva «na enotno budnost» in napoveduje skorajšnje pobude za mobilizacijo množic. Tudi «Manifesto» ponavlja danes, kar je napisal že včeraj in poziva «na mirno, organizirano in stalno mobilizacijo množic skupno z delavci, študenti, sindikati ter mladinskimi in ženskimi organizacijami».

Krščanska demokracija je z izredno težavo prišla do današnje

ga «enotnega sklepa». Preteklo noč se je že zdelo, da ne bo mogoče zaceliti razkola. Danes zjutraj so se demokrščanski voditelji ponovno sestali v ozračju negotovosti in nezaupanja, ki je vladalo prejšnjo noč. Zaccagnini se je odločil, da bo na seji vodstva jasno povedal: ali mu dovolijo sklicati sestanek strank v ustavnega loka, ali pa odstopi. Na tej osnovi je namestnik tajnika Galloni že pripravil resolucijo, ki naj bi jo predložil vodstvu. V tem trenutku je posredoval Moro. Seja vodstva je bila odložena kar za štiri ure. Kmalu nato so se zbrali v pisarni Zaccagninje voditelji stranknih struj Fanfani, Rumor, Colombo Forlani in drugi. Kljub dolgim pogovorom sta obe stranki ostali vsaka na svojem stališču. Zato je prevladovalo Morovo posredovanje. Na njegov predlog so sestavili kratek dokument, ki

ga je vodstvo stranke v nekaj minutah odobrilo. V dokumentu je rečeno, da vodstvo sprejema na znanje pogovore Zaccagninje s predstavniki raznih strank in poziva predsednika vlade, upoštevajoč kar je bilo do sedaj narejeno, da se prepreči predčasni razpust parlamenta, naj overi v parlamentu, če še obstajajo pogoji solidarnosti večine v vladi.

Razprava v parlamentu se bo začela v poslanski zbornici, kjer so nazvoči vsi tajniki političnih strank, razen senatorja Saragata. Po sestanku med predsednikom republike Leonejem in predsednikom zbornice Pertinijem, je bilo sporočeno, da se bodo načelniki poslanskih skupin sestali v ponedeljek na Montecitorio in sklepali o postopku parlamentarne razprave, ki jo bo zahteval predsednik vlade. Razprava naj bi se začela v torek.

CANDIDA CURZI

ŠEST MILIJONOV IN POL PORTUGALCEV NA VOLIŠČA

Prve svobodne zakonodajne volitve v Portugalski po petdesetih letih

Atentati tudi po zaključku volilne kampanje - Izidi bodo znani jutri zjutraj

LIZBONA, 24. — Opolnoči se je na Portugalskem zaključila volilna kampanja za prve zakonodajne volitve po letu 1926. Volilno pravico ima približno 4,5 milijona Portugalcev, kar znaša približno 60 odst. vsega portugalskega prebivalstva. Politični opazovalci se sprašujejo, če bo udeležba na volitvah tako visoka, kot je bila pred letom dni na volitvah v ustavodajno skupščino, ali pa če bodo tokrat zabeležili večji odstotek ne oddanih glasov. Opolnoči je glasnik sveta revolucije Sousa E Castro naslovlil na portugalsko ljudstvo poslanico, v kateri pravi, da gre do Portugalski drugi po 25. aprilu 1974 na svobodne volitve. Poziva volivce, naj oddajo svoj glas zavestno in premišljeno ter zagotavljajo, da so oblasti sprejele vse potrebne ukrepe, da se volitve lahko odvijajo v miru in v redu.

Danes opoldne pa je Portugalcem spregovoril predsednik republike general Da Costa Gomes, ki je v svojem govoru omenil večkrat pluralistično demokracijo, skrbno pa se je izognil besedi «socializem». Poudaril je, da je bila demokratizacija poglavitna skrb procesa, ki se je začel 25. aprila 1974 in da je portugalsko ljudstvo dokazalo, da je zmoglo zgraditi novo Portugalsko, kjer bodo lahko mirno živeli vsi tisti, ki sprejemajo sožitje v demokratičnem pluralizmu. Costa Gomes je obzvalovo, da je med kampanjo prešlo do nekaterih nerodov ter je podčrtal, da take akcije lahko koristijo samo onim, ki so proti temu, da bi se v Portugalski uvedla demokracija pluralistični sistem. Predsednik republike je tudi opozoril na dejstvo, da bo danes opolnoči stopila v veljavo nova portugalska ustava.

Tudi po zaključku volilne kampanje je treba zabeležiti primer politične mestrnosti, katerega je bil tarča sedež majhne levčarske

stranke, ki se ne udeležuje volitev. Na sedežu «Portugalskega demokratičnega gibanja» v Lizboni je namreč eksplodirala bomba, ki je povzročila smrt mladega dekleta.

Izid prvih svobodnih zakonodajnih volitev po petdesetih letih bo znan v ponedeljek zjutraj. Volilna kampanja se je zaključila z desetminutnimi volilnimi shodovi v majhnih in velikih mestih. Zastopniki strank so še zadnjič poudarili svoj stališča, v Portugalski pa prevladuje mnenje, da bo po volitvah zelo težko sestaviti vladno večino. Socialisti vztrajajo pri svojih izjavah, da bodo sestavili vlado sami, z zunanjo in brezpo-

gojno podporo komunistične partije, ki naj bi tak sporazum sprejela, da ne bi prepuстила vlado desničarskim silam. Če ne bodo mogli sestaviti svoje vlade, se bodo socialisti umaknili v opozicijo. Komunistična partija priznava, da je sporazum s socialisti neizogiben, obenem pa poudarja, da bo podprla socialistično vlado, samo če bo slednja sprejela nekatere točke iz njenega programa. Komunisti sicer napadajo socialistično stranko, ločijo pa med njeno levo in desno strujo. Soares je tudi v svojem zadnjem volilnem posegu izrazil svoje pomisleke do komunistov, ki so vse preveč staliniščno usmerjeni.

DANES V SLOVENSLEM KULTURNEM DOMU

Glasbeni dogodek izjemnega pomena

Zaključni koncert abonmajske sezone Glasbene matice s slovitim Mozartovim Requiemom z izvajalci iz matične domovine

Glasbena matica v Trstu zaključuje z današnjim koncertom v Kulturnem domu svojo koncertno abonmajske sezone 1975-76. Za to priložnost bo na sporedu slovit Mozartov «Requiem» z gosti iz matične Slovenije. Izvajalci bodo Simfonični orkester Slovenske filharmonije, Mladinski pevski zbor iz Maribora, Slovenski oktet in oktet Gallus, pomožena s člani zboru Slovenske filharmonije in zboru RTV Ljubljane ter solisti ljubljanske Opere, sopranistka Zlata Ognjanovič, mezosopranistka Božena Glavac, tenorist Jurij Reja in basist Ivan Sancin. Dirigiral bo naš primorski rojak Anton Nanut.

Ze sama sklada, še bolj pa seznanjen njenih izvajalcev, dokazuje, da gre za eminenten glasbeni dogodek ne le za zamejske Slovence, marveč za Trst kot celoto, da gre za kulturno manifestacijo, ki je lahko samo v ponos naši narodnosti skupnosti in kulturnemu ugledu našega mesta. Izvajanje skladbe s tolikimi in tako kvalitivnimi izvajalci, je umetniški napor, ki ga ne zmore kdorkoli. Zmorejo ga lahko samo najbolj ugledne svetovne koncertne institucije ali pa narod, ki je, čeprav majhen po številu, reven na gmotnih sredstvih a bogat na kulturni zavzetosti in ustvarjalnem zanosu, kakršnih je slovenski, sposoben nuditi kulturnemu potrošniku tako zahtevne umetniške storitve. Zato smo lahko še toliko bolj upravičeno ponosni, da bo ta veličastna glasbena umetnina doživela svojo izvedbo prav s slovenskimi izvajalci in v našem slovenskem Kulturnem domu v Trstu.

Upravičeno pa je lahko na današnji koncert ponosna tudi naša Glasbena matica, saj bo krona še ene njene uspešne koncertne sezone, v kateri nam je posredovala 9 v poprečju visoko kvalitivnih koncertov, torej nič ali le malo manj, kot jih je lahko v eni sezoni bil deležen večinski narod z vse drugačnimi pogoji in možnostmi.

Vsem izvajalcem današnjega koncerta iz matične Slovenije izrekamo dobrodošlico med nami in zahvalo za njihovo zavzetost, da nas s svojo prisotnostjo in svojo umetnostjo duhovno in estetsko bogotijo, da s svojo prisotnostjo med nami potrjujejo kulturno celovitost slovenskega naroda, ki jo posebej manifestira tudi navzočnost našega zamejskega umetnika med njimi, da s svojo umetnostjo pomagajo soustvarjati tisto vzdušje splošne lastnine kulturnih dobrin, ki pomaga podirati še zadnje ostanke anahronističnih pregrad med narodi in ljudmi, kar ima v mestu kot je Trst, še poseben pomen.

I. k.

PRED REŠITVIJO LIBANONSKE KRIZE?

Frangie podpisal ustavne popravke

Po nekaterih vesteh naj bi libanonski predsednik že odstopil

BEJRUT, 24. — Libanonska kriza se je, kot kaže, premaknila z mrtve točke, kamor jo je pripeljala nepopustljivost državnega poglavarja predsednika Sulejmana Frangieja. Slednji je danes končno podpisal popravek k ustavi, ki ga je odobrila parlament pred dvema tednoma in ki omogoča izvolitev novega predsednika republike se pred zapadom mandata sedanemu. Frangiejev mandat se bo iztekel komaj 23. septembra.

V svojem poročilu o dogodku trdi radio, da je Frangie že poslal kopijo dokumenta poslanski zbornici, nič pa ne pove, kdaj se bo parlament sestal, da bi izvolil novega državnega poglavarja.

Kot kaže sta samo dva resna kandidata za novega predsednika: Elias Sarkis, sedanji guverner libanonske banke in Raymond Edde, vodja zmernih kristjanov, ki uživa v Libanonu velik ugled. Kampanja za izvolitev novega državnega poglavarja naj bi se začela prihodnji ponedeljek, kandidati pa se bodo morali soočiti z nemajhnimi problemi. Morali si bodo za-

gotoviti naklonjenost leve, brez katere bodo mogoči na ostro naprotovanje muslimanskih množic, ki so pod vplivom naprednih sil. Naslednik Frangieja se bo moral zagotoviti tudi podporo Palestincev, če bo hotel v resnici obvladati izredno zapleten libanonski položaj. Po trinajstih mesecih krave državljanske vojne, ki je med tem časom terjala skoraj 20 tisoč smrtnih žrtev, je v Bejrutu zavladalo zmerno optimistično vzdušje.

Po nekaterih vesteh naj bi Frangie pod pritiskom falangistov, ki so bili še edini, ki so ga podpirali, odstopil. Spričo izredno negotovih in nejasnih razmer v Bejrutu pa je vest zgolj nerealna in je doslej še noben uradni vir ni potrdil.

Zaključeno Minićevo potovanje po Aziji

BEOGRAD, 24. — Zvezni tajnik za zunanje zadeve in podpredsednik zveznega izvršnega sveta Miloš Minić je, kot poroča italijanska tiskovna agencija ANSA, zaključil svoj dvajsetdnevni obisk v nekaterih azijskih državah in se danes vrnil v Beograd. Med svojim potovanjem je Minić obiskal Iran, Indijo, Pakistan, Afganistan, Kuvajt in Irak. Njegovo potovanje sodi v okvir obširne jugoslovanske diplomatske dejavnosti za pripravo pete konference neurčeneh na vrhu, ki bo letos v glavnem mestu Sri Lanke Colombu.

Minićevo obisk v azijskih državah sledi potovanju predsednika Tita v Latinsko Ameriko, do njega pa prihaja pred obiskom predsednika ZIS Bjeđića v Afriki. Ta čas so bili v Jugoslaviji voditelji nekaterih neurčeneh držav, tako da bo Jugoslavija pred konferenco v Colombu popolnoma seznanjena s položajem v vseh neurčeneh državah.

Poleg vsega imajo Minićeva in Bjeđićeva potovanja velik gospodarski pomen, saj ima Jugoslavija namen okrepiti gospodarske stike z vsemi državami v razvoju.

Skrivnostna smrt pri železniški progi

FIDENZA, 24. — Poldrugi kilometer od železniške postaje v Fidenzi so odkrili truplo mladega moškega, ki ga je, kot so ugotovili, ubil električni tok. Na sebi ni imel nobenega dokumenta. Preiskovalci so ugotovili, da se je možki povzpel na daljnovidni steber in da se je dotaknil žice z visoko napetostjo. Jakost toka ga je vrgla na tla, kjer so ga opazili z mimo vozelega vlaka. Preiskovalci si še niso na jasnem, ali je šlo za samomor ali pa za poskus atentata. Njegove prstne odtise so poslali v Rim, kjer bodo skušali ugotoviti istovetnost mrtvega.

Neredi v Barceloni

BARCELONA, 24. — V Barceloni je prišlo prejšnjo noč do hudih spopadov med policijo in levčarskimi demonstranti. Manifestacija so organizirale katalonske levčarske organizacije, med njo pa je bilo ranjenih nekaj desetih demonstrantov, nekaj pa jih je policija aretirala.

ZADEVA LOCKHEED

Pojasnilo predsednika preiskovalne komisije o pismu Leoneja

RIM, 24. — Zadeva Lockheed, v katero naj bi bili vpleteni tudi trije b-vsi predsedniki vlad, je trenutno običajna v rokah parlamentarne preiskovalne komisije, ki se bo sestala v sredo, da sklene, kdaj bodo nekateri njeni člani odpotovali v ZDA po «točne» informacije, da čimprej razčisti zadevo, kolikor se ta zadeva sploh da dejansko razčistiti. O pismu, ki ga je predsednik republike Leone poslal predsedniku preiskovalne komisije, bo komisija seznanjena v sredo. Predsednik komisije posl. Castelli je danes zanikal vesti, da bi o vsebini pisma-predsednika republike obvestil krščansko demokracijo in da bi že vodstvo KD o njem razpravljalo. Poslanec Castelli pravi, da bo pismo predloženo preiskovalni komisiji na prihodnji seji, ki je edina pristojna, da o njem razpravlja in sklepa.

TRŽAŠKI DNEVNIK

OB 31. OBLETNICI OSVOBODITVE IZPOD NACIFAŠISTIČNEGA JARMA

Demokracijski Trst bo danes v Rižarni izpričal predanost idealom svobode

Na svečanosti (začetek ob 10. uri) bodo govorili župan Spaccini, Arturo Calabria in Albin Bubnič v slovenski - številne proslave v mestu in okoljskih občinah

Demokracijski Trst bo danes izpričal svojo predanost idealom odpravnosti in antifašizma na osrednji proslavi ob 31. obletnici osvoboditve, ki bo v Rižarni pri Sv. Soboti. Proslava, ki jo prireja občinski odbor za uveljavitev vrednot odpravnosti in ustave, se bo začela ob 10. uri s cerkvenimi obredi, ki jih bodo darovali katoliški, judovski in pravoslavni duhovniki. Sledili bodo slavnostni govori župana Spaccinija, Arturo Calabria in Albin Bubnič v slovenski in italijanski jeziku. Sledili bodo slavnostni govori župana Spaccinija, Arturo Calabria in Albin Bubnič v slovenski in italijanski jeziku. Sledili bodo slavnostni govori župana Spaccinija, Arturo Calabria in Albin Bubnič v slovenski in italijanski jeziku.

šče iz Trsta, je naš glasbenik prof. Aleksander Vodopivec prejel nagrado Zveze jugoslovanskih skladateljev za svojo glasbeno opremo Leskorčeve drame «Dva bregova» v izvedbi SSG. Čestitamo!

● Jutri zvečer ob 20. uri se bo stalna šentjakobska konzulta. Govorili bodo o pomembnem vprašanju graditve nove cestne povezave. Prisoten bo tudi odborista za javna dela Abate Ennio.

Požar zapuščene hiše na Proseku

Na Proseku, nekje za cerkvijo, je sinoči zgorela stara zapuščenca kmečka hišica. Vzrok požara še ni znan. Na vsak način pa je bilo v hišici precej sena. Zaradi precejšnje razsežnosti požara so poleg openskih gasilcev posegli tudi tržaški.

pređavanje: Dr. Mitja Bitežnik O REFORMI DRUŽINSKEGA PRAVA Vabljeni!

Narodna in študijska knjižnica v Trstu prireja ob letošnji stoletnici rojstva največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja predavanje

CANKARJEV POGLED NA JEZIK - JEZIK IN NAROD

Predaval bo univerzitetni profesor dr. Franc Zadravec z ljubljanske univerze v sredo, 28. aprila, ob 18.30 v Mali dvorani Kulturnega doma v Ul. Petrovičeve, 4. Odbor NSK

NA STERILNEM POZORJU

Nagrada glasbeniku Aleksandru Vodopivcu

Na sinoči zaključenem srečanju jugoslovanskih gledališč v Novem Sadu, znanem pod imenom «Sterilno pozorje», na katerem je sodelovalo tudi Stalno slovensko gledališče, je naš glasbenik prof. Aleksander Vodopivec prejel nagrado Zveze jugoslovanskih skladateljev za svojo glasbeno opremo Leskorčeve drame «Dva bregova» v izvedbi SSG. Čestitamo!

STALNO GLEDALIŠČE FURLANJE - JULIJSKE KRAJINE v sodelovanju STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

Gostovanje ljubljanske Drame v gledališču Rossetti

BERTOLT BRECHT - KURT WEILL

OPERA ZA TRI GROŠE

Prevod teksta: MATJAZ ŠEKORANJA Prevod songov: JANKO MODER Režija: PETER LOTSCHAK Asistent režije in dramaturg: MATJAZ ŠEKORANJA Scena in kostumi: GIAN MAURIZIO FERCIONI Vojda orkestra: ŽARKO PRINCIP Glasbeno vodstvo: BRANE DEMŠAR, MARK WILKINSON, JELKA STRGARJEVA Plesni vložki: KSENIJA HRIBARJEVA

V ČETRTEK, 29. APRILA, OB 20.30 EDINA PREDSTAVA

Abonenti tržaškega Teatra Stabile in Stalnega slovenskega gledališča imajo 50-odstotni popust. Mladina 1.000 lir

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) All'Esculapio, Ul. Roma 15; Al Cammello (INAM), Drevored 20, septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30) Al Corso, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. št. 732-627. V predprazničnih in prazničnih dneh dneva in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovanje INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-586; Nabrežina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

Table with lottery results: BARI 26 67 21 19 74, CAGLIARI 35 12 85 42 20, FIRENCE 25 44 23 65 68, GENOVA 20 47 60 61 5, MILAN 50 72 36 26 28, NEAPELJ 58 23 55 50 14, PALERMO 71 19 63 75 16, RIM 65 16 76 35 17, TURIN 78 14 77 19 28, BENETKE 80 3 38 32 15

ENALOTTO

1 X 1 1 X X 2 2 2 2 11 KVOTE: 12 točk: 13.449.000, 11 točk: 390.900, 10 točk: 29.300 lir

V sredo občni zbor Sindikata slov. šole

Odbor Sindikata slovenske šole sklicuje v sredo, 28. aprila, ob 9. uri občni zbor v Mali dvorani Kulturnega doma. Na dnevnem redu bodo poročila tajnika, blagajnika in drugih referentov, nadzornega odbora in razsodišča; sledila bo razrešnica odboru in volitve. Odbor priporoča članom, naj se gotovo in točno udeležijo občnega zbora.

1., 2. in 3. MAJA

Zaprta generalni konzulat SFRJ

Uradi generalnega konzulata SFRJ Jugoslavije v Trstu bodo v soboto, 1. nedeljo, 2. in ponedeljek, 3. maja, zaprti zaradi državnih praznikov.

● V tržaškem Avditoriju bo jutri ob 17.45 drugo zasedanje o odnosu med solo in gledališčem, ki ga pod pokroviteljstvom šolskega skrbništva prireja Teatro Stabile. Jutrišnje zasedanje bo posvečeno nižji srednji šoli, osnova razprave pa bo poročilo o dejavnosti gledališča za šole v prejšnji sezoni.

Z UMESTITVIJO NOVEGA ENOTNEGA OBČINSKEGA ODBORA

Enotni antifašistični odbor dejansko prenehal obstajati

V novem občinskem odboru niso enakopravno zastopane vse članice starega odbora, med njimi tudi SKGZ, kar pomeni zapostavljanje in zanikanje njenega antifašističnega izvora in vloge

Te dni se je sestel tržaški Enotni antifašistični odbor in razpravljal o sedanjem resnem položaju v državi ter preučil novo stvarnost, ki je nastala tudi v našem mestu z umeštvitvijo novega enotnega Občinskega odbora za uveljavljanje vrednot ustave in odpravnosti, kateremu predseduje župan Spaccini.

Enotni antifašistični odbor je — kot je rečeno v sporočilu, ki smo ga prejeli — izrazil svoje zadovoljstvo, da je prišlo do ustanovitve tega posebnega enotnega organa, ki ga je sam večkrat zahteval in želel, vendar pa je izrazil tudi obžalovanje, da niso bile vse njegove najbolj pomembne organizacije postavljene na isto raven pri sklicanju in ustanovitvi novega občinskega odbora.

Ta novi organ, je rečeno v sporočilu, je nedvomno rezultat sklepov, ki so jih sprejeli na zasedanju v Milanu predstavniki večer od ustanovitve enotnih antifašističnih odborov pri krajevnih upravah v vsej državi. Potreba po takem odboru v našem mestu pa se je postavljala z večjo nujno ne samo zato, ker je bil Trst eno od mest, ki je največ trpelo zaradi nacističnega in fašističnega divjanja (in dokaz temu so trajne priče tragične Rižarne, na desetine spomenikov v počastitev padlih za svobodo v vseh rajonih in krajih, visok krvni davek za svobodo, zaradi česar je bil Trst odločan z zlato kolajno odpravnosti), pač pa tudi zato, ker je tudi sedaj med najbolj izpostavljenimi cilji fašističnih napadov in atentatov.

Razlog za zadovoljstvo Enotnega antifašističnega odbora, pravi nadalje poročilo, je tudi dejstvo, da je novi občinski odbor že sprejel nekatero pobude, med katerimi je manifestacija v Rižarni gotovo najpomembnejša, in na kateri bo novi občinski Enotni odbor za uveljavljanje vrednot ustave in odpravnosti počastil dan odpravnosti v Gornji Italiji in osvoboditve izpod nacifašističnega terorja ter istočasno počastil žrtve besa nacističnih in fašističnih krivih v Rižarni, katerim te dni sodi porotno sodišče v Trstu, in za katere pričakuje demokratična javnost zledno kazni.

Enotni antifašistični odbor, je rečeno na koncu poročila, s sestanki, ki zaključuje njegovo delovanje, vabi organizacije, ki so ga doslej sestavljale, da pristopijo, kolikor se niso, v novi občinski enotni odbor.

Iz gornjega izhaja, da je stari Enotni antifašistični odbor dejansko prenehal obstajati. Svoje stališče o tem je Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze zavzel že v svojem pismu županu Spacciniju in strankam ustavnega loka, ki je bilo objavljeno 7. marca t.l. V njem SKGZ ugotavlja, da bi cenenakopravnost prisotnosti Slovenske kulturno - gospodarske zveze v novem občinskem odboru kot izrazite profašistične organizacije in nadaljevalke tradicije profašističnega in narodnoslobovniškega boja primorskih in tržaških Slovencev ter kot organizacije, ki združuje veliko število slovenskih kulturnih, gospodarskih in strokovnih organizacij, pomenila nesprejemljivo in protidržavniško zanikanje prispevka Slovencev v boj proti fašizmu in nacizmu in odklanjanje njihovega, današnjega, enakopravnega sodelovanja v občinskem vodstvenem odboru, ki naj bi združeval vse sile, ki so pripravljene sodelovati v boju proti fašizmu.

Izvršni odbor SKGZ je v svojem pismu tudi ugotovil, da odbor, v katerem ne bi bilo enakopravno zastopana takšna organizacija, kot je SKGZ, «ne bi odražal specifične značilnosti, ki jo predstavljata v naših pokrajnih in občinskih prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti.» Zato ostaja po dejanskem razpustu starega Enotnega antifašističnega odbora slej ko prej veljavna zahteva, da se krivična odločitev, s katero so iz enakopravnega članstva v novem občinskem odboru izpuščene vse tiste pomembne organizacije, ki so sestavljale stari odbor, popraviti in omogočiti — kot je rečeno v že omenjenem pismu županu in strankam ustavnega loka — najbolj borbenemu delu profašistično usmerjenega slovenskega prebivalstva pravično in povsem enakopravno zastopstvo v novem občinskem odboru za uveljavljanje vrednot ustave in odpravnosti.

Zato ostaja po dejanskem razpustu starega Enotnega antifašističnega odbora slej ko prej veljavna zahteva, da se krivična odločitev, s katero so iz enakopravnega članstva v novem občinskem odboru izpuščene vse tiste pomembne organizacije, ki so sestavljale stari odbor, popraviti in omogočiti — kot je rečeno v že omenjenem pismu županu in strankam ustavnega loka — najbolj borbenemu delu profašistično usmerjenega slovenskega prebivalstva pravično in povsem enakopravno zastopstvo v novem občinskem odboru za uveljavljanje vrednot ustave in odpravnosti.

Danes, NEDELJA, 25. aprila

MARKO, DAN VSTAJE V ITALIJI Sonce vzhaja ob 5.02 in zatonje ob 19.04 — Dolžina dneva 14.02 — Luna vzhaja ob 3.04 in zatonje ob 15.26. Jutri, PONEDELJEK, 26. aprila ZDESLAV

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 16,7 stopinje, najnižja 9,9, ob 19. uri 11,4 stopinje, zračni pritisk 1003,5 mb rahlo narašča, nebo oblačno, vlaga 97-odstotna, veter 11 km na uro severovzhodni, padavine v teku dneva 15,2 mm dežja, morje rahlo razgiban, temperatura morja 10,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE

Dne 24. aprila se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 18 oseb. UMRLI SO: 68-letni Angelo Zerdon, 75-letni Ferruccio Trevisan, 52-letna Gelsomina Corradini por. Lugnani, 57-letni Giuseppe Miot, 62-letni Alberto Moldato, 85-letna Giovanna Brisch, 87-letna Maria Teresa Gherlizza, 52-letni Bruno Testini, 92-letna Antonia Verotto vd.

Advertisement for REALTONE NOVUS SANYO ELEKTRONSKI RAČUNALNIKI, featuring a calculator and the slogan 'ZAME SO NAJBOLJŠI!'.

Včeraj - danes

Advertisement for FOTOGRAFIA EGON, Oglaste se pravočasno, Telefon 793-295, TRST, Ul. Oriani 2 (Barriera).

Vidotto, 70-letna Amalia Barbujo por. Stefanutto, 52-letna Maria Cavalieri vd. Verde, 74-letni Francesco Lorenzi, 73-letni Riccardo Senizza, 67-letni Giovanni Manente, 86-letna Angela Presel roj. Sponza, 75-letna Maria Agostinis roj. Mioni, 83-letna Giuseppina Lah vd. Scapi, 64-letna Gioconda Gregori vd. Fermo.

OKLICI: uradnik Giancarlo Filippa in uradnica Bruna Bratina, električar Sergio Cernilogar in frizerka Susanna Sprohar, uradnik Roberto Banella in pravdnica Francesca De Menech, uradnik Dario Bassi in gospodinja Elica Domancic, častnik Pietro Pisani in uradnica Gabriella Zigari, uradnik Giuliano Pellizzaro in uradnica Maria Giraldi, analist Ettore Di Luca in uradnica Susanna Fedrigo, pristanišnišnik Vincenzo Calia in uradnica Franca D'Angeli, uradnik Gianfranco Delbello in uradnica Patricia Cardone, delavec Ezio Giugovaz in delavka Neda Vida, geometer Furio Bomben in univ. študentka Maria Frediani, uradnik Ranieri Galato in delavka Renza Bianchini, delavec Boris Gombac in uradnica Marinella Delconte, knjigovodja Vincenzo Filippo Galati in knjigovodnja Aurora Perfetto, uradnik Antonio Lamberti in študentka Yulie Bonetti, uradnik Paolo Dressi in

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) All'Esculapio, Ul. Roma 15; Al Cammello (INAM), Drevored 20, septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30) Al Corso, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. št. 732-627. V predprazničnih in prazničnih dneh dneva in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovanje INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-586; Nabrežina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

Table with lottery results: BARI 26 67 21 19 74, CAGLIARI 35 12 85 42 20, FIRENCE 25 44 23 65 68, GENOVA 20 47 60 61 5, MILAN 50 72 36 26 28, NEAPELJ 58 23 55 50 14, PALERMO 71 19 63 75 16, RIM 65 16 76 35 17, TURIN 78 14 77 19 28, BENETKE 80 3 38 32 15

ENALOTTO

1 X 1 1 X X 2 2 2 2 11 KVOTE: 12 točk: 13.449.000, 11 točk: 390.900, 10 točk: 29.300 lir

GLASBENA MATICA - TRST Sezona 1975-76 Deveti abonmajski koncert Danes, 25. aprila, ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu W. A. MOZART REQUIEM Simfonični orkester Slovenske filharmonije — Mladinski pevski zbor iz Maribora — Slovenski oktet in oktet Gallus pomnožena s člani zbora Slovenske filharmonije in zbora RTV Ljubljana SOLISTI: ZLATA OGNJANOVIČ, sopran BOŽENA GLAVAK, mezzosopran JURIJ REJA, tenor IVAN SANCIN, bas DIRIGENT: ANTON NANUT Rezervacije in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (telefon 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

Kino

La Cappella Underground 19.00-21.30 «Il lungo addio». Barvni film, katera je režiral Robert Altman. Jutri zaprti. V torku: «Gli amori di una bionda», črno-beli film režiserja Milosa Formana. Ariston 15.30 «La luna nera». Barvni film, režiserja Luisa Malle. Mignon 15.00 «Gli esecutori». Barvni film, v glavni vlogi igra Roger Moore, poleg njega je še Stacy Keach. Grattacielo 14.30 «Bluff, storia di truffe e di imbroglioni». A. Celenano, Anthony Quinn, Capucine. Fenice 15.00 «Apache». Barvni film. Igrata Cliff Potts, Harry Dean. Excelsior 15.00 «Qualcuno volò sul nido del cuculo». Igra Jack Nicholson. Prepevadan mladini pod 14 letom. Nazionale 15.30 Walt Disneyev film «Bambi». Eden 15.30 «Il secondo tragico Fantozza». Igrata Paolo Villaggio. Ritz 15.30 «Salon Kitty». Prepevadan mladini pod 18 letom. Barvni film. Aurora 15.00 «Io non credo a nessuno». Barvni film, v glavni vlogi igra Charles Bronson. Cristallo 15.30 «Gioco estremamente pericoloso». Igra: Burt Reynolds. Barvni film. Capitol 15.30 «Marcia trionfale». Igra Franco Nero. Prepevadan mladini pod 18 letom. Barvni film. Impero 15.00 «Una sera c'incontrammo». Igra: Johnny Dorelli. Moderno 15.30 «Il soldato di ventura». Bud Spencer. Barvni film. Filodrammatico 15.00 «Gola profonda». Igra Linda Lovelace. Prepevadan mladini pod 18 letom. Ideale 15.00 «Detective Harper: acqua alla gola». Igrata Paul Newman in Joanne Woodward. Barvni film. Vittorio Veneto 15.00 «Una calibro 20 per lo specialista». Igra: George Kennedy. Prepevadan mladini pod 14 letom. Barvni film. Radio 14.30 «Per favore non mordermi sul collo». Barvni film režiserja Romana Polanskega. Astra 15.00 «L'anatra all'arancia». V glavnih vlogah igra Monica Vitti in Ugo Tognazzi. Barvni film. Jutri zaprti. V torku isti film. Abbazia 14.30 «Mayerling». Igrajo: Omar Sharif, Catherine Deneuve, James Mason, Ava Gardner. Volta (Milje) 15.00 «Fortiere in Chartre». Igrata Dick Bogarde in Charlotte Rampling. Prepevadan mladini pod 18 letom. Barvni film.

Gledališča

SAG Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje s predstavo Daria Fojta «Burkaški misterij» danes, v nedeljo, 25. aprila, ob 16. uri v LOKVI ter ob 20. uri v SENOZEČAH, v torek, 4. maja, ob 20. uri v AJDOVŠČINI (v okviru področnega srečanja gledaliških skupin Primorske). ROSSETTI Danes ob 16. uri Lucio Dalla v «Il futuro dell'automobile». Cene: parter 2.000 (abonenti 1.500), galerija 1.500 (1.000). Rezervacije pri osrednji blagajni. Zadnja predstava. AVDTORIJ Teatro stabile - Rassegna: danes ob 16. uri Cooperativa fabbrica dell'attore predstavlja pod vodstvom Giancarla Nannija Schillerjevo delo «I masnadieri» di Manuele Kustermann v glavni vlogi. Veljajo odrezki Rassegna in občinski popusti za abonente.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja PAVEL GOLIA SRCE IGRAČK (Mladinska igra v treh delih) Glasba Aleksander Vodopivec Plesi Janez Mejač Scena Demetrij Čej Kostumi Marija Vidau Priredba in režija: ADRIJAN RUSTJA V torek, 27. t.m., ob 15.30 in v četrtek, 29. t.m., ob 15.30.

ZAHVALA

Ganjeni nad izrazi sočutja ob izgubi naše drage Mery vd. Kocman se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani v naši bolesti. Družina Trst, 25. aprila 1976 (Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

ZAHVALA

Vsem, ki so pospremili na zadnji poti in na katerikoli način počastili spomin našega dragega MIRA se iskreno zahvaljujemo. Klementina in Mira Sancin Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta ŠTEFANA MAVERJA se iskreno zahvaljujemo g. župniku Gerdolu, g. kaplanu Cossiju, pevčkam cerkvenega zbora, pevskemu zboru PD «F. Prešeren», pogrebem ter vsem, ki so počastili njegov spomin s prispevki v dobrodelne namene. Otroci: Elvira, Marija in Damijan Boljune, Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi naše drage mame FRANČIŠKE LEGIŠA vd. SEMOLIČ se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala č.g. župniku, sorodnikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremlili k večnemu počitku. Zalužci sin z družino Nabrežina, Trst, 25. aprila 1976

KARMELO SEDMAK - SETTIMO Zalostno vest sporočajo: žena Valerija, hčeri Leksa z možem Jeffom in vnukinjama Fiono in Emo, Sonja z možem Wimom, sin Francis, starši Marija in Matija, sestra Danila z možem Italom, brat Virgilij z ženo Ingrid in nečakinjama Kristino in Gabrieljo ter nečakinja Serena z možem Brunom in malo Cinzio. Prosimo tihega sožalja Sydney, Trst, 25. aprila 1976

RIHARD SENICA

Pogreb bo jutri, 26. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v škedenjsko cerkev. Zalostno vest sporočajo hčere Marija, Renata in Senica, zetje, vnuki in vsi sorodniki Trst, 25. aprila 1976 Pogrebno podjetje Zimolo

ROZA (TONINA) MOČILNIK

Pogreb bo v torek, 27. aprila, ob 11.30 iz mrtvašnice splošne bolnišnice naravnost v opensko cerkev. Zalostno vest javljajo sinovi, snaha, zeta, nečaki in vnuki ter drugo sorodstvo Trst, 25. aprila 1976

FRANČIŠKA ADAM vd. CERGOL

Po pogrebu naznanja žalostno vest vsem, ki so jo poznali in imeli radi, hčerka Laura skupno s sestrami, bratoma, nečaki in drugimi sorodniki. Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega dragega BERTOTA ŠČUKO se toplo zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Družina Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega dragega FRANCESCO LORENZI Pogreb bo jutri, 26. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v katinarsko cerkev. Zalostno vest sporočajo: žena, sin, snaha, vnuki, brat ter vsi sorodniki Trst, 25. aprila 1976 Občinsko pogrebno podjetje

ZAHVALA

Vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega dragega BERTOTA ŠČUKO se toplo zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Družina Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, prelepo cvetje in spremstvo naše ljube sestre LOJZKE MILANIČ iz Barkovelj Posebno zahvalo smo dolžni g. Pini Zuban vd. Campagnolo za njeno veliko požrtvovalnost in ljubezen, ki ju je nudila pokojni sestri v času njene bolezni. Lepa hvala tudi g. duhovniku za pogrebni obred. Hvaležni vsi njeni Trst, 25. aprila 1976

ZAHVALA

Ganjeni nad iskrenimi izrazi sočutja, ki so bili izkazani ob izgubi našega dragega RENATA ter vsestranskemu razumevanju naše globoke žalosti, se vsem toplo zahvaljujemo. Družina Okretič Trst, 25. aprila 1976 Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

IVAN GRBEC

Škedenjci izbrali ime svoji šoli

Odbor za poimenovanje škedenjske osnovne šole, ki ga sestavlja psek učiteljska in zastopnikov združenja staršev tudi zastopstvo Doma Jakoba Ukmarja in prosvetnega društva Ivan Grbec je povabil škedenjske rojake na množični seštevki, da se simboli demokratično izbere ime za domačo osnovno šolo.

Seštevki je bil preteklo sredo v Domu Jakoba Ukmarja z zelo zadovoljivo udeležbo. Za poimenovanje šole je odbor prejel štiri predloge, predlagatelji svoj predlog, referatji utemeljili svoj predlog. Marta Volkova je predlagala ime Zore Perello - Mileve, ki je bivala v škedenju in obiskovala škedenjsko šolo. Kot mlada aktivistka je bila preganjana že pred vojno, internirana in kasneje odgnana tudi v nemška koncentracijska taborišča, kjer je doživela v Ravensbrücku. Kaplanu Dušanu Jakominu ni bilo težko predstaviti Ivana Grbca, domačina, učitelja in skladatelja, ki je še vsem škedenjcem v živem spominu. Predlog za Vojko Smuc je predložila Klara Santinova, medtem ko je utemeljitev za poimenovanje po IX. korpusu prebral Silvij Stopar.

Utemeljivam predlog je sledilo glasovanje, ki so se ga udeležili vsi navzoči. K soodložitvi so bili prišli tudi prisotni dijaki — srednješolci, kar je občinstvo odobrilo z vidnim zadovoljstvom. Izid glasovanja je bil naslednji: Ivan Grbec je prejel 59 glasov, Zora Perello 53, IX. korpus 5 glasov in Vojka Smuc 2 glasova.

Ves večer je potekal v zbranim demokratičnem vzdušju. Pred razidom so zborovalci prispevali v sklad za poimenovanje šole 60.000 lir.

Delni tehnični odbor je te dni odobril načrte za urbano ureditev območja v občini S. Canzian d'Isonez, kjer nameravajo uresničiti novo naselje ljudskih stanovanj. Gre za ureditev cest, razsvetljave in nekaterih drugih del v skupni vrednosti 50 milijonov lir.

Šop cvetja padlim v spomin

Pri nas se je med nekaterimi novoporočenci razširila lepa navada. Že nekaj mladih parov, predvsem iz dolinske občine, je namreč takoj po objavi zvestobe stopilo do bližnjega spomenika padlim in tja položilo šop cvetja. Na prvi pogled se morda zdi, da je to čisto simboličen akt, v bistvu pa gre za nov dokaz, da mladi niso pozabili in da se hvaležno spominjajo tistih borcev, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo in za napredek našega naroda.

Na sliki vidimo Cvetko Hrovatin in Stojana Petarosa, ki sta se včeraj poročila na dolinski občini. Tudi o nadržta sta po poroki položila šop cvetja na spomenik padlim v Dolini (na sliki) in nato se v Borštu.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
V počastitev stoletnice rojstva Ivana Cankarja
Jože Rode - Jože Vozny
Ivan Cankar
V ARENI ŽIVLJENJA SEM STAL
Dramska lepljenka
Predstavo so pripravili:
Jože Rode dramaturg, Gušter Mahler glasba, Mira Sardoč jezikovno vodstvo
Sergej Verč
režija, scena in kostumi
Igralci:
Sergij Cerkenič, Ksenija Dobrila, Dario Frandolici, Marina Gulin, Boris Kobal, Jasna Rodošek, Lidija Sošič, Sergej Verč
Franc Meula vodja predstave
Alenka Cepar šepetalka
Aldo Pipan tehnični vodja

Predstave v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6
V petek 7. maja, ob 20.30 — premiera.
V soboto 8. maja, ob 20.30 — I. ponovitev.
V nedeljo 9. maja, ob 18. uri — II. ponovitev.
V ponedeljek, 10. maja, ob 20. uri v kinodvorani v SEZANI.

PRVOMAJSKI PROGRAM TRŽAŠKEGA PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA V BAZOVICI

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR pripravlja 1. in 2. maja proslavo v BAZOVICI, OB SODELOVANJU:

- **GODBE NA PIHALA PTT** iz Ljubljane
- **Recitatorjev SLOVENKEGA AMATERSKEGA GLEDALIŠČA**
- **TRŽAŠKEGA PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA**
- **Govornikov: DUŠANA KOŠUTE**, pokrajinskega tajnika VZPI - ANPI in poslanca **MARIA LIZ-ZERA - ANDREA**
- **Ansambla KRAS** (ples)
- **Razstava o TPPZ «MI SMO TU»** v Bazoviškem domu

Poskrbljeni bodo dobro založeni kioski z domačo kapljico vina.

OSNOVNA ŠOLA FRAN VENTURINI V BOLJUNCU

vabi na slovesnost poimenovanja, ki bo danes, 25. aprila, ob 15. uri na šolskem dvorišču.

Kulturno-glasbeni program:
Pozdravni govori
Odkrije in blagoslov kipa
Petje Venturinijevih pesmi:
šolski otroški zbor
moški zbor Fran Venturini
mešani zbor France Prešeren

Venturinijeva glasba:
harmonikarji Mladinskega doma Boljuncem
Recitacije:
narečne pesmi Marije Mijot

V šolskih prostorih bodo po zaključeni slovesnosti odprli Venturinijevo razstavo
Razstava bo odprta tudi jutri, 26. t.m., od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

DANES OB 15. URI V BOLJUNCU

SLOVESNO POIMENOVANJE ŠOLE PO FRANU VENTURINIJU

Sledil bo pester kulturni spored

Danes ob 15. uri bo v Boljuncu slovesno poimenovanje domače osnovne šole po domačinu, skladatelju, zborovodji in prosvetnemu delavcu Franu Venturiniju. Za poimenovanje je bil določen poseben odbor, v katerem so člani mednarodnega sveta in sodelavci, to je starišči, predstavniki vsakega prosvetnega društva in Mladinskega doma. Na dvorišču sta postavljeni dve betonski poklopici: na eni bo dveletni, na drugi pa Venturinijev doprni kip, ki ga je izdelal akademski kipar France Gorše, medtem ko je načrt za celoten spomenik delo arh. Marina Kokorovca. Gradbeno dela je opravilo domače podjetje Benčić, izvedenec dr. Vladimir Vrevec je poskrbel za saditev cvetja, vaščani pa so opravili več ur udarniškega dela. Obenem bo v šolskih prostorih razstava o Venturiniju, ki jo je pripravila Magda Maver s sodelovanjem odseka za zgodovino Narodne in študijske knjižnice v Trstu, ki kronološko prikazuje politično in kulturno življenje tega umetnika. Na ogled bodo razni časopisni članki, rokopisi, fotografije in dva portreta in izvedbi slikarjev Jožeta Cesarja in Staneta Zerjaka.

Na popoldanski slovesnosti bo po pozdravnih govorih odkritje kipa. Sledil bo pester kulturni spored, na katerem bodo nastopili šolski otroški zbor, moški zbor Fran Venturini od Domja, mešani zbor France Prešeren iz Boljuncem, harmonikarji Mladinskega doma iz Boljuncem in narečna pesnica Marija Mijot. V. L.

ZGONIK Prijavljeni fašistični mazaci smerokazov

Delegacija občinskega sveta bo jutri pristavila procesu proti zločincem Rizarne

V zvezi s ponovnim gnusnim dejanjem nam na žalost dobro poznanih «neznancev», ki so pomazali s plavo barvo slovenske napise na nekaterih tablah in smerokazih v zgodovinskih objektih.

V PETEK NA PRVI SEJI V SALEŽU

Porazdelitev nalog v odboru prosvetnega društva R. zvezda

Uspelo gostovanje ansambla SAG iz Trsta

V prostorih šolske telovadnice v Saležu je v četrtek PD Rdeča zvezda gostila mlade umetnike-amaterje Slovenskega amaterskega gledališča in Trsta, ki so uprizorili svojo najnovejšo predstavo «Burkaški misterij». Članstvo in številni ljubitelji odrske besede so do zadnjega kotička napolnili dvorano, pozorno sledili podajanju tematike in na koncu izrazili svoje zadovoljstvo z burnim poklanjem. Ker je prebivalstvo še enkrat izpričalo veliko zanimanje za dramsko umetnost, bi novemu odboru palagali na srce, da po možnosti večkrat priredi podobna gostovanja, ki bodo prispevala k izpopolnitvi kulturnega bogastva celotnega prebivalstva.

V petek pa se je na svoji prvi seji sestel novoizvoljeni odbor, ki si je razdelil funkcije za novo mandatno dobo. Odbor je naslednji: Jožko Obad (predsednik), Dorica Kreševič (podpredsednica), Vilma Sirca (tajnica), Bojana Furlan (glavajničarka), Pepko Pegan (gospodar). Slednjemu bosta pomagala Zvonko Rebula in Miloš Milič. V nadzornem odboru so Miloš Budin, Igor Grilanc in Stanko Milič.

Sestavili so tudi razne komisije oziroma referentstva za posamezne društvene dejavnosti:
Pevski zbor: Igor Milič (Salež), Dorica Milič in Igor Milič (Zgodovinski).
Kulturno in družabno izživljanje: Majda Stubelj, Liličana Kralj p. Budin in Igor Castellani.
Stiki z organizacijami in šolo: Jožko Obad in Dorica Kreševič.
Referenti za posamezne vasi: Salež — Zvonko Rebula; Zgonik — Miloš Milič; Samatorca — Joško Doljak; Briščiki — Anica Guštin p.

Izleti

SPDT priredi 1. in 2. maja dvo-dnevni avtobusni izlet na Korosko. Postanki na Mokrinab s krajšim peš izletom, v Zahomcu z ogledom smučarske skakalnice pod vodstvom predsednika slovenskega planinskega društva Zahomec, prenočevanje v Reki. Drugi dan vzpon na Dobrač, znani razgledni stolp, Vrbsko jezero, Celovec z obiskom nove slovenske gimnazije. Povratek čez Ljubelj in Ljubljano v Trst. Vpisovanje v Ul. Geppa 9. Na razpolago še nekaj mest.

PD S. Škamperle pri Sv. Ivanu pri reja v nedeljo, 9. maja, enodnevni izlet na Vrhniko, v Bistro, Polhov gradec in na Rožnik. Izlet spada v okvir društvene proslave ob 100-letnici Cankarjevega rojstva. Vpisovanje na sedežu društva od jutri dalje od 20. do 21. ure.

SLOVENSKI DELOVNI LJUDJE V ITALIJI

VABIJO
V ČETRTEK, 29. APRILA, OB 20.30
V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA ob 100-letnici rojstva IVANA CANKARJA na okroglo mizo
NACIONALNO IN DELAVSKO VPRAŠANJE
Sodelovali bodo: sindikalist BORIS GOMBAČ, pisatelj prof. BORIS PAHOR in zgodovinar prof. SAMO PAHOR

ROK ZA REGISTRACIJO POGODB ZAPADE 30. APRILA

Občutne davčne olajšave družinsko vodenim podjetjem

Družinsko vodena podjetja, tako imenovane «imprese familiari», ki jih je uzakonil Visentini, koristijo lahko zelo velike davčne olajšave, kjer pri vodenju podjetij sodelujejo družinski člani ne da bi bili vpisani v sezname odvisnih delavcev.

Porazdelitev dohodkov v takih podjetjih je dovoljeno z navadno zasebno pogodbo, ki jo mora overiti notar in ki jo je treba skupno s prosvetkom porazdelitve dobička priložiti davčni prijavi. Pogodbe je treba registrirati pred začetkom finančnega leta, izjemoma je letos dovoljeno, da je do 30. aprila čas registracije pogodbe, ki velja za leto 1975 in 1976. V primeru, da sodeluje v družinskem podjetju sorodnik, ki mora sestaviti lastno davčno prijavo, je dolžan izpolniti poleg pro-

spekta porazdelitve še obrazec 740-H.

Ogledno si nekoliko mehanizem družinsko vodenih podjetij in kdaj se izplačajo. Izplačajo se na vsak način vsa tista podjetja, v katerih sodelujejo družinski člani in čigar čisti dobiček znaša ob koncu poslovnega leta od 4 do 7 milijonov lir. V primeru, da pri podjetju sodelujejo polnoletni otroci ali sorodniki, ki sestavljajo lastno davčno prijavo, pa je družinsko podjetje izredno privlačno in nudi zelo velike ugodnosti tudi za sorazmerno veliko večje dohodke.

Naj navedemo le dva poenostavljena primera: trgovina ali gostilna, v kateri delata mož in žena, ima letni čist dobiček 5 milijonov lir. Davke znaša v tem primeru (brez odbitkov) 680.000 lir. Z ustanovitvijo družinsko vodenega podjetja in delitvijo dohodka po učinku, v našem primeru na polovico, je obdavčitev ločena in zato bo družina plačala samo 530.000 lir davka (vedno brez odbitkov). Prihranek znaša torej 130 tisoč lir.

V drugem primeru, obstaja podjetje v katerem delata oče in polnoletni sin in znaša letni dobiček 8 milijonov lir. Podjetje, naslovljeno na očeta, bi moralo plačati 1 milijon 420.000 lir davkov (vedno brez odbitkov) IRPEF in približno 295 tisoč lir davkov ILOR. Tudi v tem primeru delata vsak polovico in se dobiček deli na pol. Lahko pa se odstotki različni, sorazmerno z opravljenim delom v podjetju. V našem primeru sestavita vsak svojo davčno prijavo in skupno plačata 380.000 lir davka IRPEF, oproščena pa sta davka ILOR. Prihranek znaša kar 735.000 lir.

Primeri sta skrajno poenostavljena, le v objasnili kako zelo se spleča ureditve delovne razmere tudi v družinskem okviru. Primeri so lahko tudi drugačni. Lastnik podjetja ima številne dohodke od posloplj ali odvisnega dela, v delitvijo dohodkov svojega podjetja se izogne tako imenovanemu «cumulus» ali plačanju davkov po visokih odstotnih merah. Zagonik, ki ima take dohodke svetujemo, da se nemudoma poda k svojemu fiskalnemu svetovalcu ali

na Slovensko gospodarsko združenje, kjer mu bodo najbolje svetovali kaj mu je storiti.

Vse pa še enkrat opozarjamo, da je treba pogodbe registrirati najkasneje do 30. aprila

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
DARIO FO
BURKAŠKI MISTERIJ
Burkasta storija v dveh delih (PRVIČ V SLOVENŠČINI)
Danes, 25. aprila, ob 16. uri v LOKVI
in ob 20. uri v SENOZEČAH

NOV GROB V ŠKEDNJU: UMRL JE MIRO SANCIN

Pred dnevi je umrl naš škedenjski rojak Kazimir Sancin. Dočakal je 77 let kot delaven in skromen človek, ki ni nikoli šilil v ospredje. Pri svojem delu in kulturno-prosvetnem delovanju je vedno pokazal svojo pridonost in vdanost svojemu narodu.

Po poklicu je bil bančni uradnik in funkcionar, kolikor mu je seveda delo omogočala fašistična strahovlada in nato tudi vojna. Leto 1920 se je zaposlil v LKB v Trstu, kasneje pa je služboval v Milanu, Meranu in na Reki. Istočasno pa je bil v prvih letih po prvi svetovni vojni zelo delaven v slovenskih kulturno-prosvetnih organizacijah, največ pa je deloval v Kulturnem klubu, v katerem so se udeleževali vsi slovenski umetniki vseh strok. To društvo je nato fašistična vlada razpustila, in tudi Sancin je moral iti po trnovi poti slovenskega rodoljuba.

Po drugi svetovni vojni je vodil finančno družbo za mednarodni promet v Trstu, po razpustu te pa se je zaposlil pri Tržaški kreditni banki. Bil je med drugim tudi uradnik pri ZTT.

Miro je izhajal iz družine z bogato glasbeno tradicijo. Tudi sam se je uveljavil na glasbenem polju. Življenjski uspeh je dosegel, ko je na priporočanje Alberta Siroka, ugledni komično opero Casanova. Ta opera je doživela svoj krstni nastop v Mariboru leta 1932. Glavno vlogo je takrat pel škedenjec Belizar. Sancin, Kritika je to delo ugodno ocenila in mu priznala smisel za karakterizacijo posameznih instrumentov.

Z glasbo se je, kolikor mu je delo zvedela dopuščalo, ukvarjal tudi po drugi vojni. Zdal se je njegova pot dokončno ustavila. Naj mu bo lahka domača zemlja, izalostčenim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

M. M.

RAZSTAVA UMETNIKOV - AMATERJEV

SPD Tabor pripravlja IV. razstavo umetnikov - amaterjev, ki bo v prosvetnem domu na Opčinah od 12. do 20. junija.

Razstava ima namen približati občinstvu številne nadarjene domačine in okolice, ki se amatersko ukvarjajo s slikarstvom, kiparstvom in fotografijo. Zanimati jih bodo prijavitelji odbora društva ali na telefonsko številko 211-161 do 31. maja.

Komisija bo ocenila dela in jih določila za razstavo.

SPD Tabor - Opčine

DELOVANJE DEZELNIH ORGANOV

Sprejeti varianti h gradbenemu pravilniku občine Repentabor

Deželni odbor je na zadnji seji sprejel med drugim vrsto sklepov v zvezi z urbanističnimi načrti nekaterih občin. Med temi je tudi

ODPRTO PISMO OPENCEV TRŽAŠKEMU ŽUPANU

Pristojne oblasti dejansko zapostavljajo manjšinske šole

Gospod župan, obračamo se na Vas z odprtim pismom zaradi vprašanja prostorov za slovensko osnovno šolo na Opčinah, ker za naša dosežanja prizadevanja pristojna oblast ni pokazala pozitivnega zanimanja. Začeli smo opozarjati upravo na pomanjkanje prostorov že pred tremi leti, od tedaj so postale razmere za slovensko šolo nevarne.

Pred tremi leti je dobila slovenska šola vzporednico, za nov razred je uprava pregradila eno izmed petih učilnic, tako da ima slovenska šola za šest razredov pet učilnic. Ravnateljstvo je nameščeno v prostoru pridobljenem na koncu hodnika in uradnica. Že leta prošimo za potrebne prostore, kot so prostor za zbornico, za tajništvo, ki upravlja vse slovenske osn. šole vzhodnega in zahodnega Kra-

ša, prostor za knjižnico in didaktični material, prostor za sanitarno. Najbolj pereče vprašanje pa je še vedno pomanjkanje učilnic. V prihodnjem šolskem letu bo imela slovenska šola dve prv razreda, en razred bo torej brez učilnice.

Osnovna šola, na Piazzale Monte Re je bila zgrajena kot «Civica scuola popolare slovena»: v prvih povojnih letih sta bila nameščeni stavbi slovenska in italijanska šola, ko pa je število italijanskih učencev naraslo, je italijanska šola zavela še eno nadstropje, tako da je bila slovenska šola potisnjena v zadnje nadstropje. Ovdje je še pojasnjevati, da je postalo tisto edino nadstropje za naše otroke pretesno. Dosljej smo izkazali in predlagali razne rešitve; stopili smo v stik z vsemi pristojnimi ustanovami, z občinsko upravo, s konzulato, z odborom italijanskega združenja staršev, z ravnateljstvom italijanske osnovne šole. Ravnateljstvo italijanske osnovne šole smo vprašali naj vrne slovenski šoli vsaj tri učilnice, ker je občina zgradila stavbo za italijansko šolo v Villa Carsia; doživeli smo odklon. Občinski upravi smo predlagali, naj dozida potrebne prostore, do sedaj nam je občinska uprava samo poslala pristojne odbornike na obisk in ogled, drugega nič. Prav tako nismo dosegli nič po obisku pri podžupanu gospodu Giuricinu. Naše prizadevanje v vseh teh letih ni zaleglo popolnoma nič. Tako ravnanje pristojne oblasti pomeni dejansko zapostavljanje manjšinske šole. Želimo Vas opozoriti, da je sedaj skrajni čas za stvarne ukrepe, če hočemo slovenski šoli na Opčinah zagotoviti normalno delovanje v prihodnjem šolskem letu.

S spoštovanjem
Združenje staršev osnovne šole s slov. učnim jezikom na Opčinah

OBVESTILO ACEGATA

Uprava občinske ustanove ACE GAT obvešča svoje upokojence, da bodo od jutri dalje na razpolago formulirji 101 za prijavo dohodkov v letu 1975. Omenjene formulirje bodo razdeljevali ob delavnikih od 8. do 13. ure v uradu v Ul. Bellini 1/d (1. nadstropje).

Pismo uredništvu

Odkar dežela F-JK izdaja tudi slovenski prevod svojega Uradnega lista — žal samo šapirografiran — ga prejemam tudi jaz kot mnogi tujakinja Slovenici, in sicer brezplačno. Toda ugotovil sem, da letos nisem prejel niti ene številke. Pravzaprav sem prejel zadnje številko pred davnimi petimi meseci — v lanskem novembru, in sicer prevod deželnega Bollettina, ki nosi datum od 15. septembra 1975.

Dolgo sem bil prepričan, da je krivo že znano nemarno poslovanje pošte. Toda nekdo mi je povedal, da je vzrok pomanjkanje prevajalcev pri Uradu za tisk dežele F-JK. Po tolikih mesecih pa sem začel domnevati, da gre morda za tiho ukinitev slovenskega prevoda, namesto da bi v duhu osimskega sporazuma dežela poskrbela za nadomestitev dosedanje, samo šapirografirane izdaje, s tiskano ko bi bilo pred desetimi leti že objuljeno.

Prosím, da bi v tem smislu interperirali predsednika deželne vlade vsi tisti deželni poslanci, ki so bili izvoljeni z glasovi slovenskih volivcev.

Uredništvo PD pa prošim, da bi to pismo čimprej objavilo.

Trst, 24. aprila 1976.
S spoštovanjem
Vaš naročnik
(Sledi podpis)

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

obvešča svoje člane, da uradi redno sestavljanje davčne prijave in da ima tudi Tržaška kreditna banka potrebne obrazce za plačevanje davkov. Kdor ni doslej sestavil prijave ali ni dobil še vabila za sestavo, naj se ozlasti, tudi telefonsko, na tajništvo združenja, da si zagotovi sestaneke. Na ta način se lahko izogne dolgemu čakalju. Tajništvo sprejema rezervacije sestankov samo do 8. maja.

SGZ obenem obvešča svoje člane, da zapadejo 30. aprila sledeče obveznosti:
— Trimesečna prijava IVA za podjetja s prometom od 36 do 120 milijonov lir.
— Prijava plač in dajatev odvisnih delavcev, ki jih je treba sestaviti na obrazcu 770.
— Prijava dohodkov podjetij družb vseh vrst (tudi «società di fatto»), čigar dohodek je treba javiti na obrazcih 750 in 760.
— Registracija pogodb za družinsko vodena podjetja.
— Za omenjene obveznosti nudi SGZ svojemu članstvu vsu potrebno pomoč. Priporočamo pa, da ne bi čakali zadnjega dne, ker lahko nastanejo nepotrebne zamude.

V. K.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE
Namesto cvetja na grob Štefana Maverja darujeta družini Kariš in Cesini 5000 lir.

Namesto cvetja na grob Štefana Maverja daruje Josipina Švara 10 tisoč lir.

V spomin na Štefana Maverja daruje Pepca Luin 5000 lir. V isti namen daruje Jole Luin 5000 lir.

Namesto cvetja na grob Štefana Maverja daruje družina Marije Čok 5000 lir.

V počastitev spomina Štefana Maverja daruje Mira Suman 3000 lir.

V počastitev spomina Mira Sancina darujeta Vida in Marčela 4.000 lir za PD Ivan Grbec.

Namesto cvetja na grob Pini Caturuzzijev daruje Karmelo Sedmak daruje Justina Bogatec por. Košta 4.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim Križanom v NOB.

Namesto cvetja pok. Karmelo Sedmak darujeta Lojzka in Viktor Bogatec 3.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim Križanom v NOB.

par 10.000 lir za PD Slavko Škamperle.

V počastitev spomina očeta Štefana Maverja darujejo otroci Elvira, Marija in Damja 10.000 lir za kip F. Venturinija v boljunski šoli. 10 tisoč lir za PD F. Prešeren in 10.000 lir za mladinski dom v Boljuncu.

Namesto cvetja na grob Bertota Škuke darujeta Karla in Mirko Ščuka 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Bertota Škuke daruje Vinko Cibic 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V počastitev spomina Mirota Sancina daruje Milena Lavrenčič 5000 lir za poimenovanje šole v Škedenju.

V isti namen daruje Pavla Sancin - Lavrenčič 5000 lir za poimenovanje šole v Škedenju.

V spomin na Pepija Sivitza daruje družina Komar (Log 4) 5000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

A. Daneu daruje 20.000 lir za SPD Tabor - Opčine.
Ob 3. obletnici smrti očeta daruje Valentin Peric 10.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.
V spomin na Mira Sancina darujeta Marta in Marica 5000 lir za PD I. Grbec v Škedenju.
V počastitev spomina pok. Bertota Škuke daruje družina Franca Milčiča 10.000 lir za Glasbeno matico in 5000 lir za spastične otroke. V isti namen darujeta Justa in Rudi Blažič 3000 lir za Glasbeno matico.
Namesto cvetja na grob Bertota Škuke darujeta družini Portograndi in Jankovič 20.000 lir za Glasbeno matico in 20.000 lir za spastične otroke.
Namesto cvetja dragemu Pepiju Škuke darujeta Zora in Marija Perot 5000 lir za Dijaško matico.
Namesto cvetja na grob Pepija Sivitza daruje Štefanija Kralj z družine (Trebče 122) 3000 lir za SD Primorac.
V počastitev spomina Silvestra Godine daruje družina Bone 5.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja in 5.000 lir za PD Ivan Grbec.
V počastitev spomina pok. Franca Primca daruje I. Marc 5.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

HHRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPCINAH Zadruga z neomejeno zavezo

sklicuje redni letni

OBČNI ZBOR
za danes, 25. aprila 1976, ob 10. uri v dvorani Finzgarjevega doma, Narodna Ul. 89 (zraven sedeža hranilnice in posojilnice) z naslednjim

- dnevni redom:**
1. Poročili upravnega in nadzornega odbora, razprava in odobritev obračuna za poslovno leto 1975, ter razdelitev čistega dobička.
 2. Določitev višine posrednih in neposrednih kreditov posameznim obvezancem.
 3. Določitev doplačila novih članov, ter višine aktivnih in pasivnih obrestnih mer.
 4. Volitve novih odbornikov.
 5. Slučajnosti

UPRAVNI ODBOR

ACEGAT

IZ TRSTA NAMERAVA SPREJETI V SLUŽBO

TRI ELEKTRIKARJE
kot «C1» C.C.L. — Občinskega električnega podjetja.
starost od 18. do 30. leta na dan objave tega oglasa

Zainteresirane osebe lahko dobijo ustrezen razpis — kjer so razvidni med drugim ustrezni zahtev

25. APRIL, PRAZNIK ODPORNOSTVA

V PETEK POPOLDNE V PROSTORIH ŽUPANSTVA

Naši ljudje svečano proslavljajo obletnico zmage nad fašizmom in nacizmom

Pogovor med deželo in občino Števerjan o finansiranju gradnje celodnevne šole

Danes proslave v Gorici in vseh slovenskih vaseh - Jutri bo predsednik poslanske zbornice Sandro Pertini govoril delavcem ladjedelnic v Trzinu

Zaradi podražitev se je celotni strošek zvišal na 334 milijonov lir - Če bo dežela pravočasno primaknila manjkajoči znesek, bodo objekt dogradili v enem letu

Naši ljudje bodo danes v številnih krajih proslavljali zmago nad fašizmom, ki se v Italiji praznuje 25. aprila, na dan ko so italijanske partizanske enote osvobodile Milano, Turin in druga večja mesta v Severni Italiji. 25. april je v Italiji državni praznik, letos s poudarkom na delovnih mestih so bile proslave že v prejšnjih dneh, v večini krajev pa bodo danes, ponekdo še jutri.

V prostorih občinske uprave v Števerjanu se je delegacija občinske uprave na čelu z županom Stanislavom Klanjškom sestala z deželnim odborom za kulturo Mizzauom in se pogovarjala o delitvi dodatnih sredstev za dograditev šolskega objekta.

Včeraj so bile na vrsti slavnostne seje številnih občinskih svetov, za stopniki občin so položili vence pred spomenike padlim. Zastopniki goriške pokrajinske uprave s predsednikom Agatjem na čelu so položili vence pred spomenik padlim partizanom na glavnem goriškem pokopališču. Včeraj jutraj so trije avtobusi iz raznih goriških srednjih šol, kot že prejšnja leta, odpotovali v Trst kjer so si ogledali Rižarno in tam položili vence. Obisk je tudi letos organizirala pokrajinska uprava. Goriškim dijakom sta se pridružil Pesara, ki so na študijskem izletu v naših krajih.

Zagotovitev dodatnega finansiranja zgradbe za celodnevno šolo v Števerjanu je bil predmet pogovora med delegacijo občinske uprave in deželno komisijo. Pogovor je potekal v prostorih občinske uprave v Števerjanu, kjer so se pogovarjali o delitvi dodatnih sredstev za dograditev šolskega objekta.

Podpore hranilnice iz Sovodenj

Upravni svet Kmečko-obrtno posojilnice v Sovodnjah je v skladu z željami članov, izraženimi na zadnjem občnem zboru, razdelil podpore družinam in ustanovam. Celoten čistih obdobje je lansko leto znašal 2,49 milijona lir. Od te vsote je upravni svet, upoštevajoč predpise nadzor...

Predavanje o NOB v sredo v Štandrežu

Z uspehom se v naših prosvetnih društvih nadaljuje predavanje Novogoričana Rudija Hoenna o Dolenjski v času NOB. Predavatelj bo svoje neposredne izkušnje iz časov partizanske borbe posredoval v sredo, 28. aprila, ob 20. uri v Štandrežu. Sodelovali bodo tudi člani društva.

Strokovni posvet o avtobusnih prevozih

Na pobudo deželne zveze občinskih podjetij CRIPEL bo 7. maja v Vidnu simpozij o leasingu v avtobusnem prometu. Na simpoziju bodo govorili o možnostih uvedbe leasinga, t.j. izposojanja strojev industriji, tudi v avtobusnem prometu. Govorila bosta univerzitetni profesor dr. Claudio Sambri in strokovni sodelavec dežele prof. Arduino Colombo, prisoten pa bo tudi deželni odbornik za prevoze Coccianni.

SADAVI DVELETNEGA DELOVANJA ŠOLSKEGA ODELKA

Ukvarjanje s skladbo in igranjem kitare, orgel in harmonike. Sovodnjenci so se z dvema skladbama, kolikor so jih zaigrali, dobro odrezali, kar jim bo v prid pri nastopu v spodbudo. Podoben ansambel ima glasbena šola v Nabrežini ter šteje deset članov. Govorci obeh šol se pripravljajo za nastop 11. maja ob sklenitvi šolskega leta, v Kulturnem domu v Trstu. Sovodnjenci harmonikarji pa se pripravljajo, da se zaključni nastop v Sovodnjah in osrednji nastop.

TRADICIONALNI PRAZNIK PD BRIŠKI GRİČ

Zabava in veselo razpoloženje na prvomajskem slavlju v Števerjanu. Na sporedu so kulturne, zabavne in športne prireditve - Odprtje vinske razstave.

V okviru glasbene šole v Sovodnjah ustanovili harmonikarski ansambel

Pod vodstvom prof. Dorine Kante je v svoji kategoriji zasedel na tekmovanju v Recanatu drugo mesto. Iz kraja Recanati pri Anconii se je tekmovalca vrnil harmonikarski ansambel iz Sovodnj pri Gorici. V hudi konkurenciji je v svoji kategoriji zasedel drugo mesto. Ker o tej skupini nismo še pisali, prihaja vest o njegovi uspešni uvrstitvi precej nepričakovano, zato smo kaj več želeli izvedeti od dirigenta prof. Dorine Kante.

Zabava in veselo razpoloženje na prvomajskem slavlju v Števerjanu

Tudi letos bo prvomajsko slavlje v Števerjanu, ki ga že vrsto let pripravljata prosvetno društvo Briški grič, pomnilno uvod v letošnje obdobje poletnih praznikov, ki se bodo do jeseni vrstili skoraj v vseh slovenskih vaseh. Praznovanje ob letošnjem delavskem prazniku v Števerjanu bo trajalo pet dni.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Razna obvestila

Revski zbor Rupa - reč vasi danes in v soboto na običajni »praznik fitalje«. Danes ob 15. uri bo na sporedu bogat kulturni program. Sodelujejo ansambel Lojze Hlede iz Števerjana, otroški zbor iz Rupe - Peči, mešani zbor Rupa - Peč. Sodelovali bodo še možki zbori in recitatorji. Praznovanje se bo nadaljevalo v soboto, 1. maja.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Prispevek

Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

Sekcija VZPI v Podgori in prosvetno društvo »Andrej Paglavca« v Podgori vabita danes, 25. aprila, ob 15. uri na OTVORITEV SKUPNEGA SEDEŽA ob stari cesti pod železnico, ki pelje iz Podgore v Ločnik. SPORED: PRILOŽNOSTNI GOVORI, NASTOP PEVSKIH ZBOROV IN NARODNO - ZABAVNEGA ANSAMBLA. V bifeju bo na razpolago partizanski golaž, belo domače vino in domač kruh. DRUŠTVA Z GORIŠKEGA SO VABLJENA DA SE UDELEŽIJO TEGA PRAZNIKA!

NENEHNA DEJAVNOST SKUPINE 75. Priprave na letošnjo 3. fotografsko razstavo. Natečaja se lahko udeležijo vsi ljubitelji fotografije.

Pred tremi leti je fotografski odsek prosvetnega društva iz Sovodnj razpisal prvi natečaj črno-bele fotografije, ki je zelo dobro uspel in katerega se je udeležilo veliko avtorjev iz zamejstva in Slovenije. Letos pa je pred vrati že tretji natečaj. Seveda se je od takrat do danes veliko spremenilo. Sam fotografski odsek je prerasel svoje meje, tako da so pred dvema letoma ustanovili prvi zamejski fotografski klub Skupina 75, ki združuje veliko fotoamaterjev z Goriškega. Njegovi člani so se v treh letih toliko izpopolnili, da se lahko kosajo celo z drugimi fotoklubi, ki imajo v svojo večletno tradicijo. Kar pa je najvažnejše, ustanovitev fotokluba je v veliki meri pripomogla, da se je fotografska dejavnost na amaterskem polju v toliko meri razvila, da lahko sedaj mirne duše trdimo, da šteje goriška skupina zelo veliko članov in prijateljev.

Delovanje sindikata gradincev. Pokrajinski odbor enotnega sindikata gradincev je na sestanku, ki je bil v Trzinu, pozitivno ocenil osnutek sporazuma za novo delovno pogodbo za gradbene delavce. V prihodnjih dneh bodo sklicali skupščine delavcev, na katerih bodo obrazložili vsebine pogodb.

Kino. Gorica. VERDI 15.15-22.00 »Hindenburg«. G. Scott in A. Brancorini. Barvni film. CORSO 15.00-22.00 »Salon Kitty«. H. Berger in I. Thulin. Barvni film. MODERNISSIMO 14.40-22.00 »Kitty Tippel«. M. Van de Ven in R. Hausser. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. CENTRALE 14.45-21.30 »La terra dimenticata dal tempo«. D. McClure in S. Penhaligon. Barvni film. VITTORIA 15.00-22.00 »Il mondo di notte oggi«. Mladini pod 18. letom prepovedan. Barvni film.

Trzin. EXCELSIOR 14.00-22.00 »Telefoni bianchi«. Barvni film. PRINCIPE 14.00-22.00 »La donna della domenica«. Barvni film.

Nova Gorica in okolica. SOCA »Najdaljši dan«, ameriški film ob 17.00 in 20.15. SVOBODA »Vinetou - 2. del«, nemški barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE »Kalfornijski poker«, ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI. Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Providenti, Travnik 34, tel. 29-72.

DEZURNA LEKARNA V TRZINU. Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72-480.

Prispevek. Namesto cvetja na glob Hilarija Primožiča v Oslavju daruje družina Paulin iz Gorice 10.000 lir za Dijaško matico.

ZAHVALA. Ob težki izgubi našega draga Pepija Pavletiča se iskreno zahvalujemo cerkvenemu pevskemu zboru, darovalcem cvetja ter vsem, ki so počastili njegov spomin. Družina Pavletič. Štandrež, 25. aprila 1976.

ZAHVALA. Ob težki izgubi našega draga HILARIJA PRIMOŽIČA se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala darovalcem cvetja. Žena, sin, hčeri, vnuki in drugo sorodstvo. Oslavje, Gorica, Beograd, Grenoble, 25. aprila 1976.

ZAHVALA. Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so spremlili na zadnji poti našega IVANA GLEŠIČA. Družina Pavletič. Štandrež, 25. aprila 1976.

Kakor smo že večkrat obširno poročali na goriški in športni strani, je 4. srečanje primorskih dijakov, ki ga je letos pripravila novogoriška gimnazija, popolnoma uspelo. Nad 800 dijakov iz Primorske ter iz zamejstva se je v prijateljskem razpoloženju pomerilo v športu ter sodelovalo na slikarskem in literarnem natečaju. Kar pa je najvažnejše, so se na tem srečanju sklenila mnoga nova prijateljstva in poglobila stara. Samo dejstvo, da se iz leta v leto večja številu udeležencev na tej manifestaciji je izredno spodbudno in prepričani smo, da bodo prihodnje, peto srečanje, ki bo po vsej verjetnosti v Kopru, pripravili še v večjem obsegu.

Vest iz bolnišnice

V goriško splošno bolnišnico so v noči med petkom in soboto sprejeli pet oseb, ki so bile ranjene v treh prometnih nesrečah. Okoli polnoči se je na Travniku v Gorici ponesrečila 27-letna gospodinja Rosa Bon

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE LA GORIZIANA. GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 - GORICA. PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA.

KMEČKA BANKA. USTANOVljena LETA 1909. GORICA - Ulica Morelli 14. Tel. 2206-2207. VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA.

TEHNIČNA POMOČ PRI TRANSPORTU. NAVTIKA / KAMPING. VINA IN LIKERJI. Sodelujoče države: ITALIJA - ČESKOSLOVAŠKA AVSTRILIJA - JUGOSLAVIJA - POLJSKA - MADŽARSKA - ROMUNIJA - BOLGARIJA. Tajništvo sejma: BIWU PUBBLICITA. Gorica - Korzo Italia 101 - Tel. (0481) 87.466.

C. C. I. A. A. - TRGOVINSKA ZBORNICA. GORICA, 30. APRIL - 9. MAJ 1976. espomego. MEDNARODNI SEJEM.

ZADNI NASTOP V OKVIRU REVIE PRIMORSKA POJE 76

Zadnji nastop zborov v Trstu je pomenil najboljši dosežek

V kratkem času lep napredek ženskega zbora iz Štandreža - Iz zamejstva so nastopili še moški zbor iz Štandreža, «V. Vodnik» iz Doline in «Vesna» iz Križa

Kvalitetno poprečje osme in zadnje pevke revije v Kulturnem domu v Trstu dne 10. t.m. je bilo vsekakor najboljši, saj je nastopila večina dobrih pevskih zborov: ženski pevski zbor prosvetnega društva «Oton Zupancič» iz Štandreža, ki ga vodi Stanko Benko, vokalna skupina «Priatelj» iz Dobrovoja v goriskih Brdih pod vodstvom Janeza Slivnika, ženski pevski zbor iz Postojne, ki ga vodi Ivo Jelerčič, mešani pevski zbor prosv. društva «France Bevč» iz Prvačine pod vodstvom Klavdija Kolonija, mešani zbor prosvetnega društva «Anton Možina» iz Brji na Vipavskem pod vodstvom Stanke Benke, moški zbor «Valentin Vodnik» iz Doline pod vodstvom Ignacija Ote in komorni mešani zbor iz Nove Gorice, ki ga vodi Stefan Mavri, poleg teh pa še moški pevski zbor prosvetnega društva «Oton Zupancič» iz Štandreža pod vodstvom Aleša Hobana in moški zbor «Vesna» iz Križa pod vodstvom Frančka Zerjave.

Omenil bi najprej dva zbora, ki sta v kratkem času svojega delovanja prišla do določene kvalitete. Prvi je ženski zbor iz Štandreža, ki ga je dirigent uspel glasovno dokaj dobro konsolidirati, če iz vzamemo občasne motnje pri prvem sopranu v visinah. Sicer pa se je zbor približal več precejšnji izenačenosti. Za začetek pevovodja ni izbral pretežkega sporeda, vendar je bil ta dovolj izrazito oblikovan. Devova Soča in Pod oknom v prireditvi Janeza Boleta sta sloneli na dolge odmevne odmerjenih frazah, ki so se spajale v prepriljivo interpretacijo: enostavno izvedena Pahnjeva Koronica je odražala prisrčno občutje. Pomnija kličnost, ki je spremljala zbor, bo lahko premagati pri nadaljnjem delu, pri katerem bi se pa zbor pogoloma lahko začel oprijemati zahtevnejših pesmi.

Drugi zbor, ki je vidno zboljšal kvaliteto, je mešani zbor iz Prvačine, ki ni sicer na novo ustanovljen, pač pa je pod vodstvom Klavdija Kolonija, ki je prevzel vodstvo v tekoči sezoni, doživel veliko spremembo. Zbor je iz bolj ali manj naravnega načina prevajanja prešel v določeno ubranost, za katero je gotovo bilo vložena mnogo truda. Tudi ta zbor je otipljiv primer ne le obojeustranske delovne volje, temveč tudi znanja in izkušenosti dirigenta, ki zna najti pot in zastaviti delo tudi pri najbolj preprosti pesmi in jih tujavati polagoma v svet muzikalnega oblikovanja. V glasovnih skupinah je dosegel precejšnjo enotnost, na kateri sloni tudi izenačenost celoga zbora, z izjemami posameznikov, ki se še tu pa tam oglašajo izven okvira. Leto petje pa se ni povsem doseglo večje sproščenosti in interpretaciji, kar pa se bo razvilo, ko se bo zbor v smislu sedanjih prizadevanj še bolj utrdil in ko dirigentu ne bo treba več prvenstvo posvečati skrbi zahtevam pevsko tehnične narave. Na sporedu je zbor imel Narodni motiv Matije Tomca, Srebotnjakovo Kraška jesen in ljudsko Vsi so prihajali v prireditvi Emila Adamiča.

«Priatelj» iz Dobrovoja so bili glasovno bolj izdelani kakor lansko leto: skupina je bila intonacijsko zanesljivejša in tudi precej zlitja. Pevovodja je ponovno potrdil svoj smisel za niansirano oblikovanje fraze, kar je bilo najbolj izrazito pri Prelovcovi Sedem si rož. Pripomnil pa bi, da je bila nekoliko prepočasna in mestoma delovala celo malce razvlečeno ter s tem izgubila na strnjivosti in nazornosti; pri «... tebi v spomin...» je nejasen akord, ki ga je treba izžigati. Pri Pavčičevi Potrkan ples bi svedoval nakazovati ritem na en udarček kar pride sicer do togosti in izrazne ne-sproščenosti. Poleg navedenih je bila na sporedu še slovenska ljudska Dečva pa v harkelcu v prireditvi Danila Bučarja.

Moški zbor iz Štandreža ima lep zvok, težave pa v drugih tenorjih in baritonih, med katerimi so posamezniki občasno kamljivi v intonaciji in s tem slabšo enotnost svojih skupin, kar seveda vpliva tudi na celoto. Sicer pa tudi v drugih basih so tu pa tam motnje posameznikov. No, to so pomnjenosti, ki jih podobne sročujemo pri velikem številu naših zborov in so vsake večkrat tudi posledica obolenj, kar velja verjetno tudi za te pevski zbor. Saj smo

Prejeli smo

DIALOGI, 4. Mesečnik za vprašanja kulturnega in javnega življenja. Izdaja Zveza kulturnih delavcev v Mariboru, zalaga zalozba Obzorja. JEZIK IN SLOVSTVO, 7. Izdaja Slavištvico društvo Slovenije v Ljubljani. ASTROLABIO, 5. Petnajstidnevnik za politična, družbena in kulturna vprašanja. Vodi Ferruccio Parri. LINGUA NOSTRA, trimesečnik, letnik XXXVI. Zalozba Sansoni. Revija za zgodovinsko-filološka vprašanja, za zgodovino jezika, etimologijo in podobno.

slutili v petju, ki je bilo sicer na sprejemljivi ravni, prizadevanje po uravnoveženosti in zlitosti zbora. Za zbor «Vesna» iz Križa moramo reči, da je bil solidno pripravljen in tudi glasovno nekoliko bolj ubran kakor na lanskem nastopu. Če bi se opiral na daljše odmerjene odhode, bi pesmi bile bolj zaokrožene in izraziteje, vendar so v svoji preprostosti bile iskrene. Opozoril bi pa na neumestnost oddihovanja med besednima zlogoma kar smo slišali pri solistu.

Glasovno dokaj dovršeno petje je predstavil ženski pevski zbor iz Postojne; odražalo se je v čisti intonaciji, homogenosti glasovnih skupin kakor v zlitosti zbora. Interpretativno najboljše sta bili Simonitijsva Balada in Matzova Zetelice. Prva je po svojem sugestivnem izraznem učinku vzbudila tople doživljajske trenutke. Občutek pristne preprostosti in ljudske vedrine je seval iz druge. Pesem Kje tih je delo Vilka Ukmarja je z vidika pevsko tehničnih pogojev zahtevna, a tudi po muzikalno vsebinski problematiki zajema iz glavnih korenin, do katerih se interpretacija še ni docela približala, čeprav je oblikovanje tudi na sedanji stopnji dojemanja in kreiranja dalo slutiti zavnano umetniško globine. Do večje izrazne doganosti bo gotovo prišlo, ko bo zbor popolnoma premagal trda pevstva mesta in utrdil tehnično plat izvajanja, ko se bo osvoobil in sprostil ter se z dirigentom popolnoma predal kreativnemu snovanju.

Mešani zbor iz Brji je imel na sporedu Gallusovo Ece quomodo moritur justus, Večerno pesem Emila Adamiča in ljudsko v prireditvi Oskarja Deva Prelepa je Selska dolina. Prva je bila v svojem slogu zajeta in sprejemljivo zgrajena. Pri Adamičevi smo pogrešali več iztanzane kontrastnosti in obeležja razpoložljivih trenutkov, kakor je na primer imitiranje večernega zvonjenja, ki bi bilo lahko rahlo izraziteje izkoriščeno. Sicer pa je zbor to pesem, ki se na prvi mah zdi enostavna, a je zahtevna in ni lahko vzdržati napetosti do konca, sorazmerno dostojno izoblikoval. Pri Devovi Prelepa je Selska dolina pa bi odgovarjal živahniji začetek, ker preprostost pesmi ne prenese širokega arioso, ki je v nasprotju z enostavnim melodičnim tokom ljudske pesmi. Čeprav smo čutili prehlajenost nekaterih pevcev, je zbor zvenel dovolj ubrano, kar potrjuje vestno pripravo, ki je često odlikovala to maloštevilno, a za leto petje vedno ogreto pevsko skupino.

Skrbno je bil pripravljen tudi moški zbor iz Doline, vendar smo ga slišali že v večji ubranosti in polnozvočnosti. Menda so temu bile vzrok posledice obolenj, ki so letos marsikateremu zboru povzročile težave, skrajšale število pevskih vaj in tudi oslabile glasove, kar je bilo tudi v tem primeru očitno. Zato tudi ni moglo priti pri interpretiranju do potrebne

sproščenosti in predanosti dirigentu. Čeprav zbor ni mogel pokazati svoje prave vrednosti, je vendar petje v splošnem bilo na sprejemljivem nivoju. Na sporedu je bila Vrabčeva Slovenska pesem, Simonitijsva Makedonske ljubavne pesmi in ljudska v Otovi prireditvi, Soudaška, ki so jo zapeli v pristnem fantovskem slogu.

Komorni zbor iz Nove Gorice si je izbral tale spored: Agnus dei iz Missa P. Marcella G. P. da Palestrine, rusko naračno Večer tihi in partizansko Jutri gremo v napad Janeza Kuharja v prireditvi Radovana Gobca. Pri prvi smo čutili, da posamezne skupine še niso

popolnoma dojele smisla in občutka za skladno grajenje skladbe, ki jim je z ozirom na obremenjenost romantičnih tradicij in sprično sodobne miselnosti, precej oddaljena in tuja; za to je treba več časa, da pevcu polagoma odkrijejo in si osvojijo vrednote, ki jih skriva tako slogovno značilna ustvarjalna epoha XVI. stoletja. Mnenja sem, da bo tudi ruska narodna kasneje, ki bo odpadla skrb za samo petje, prišla do bolj nazornega izraza. S temi pripombami nočem zmanjševati kvalitete zbora, temveč opozoriti na možnosti za izboljšanje interpretacije. IVAN SILIC

Rako Polič kot Kačur v filmu «Idealist»

NOV SLOVENSKI FILM ZA CANKARJEVO STOLETnico

«Idealist» ali živi Cankar na platnu

Po romanu «Martin Kačur» sta scenarij napisala pisatelj in dramatik Vitomil Zupan in režiser filma Igor Pretnar, glasbo pa Bojan Adamič - V glavnih vlogah nastopata Radko Polič in Milena Zupancičeva - Med igralci tudi Joško Lukeš

To, kar se ni posrečilo slovenskim gledališčnikom, se je v polni meri posrečilo slovenskim filmarjem: za stoto obletnico Cankarjevega rojstva so ustvarili film po njegovem romanu Martin Kačur s filmskim naslovom «Idealist», ki nedvomno v celoti predstavlja na eni strani po dolgem času dober slovenski umetniški celovečerni film, po drugi strani pa lepo in trajno počastitev Cankarjevega življenja. Pred ogledom filma «Idealist»

sem še enkrat prebral Cankarjevega Kačurja in ni mi bilo žal. Prvič je zato, da sem znova užival v tem, morda najzrelejšem in najbolj dramatično in romaneskno zaključenem Cankarjevem delu in drugič zato, ker sem lahko sveže in neobremenjeno primerjal literarni original z njegovim prenosom na filmsko platno. Znano je, kako težko je v bistvu prenesti na filmski traž slaherno literarno umetnino, saj mora zaživeti na platnu v popolnoma drugačni tehniki,

podrejena je popolnoma drugačnim zakonom sedme umetnosti in končno, prepričana je interpretaciji in upodobitvi v bistvu čisto novemu avtorju, predvsem režiserju.

Vendar moramo oceniti «Idealista» začetni scenarij, ki ga je napisal skupaj z režiserjem Igorjem Pretnarjem naš znani pisatelj in dramatik Vitomil Zupan. Scenarij drži pri pisanih scenarijih Cankarjevega besedila kar se da zvesto in v njegovem duhu, kar v nekem smislu tudi ni bilo težko. Če Cankarjev tekst je namreč sam po sebi v nekem smislu pisan zelo filmsko, to je plastično, opisno in prepoln je dialogov, ki so dovolj dramatični (ne pozabimo, da je Cankar sijajen dramatik), pa tudi fabula sama nudi začetni napetosti in dogajanje, kar omogoča precej tekočo, raznoliko in dinamično filmsko pripoved.

Zvestoba Cankarju, njegovi simboliki in tudi idejni in umetniški jasnosti je bilo vodilo režiserju Igorju Pretnarju, ki je s tem svojim petim umetniškim filmom pokazal, da obvlada tako svoj metier kot tudi takšen filmski prijem, ki je daleč od igračkarija, eksperimentiranja in novatorstva za vsako ceno. Če namreč sodimo, in tako najbrž tudi je, da je Cankarjev Kačur danes, po šestdesetih letih, že klasika naše književnosti, potem je tudi pristop k ekranizaciji nujno klasičen, čeprav pri tem še zdaleč ni rečeno, da s tem ni moderen. Sicer pa je sleherni umetnik, ki jo je čas potrdil, v bistvu vedno živ in moderen. To je pokazal Pretnar zelo jasno v svojem režiserskem konceptu, ko je izkoristil vse možnosti, doganjanja in spoznanja šol, v katere je nekoč kot režiser hodil. V njegovem delu se namreč dobro pozna odlična šola dela z igralci in mi-zanscena, ki jo je pridobil na podlagi izkušenj in spoznanj Stanislavskega, v filmskih prijemih in pristopih pa je videti spet odlično naslonitev in izrazo vseh spoznanj in učenja pri velikem filmskem režiserju Eisensteinu. Čeprav danes tako imenovani modernisti v režiji nekako zviška in s posmehom govore tako o Stanislavskem kot o Eisensteinu, pa so vendar njune soliste in velikokrat v praksi še preverjene in dokazane metode pokazale svoje živost, upravičenost in tehnost. In prav zato lahko trdimo, da je Pretnar vse te metode in način dela koristno izkoristil kot solidno podlago za svoj režiserski koncept, ki ga je seveda med delom samim in s Cankarjem vred presegel in ustvaril tako umetnino, ki bo verjetno v filmski cankarjani ostala še dolgo ekvivalent veliki literarni podlogi. V njegovem filmu je vse jasno in čisto, od detajla, ki tako posrečeno in prepričljivo podčrtuje in ilustrira Cankarjevo pisateljsko simboliko, preko stimmung, ki jih kadriira bodisi v podoba narave, kjer je vsak kader vreden impresionističnega čopiča, bodisi v grospanjih obrazih, ki povedo, zlasti v odlični maski, več kot vse besedilo in druga filmska pomožna izrazna sredstva.

Čeprav je film za naše razmere razmeroma dolg (dve uri in deset minut), nikjer ne popusti notranja dramatična napetost, pa četudi je polno kadrov, ki so brez besed, glasbe, torej čista filmska umetnost, kar je seveda tudi zasluga premišljene in učinkovite uporabe ljene filmske montaže (Dušan Povh). Jasno je, da bi film ne bil takšen kot je, izčizeliran in dognan do sleherne podrobnosti in detajla, zvest čas in okolju (prelom stoletja in secesija), če bi tudi scenograf (Mirko Lipužič) in kostumograf (Alenka Bartolova) ne znala v režiserjevi in lastni zamisli predstaviti tako jasno, skoraj do bolečine natančno, Kačurjevo dobo in njeno fiziognomijo. Tudi igraška zasledimo, ki ne pozna ne malih ne velikih vlog, je znala slediti režiserjevemu vodenju in njegovi viziji Kačurja, za to je zares težko poudariti, kdo

Posebno pohvalo zasluži kamera, ki je bila v rokah mojstra Mileta de Glerie. Občutek za likovno kompozicijo, za detajl in tudi za stimmung je de Glerie omogočil izvrstne kompozicijsko naravnost slikarsko dogmne kadre, ki so tudi barvno, zlasti v pokrajini, naše adekvaten izraz Cankarjevemu pesniškemu opisu Kačurjevega okolja, ki se razteza od Vrhnike preko gradu Bistre do Blatnega dole in spet nazaj v Laze. Tudi lokalni, točno determinirani in locirani koloriti, je prispeval svoje, da je kamera tako lahko poetična in veristično, simbolno in realistično, impresionistično in tudi naturalistično ujela Cankarjev opis in vizijo Kačurjevega okolja, ljudi, njegove ožje domovine in Slovencev na prelomu stoletja.

Bojan Adamič, ki je napisal glasbo za film, se je prav tako izvrstno ujel v celotno razpoloženje in skupni namen filma, saj je s variacijami in sijajnimi orkestralnimi instrumentacijami slovenskih ljudskih napevov ustvaril muziko, ki enkratno in doživeto spremlja ne le samo dogajanja in dogajanja do kostumov, muzike in igralstva. Sem pa tja me je med predstavo nehote obhajala asociacija z ruskimi filmskimi ekranizacijami Čehova. Veliko tega, ne čehovljanskega, temveč cankarjanskega, je bilo v tem filmu in zdi se, da so vsi ustvarjalci filma odlično razumeli in se živili v Cankarju, iz katerega pa niso naredili niti patetične barvne slikanice niti hrupnega, modernističnega eksperimenta, temveč Cankarja v vsej njegovi bistvenosti, lepoti, tragiki in veličini. Pri vsem tem pa jih nikakor ni oviral cankarjanski kompleks in strahopostovanje pred Cankarjem samim, temveč predvsem in zlasti iskrena in vroča želja, narediti dober film. In naredili so ga. Vsi skupaj za stoletnico Cankarjevo rojstva.

DUŠAN ŽELJEZNOV

Milena Zupancičeva v filmu «Idealist»

BRATSKI SPREJEM V JUGOSLOVANSKI PRESTOLNICI

Dijaki šole Glasbene matice gostje šole «Josip Slavenski»

Po koncertnem nastopu vrhunskih gojencev beograjske šole, so v avli Narodne biblioteke Srbije nastopili tudi gojenci šole GM

«Srečanje z našimi brati iz izročila nam je vedno izredno draga», s temi besedami in s šopki cvetja nas je pretekli petek pozdravil ob prihodu v Beograd Djura Jakšić, direktor glasbene šole «Josip Slavenski», katere gostje smo bili v jugoslovanski prestolnici.

Tradicionalna gostoljubnost nas je spremljala na vsakem koraku. Naši vodilci, profesorji in dijaki šole Slavenski so nam bili izvrstni mentorji pri ogledu Kalemegdana, muzejev, Avale in čudovite okolice mesta, ki se je v teh dneh kopala v prvem pomladnem zelenju.

Oficialni program našega obsevanja v Beogradu je obsegal v soboto popoldne srečanje profesorjev in dijakov Glasbene matice z gostitelji o prostorih njihove glasbene šole, pri katerem so bile izmenjene informacije o glasbenem življenju v Jugoslaviji in Italiji ter je bilo dogovorjeno, da nam bodo tudi prihajajoče šolske leto dijaki in profesorji njihove šole vrnil obisk v Trstu. Stedil je koncert, ki so ga izvajali dijaki in orkester šole Slavenski. Med mladimi glasbeniki so z izvrstnim tehničnim znanjem in muzikalno ogro izstopali posamezniki, ki se bodo predstavili na letošnjem vzpnem tekmovanju glasbenih šol Jugoslavije. Program je poleg znanih del svetovne literature obsegal tudi nekatera zanimiva glasbena dela jugoslovanskih avtorjev. Po koncertu se je v imenu članov Glasbene matice zahvalil ravnatelj dr. Gajmir Demšar in izročil gostiteljem umetniško sliko tržaškega slikarja Klavdija Palčića. Ravnatelj šole «J. Slavenski» dirigent Djura Jakšić pa je v svojem pozdravu poudaril bratske vezi, ki družijo Slovence izven meja z matično domovino in izrekel globoko priznanje delu, ki ga na kulturnem področju v dokaj težavnih pogojih s požrtvovalnostjo in nesebičnostjo opravlja Glasbena matica v zamejstvu.

Stedil je sprejem v prostorih šole. Težko je najti besede in opisati prisrčno vzdušje tega nepozabnega večera. Razigrano razpoloženje, glas, kolo, zdravice so si sledile ob zvokih glasbe, objuvali so se spomini, sikale so se prijateljske vezi, da se je bilo res težko napopiti proti Park - hotelu, kjer smo bili nastanjeni.

V nedeljo, ob 11. uri dopoldan so se dijaki Glasbene matice predstavili na koncertu v avli Narodne biblioteke Srbije, nove zgradbe sedež čudovitega parka. Nastop je bil vključen kot peti koncert «Pomladanskega koncertnega ciklusa», ki ga že nekaj let organizirajo v tej avli, katere predstavlja idealno postavljen in akustično odličen prostor za tovrstne koncertne prireditve. Nastopili so pianistka Verenka Terčelj s Chopinovo Etudo in Schubertovimi Variacijami v B-duru, violončelist Iztok Kodrič s Sammartinijevu Sonatu v G-duru, klarinetist Silvio Pibovec z Goubertovo Fantazijo in Dautremierjevo skladbo Recit et improtu, Čr-

tomir Šiškočič z Leclairovo Sonato v D-duru ter Srebotnjakovo 2. Sonatino ter pianistka Jožica Lašič z Debussijevim Preludijem Les Collines d'Anacapri ter Chopinovo 4. balado. Pri klavirju so spremljali prof. Mojca Šiškočič in Jožica Lašič.

Mladi glasbeniki so se dostojno predstavili kot dijaki šole Glasbene matice - «Slovenskega konservatorija v Trstu», kot so našo glasbno ustanovo gledali na strokovno ravnen in na kvaliteto izvajanja imenovani Beograščani.

Ne bi se spuščali v oceno posameznih izvajalcev, katerim je izreklo spontano in prisrčno priznanje številno občinstvo, ki je do kraja napolnilo auditorij, med katerimi so bili tudi vidnejši beograjski glasbeniki prof. Mihovil Logar, vodja skladatelja Josipa Slavenskega, po katerem je dobila glasbena šola ime, ter druge osebnosti kulturnega življenja.

Koncertnemu programu je bil priključen kratak zgodovinski opis in sedanje delovanje Glasbene matice. Po kosilu v značilnem lokalu pod Avalo, smo si ogledali znameniti spomenik na Avali, nakar smo se ob povratku v Beograd poslovlili od gostiteljev, ki niso zamudili nobene priložnosti, da bi bilo naše bivanje v Beogradu čim bolj prijetno. V spomin srečanja je direktor Jakšić izročil Glasbeni matici umetniško knjigo o znamenitostih Srbije.

5

izmed številnega imenitnega igralskega zbora je bil boljši, ali Joško Lukeš kot zapolski zdravnik ali Stevo Žigon kot zapolski župnik ali Bert Sotler kot blatnodolski župan ali drugi kot Marjeta Gregorčeva, Arnold Tovornik, Dare Ulagar, Boris Kralj, Janez Rohaček, Janez Bermež, Vida Juvanova, Mila Kačičeva in Polde Bibič, ki so sleherni izmed njih, po svojih močeh in sposobnostih sijajno dopolnjevali pisani in pestri mozaik Kačurjevih treh romanj in bivanj v Zapolju, Blatnem Dolu ali Lahah. Sleherni upodobitve bodisi župnikov, učiteljev, županov, oštirjev, dcaarjev, uradnikov - to rej Cankarjevih trških in malo-meščanskih junakov iz naše doline šentflorjanske na prelomu našega stoletja, je bila odigrano se-dozna, z znanjem in prepričljivo, tako da so ti Cankarjevi liki, včasih v besedilu samo navrženi kot kroki ali bežna risba, v filmu zaživeli polnokrovno, realistično in hkrati tudi za naš danasnji čas živo in prizadeto.

Glavni vlogi, Kačurja in Tončka, sta v filmu upodobila Radko Polič in Milena Zupancičeva. Jasno je, da Kačurjeva podoba, oziroma njegov lik ni niti malo lahak, niti preprost. Hkrati je to simbol in živ človek iz mesa, je Cankar sam in spet ni, je hrepenenje in poraz, pa spet zmaga in trpljenje. Nevarnosti, da bi zašel v pretirano idealizirani in neživljenjski Kačurjev lik, se je Radko Polič srečno izognil z neko življenjsko neposrednostjo in tudi z nonsalantnostjo, znal je premeriti vso dolgo Kačurjevo pot in boj od mladega, zagnanega in nepokvarjenega idealista do človeka, ki ga življenje sicer razočara, ki tudi fizično stre, a mu vseeno ne uniči njegovega človeškega, mladega bistva, čeprav na drugi strani ne moremo biti čisto zadovoljni z njegovo dikcijo. Lepota in ritem Cankarjeve stavke, dialoga, je žal v timbru njegovega glasu včasih zadobila gluho, počen zvok, čeprav je spet res, da bi patetična deklamacija Cankarjeve ritmične in poetične proze spet ne ustrezala realnosti in natančnosti filmske zasnovne. Milena Zupancičeva pa je kot Tončka skoraj zvesto in natančno tolmčila Cankarjevo vizijo Tončke, ženske, ki si želi iz Blatnega dole preko Kačurja utreti pot v višjo družbo in življenje.

NA MEDNARODNEM TEKMovanJU V RECANATIJU

Uspeh mladih glasbenikov s Tržaškega in Goriškega

Kitaristi, organisti in harmonikarji ansambla «Miramar» in šole Glasbene matice osvojili mnoga prva mesta in nagrade

Kakor vsako leto so tudi letos organizirali v mestu Recanati mednarodno tekmovanje za kitariste, organiste in harmonikarje. Letošnjega 13. tekmovanja se je udeležilo zelo veliko število solistov in ansamblorjev iz vseh krajev Italije, pa tudi iz Jugoslavije in Francije. Med kitaristi so dosegli prva mesta Tržičani Andreoni Fabrizio, Sergio Kafol, Valter Krpan in Martina Portaluri. Ansambel Miramar (kitaristi) iz Trsta se je prav tako odlično izkazal in dosegel v svoji kategoriji 99 točk.

Med organisti se je izkazal posebno Aleksander Dekleva, ki je kot najboljši solist dobil za nagrado poleg pokala električne orgle. Štirje ansambli Miramara so si zagotovili prva mesta in s tem tudi harmoniko, ki so jo podelili najboljši skupini ansamblor. Trije začetni ansambli Miramara pa so osvojili drugo mesto. Tudi gojenci šole GM so dosegli izredne uspehe kot solisti. Osvojili so prva mesta Stefičan Bembi, Andrej Kalc, Ivan Milič in Zoran Lupinc. Od tujih solistov so pohvale vredni solisti iz Pulja, ki so se udeležili sicer v majhnem številu, a so osvojili kar tri prva mesta. Številni gojenci GM sodelujejo tudi v ansamblih Miramara in so ponovno dosegli na tekmovanjih lepe uspehe. Razveseljivo je dejstvo, da se med našo mladino pojavlja vedno večje zanimanje za študij glasbe in da se na Tržaškem in Goriškem razvija izredno dobra harmonikarska šola v okviru Glasbene matice, za kar imajo posebno zaslugu požrtvovalni profesorji.

STARA POMANJKLJIVOST

Po predstavitvi knjige G. Baronija TRIESTE E LA VOCE

Ze lani je milanski ISTITUTO DI PROPAGANDA LIBRARIA izdal knjigo mladega tržaškega (29-letnega) Giorgia Baronija TRIESTE E LA VOCE, a sele v četrtek 22. t.m. sta jo v tržaškem Cankarjevem krožku skupaj z avtorjem predstavila javnosti pisatelj Manlio Cecovini in zgodovinar Giulio Cervani. Prvi je govoril skraj eno uro in zelo izčrpan orisal in komentiral vsebino knjige. Drugi je naštel nekaj umestnih vprašanj, ki so se mu postavila ob branju knjige in poslušanje Cecovinjeve razlage. Avtor sam pa je odgovorjal predvsem na občutek, zakaj ni v njej bolj temeljito obdelal vprašanja iredezimata rekoč, da se nima za dovolj kompetentnega in ker da je to vprašanje bilo in je še vedno «pekoče» («scottante»). No, kljub temu pa je v knjigi prav o iredezimtu toliko govorila, da je Baronija delo izredno zanimivo tudi za Slovence in vse Jugoslovane, saj prav zanje morda v še večji meri velja ugotovitev, da je vprašanje če ne ravno pekoče (zlasti po osimskem sporazumu), vendar pa nekaj, kar je temu podobno. Prav zato se nam zdijo potrebne v vsebino knjige seznaniti tudi naše bralce, slovenske izvedence o teh zadevah pa povabiti, da bi o njej napisali kaj bolj obširnega.

Predvsem smo v četrtek zvedeli, da je mladi tržaški literarni zgodovinar diplomiral na milanski katoliški univerzi, kjer se danes predava (poleg poučevanja v nekem liceju) in da je zelo dolgo raziskovalno sodelovanje pred prvo svetovno vojno najmlajših tržaških iredezimtov v znameniti napredni florentinski reviji LA VOCE. Urednica - Ines Scaramucci - zalobnina zbirke tekstov pod naslovom LA CORONA D'ARGENTO (serija NOVECENTO) je med drugim zapisala, da gre za enov in originalen prispevek k pidiim kritičnim študijam o revijah prvega novecenta, v predgovoru pa navaja, da je Baronija knjiga sprožila vsaj tri vprašanja, in sicer o «forma mentis» - odlično mitter-evropski (tržaški) sodnik in v La Voce so obiskovali univerze na Dunaju, Gradcu in drugod v stari Avstriji; dalje vprašanje «reflektor in reakcije v tržaškem okolju ter končno še vprašanje «vplivov na daljši rok». Prav ta vprašanja na dajši vlogi tudi tržaške Slovence in tudi Hrvatve vse tja do Snežnika in Reke in tudi Dalmacije, saj jo večkrat omenjajo tržaški sodniki pri florentinski reviji in tudi drugi - med njimi poznejši in še danes živeči fašist Prezolini, s katerim se je Baroni pogovarjal in v knjigi pogovor objavil; v tem pogovoru je omenjen tudi izziv na dvoboj med Slataperjem in Timmeusom. Da je trditve o tem zanimanju upravičena, dokazujejo tudi sami naslovi nekaterih poglavlji:

«Drugi deli knjige vsebuje pod naslovom PREMESSE tudi poglavje POMEKIMO O IREDEZIMTU, ki je takole razdeljeno: Nacionalistični dokumenti - Nacionalizem - Trst - Ekonomski faktor in tržaški iredezimti - Iredezimti in istrski Slovani - Bibliografija iredezimata - Politika - Nacionalna in ekonomska borba v Trstu.

In s temi skopimi podatki, bi lahko to našo informacijo zaključili, saj je kot opozorilo na zanimivost in tudi važnost omenjene publikacije dovolj zgovorna, vendar ne bi bilo prav, če ne bi tudi ob tej priložnosti dodali pripombe, ki smo jo bili prisiljeni v tem namenskem dnevniku že tolikokrat zapisati. Gre za staro ugotovitev, ki se glasi:

Povsem nemogoče je pisati kar koli, kakršno koli zares objektivno zgodovinsko, literarno ali drugo študijo v zvezi s Trstom in Julijsko krajino, pri tem neštetokrat omeniti Slovence, Slovanne in «etno-kritično» vprašanje ter pri tem tako dosledno ignorirati prav tu slovensko in «slovansko» izredno obširno literaturo o teh vprašanjih kot jo ignorira mladi avtor te najnovejše, sicer temeljite, študije, kot kaže po zgledu svojih starejših sodržnih raziskovalcev teh naših sodržaj vedno zelo zavozilanih zadev. A podobno hudo pomanjkljivost sta zagrešala v četrtek tudi oba ostala predstavitelja Baronija, sicer zelo koristne knjige, kar je čudno zlasti spriču nekaterih znanih razprav zgodovinarja Cervanija. Cecovini, ki je upravičeno poudarjal koristnost poglavlji, kakršna so Bibliografija iredezimata, ali pa Nota bibliografica ali Schede bibliografice, ali kazalo revije La Voce po avtorjih in kronološko kazalo ter končno še seznam imen, ni imel za potrebno povedati, da iz vseh teh koristnih seznamov sledi, da avtor ni prav nič upošteval t.j. tistega dela prebivalstva, katerega uroda del se v na 24 straneh te najnovejše knjige mladega sicer prizadevanega tržaškega katoliškega znanstvenika obravnava. (V enem seznamu omenja vsaj tri nemške publikacije).

Vzroke takega ignoriranja pa bi vsekakor veljalo vsaj po rafitakizmi osimskega sporazuma, posebej raziskavati. Z namenom seveda, da se odpravijo.

S. R.

BERITE REVIIJO

K. F.

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pravilneje pre-sojajte današnji dan, kajti stvarnost ni takšna, kot si jo mnogi zamišljajo. Motnje tudi v družini in prehodna napetost med vami in ljubljeno osebo. Nekoliko nervozni boste in močno utrujeni.
RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Teden bo poln dogodkov, uspehov in tu-dij neuspehov. Ob koncu pa boste vendarle zadovoljni nad vsem, pa čeprav boste hudo utrujeni. Oprite se na svoje in na osebo, ki vam je pri srcu. Privočite si malo počitka.
LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Le če boste znali pravilno ravnati, boste uspeli svoje dobre zamisli uveljaviti. Vsekakor se vam ne bo treba pritoževati nad dosežki, čeprav bi kdo iz vaših ožjih krogov želel kaj več.
DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Često prite ne uspeh drugim, pa čeprav je krivda vaša. Pogosto zamujate roke, kar se vam hudo mašča. Zadržite boste zato tudi v težave, v katere boste potegnili še svoje. Sicer pa kar dobro počutje.

S PRIMORSKIM DNEVNIKOM PO ROMUNJI

Plesi, pesmi, glasba in gostišča odražajo pestrost romunske folklorne

Ogled folklorne prireditve v enem od 25 mestnih gledališč in koncertnih dvoran

BOGASTVO FOLKLORE

Iz etnografskega muzeja Satului smo se polni lepih vtisov vračali v hotel na kosilo. Ponovno smo se razgledovali po širokih cvetočih avenijah in mestu, ki po programu naraste vsako leto za 2200 novih stanovanj za svoje naraščajoče prebivalstvo. Stanovanjski problem je v mestu gotovo zelo občuten, če po zakonu pripada vsakemu prebivalcu samo 10 kv. m stanovanjskega prostora. Osebe z dohodki do 1500 lejv plačajo za stanovanje minimalno stanarino, za osebe z več kot 1500 lejv mesečne plače je stanarina dvojna. Poslopja so dobro vzdrževana, vsaj v širšem središču, kar tudi prirepa k lepemu videzu mesta.

ki ti ponujajo leje za polovico in še manj uradne vrednosti lire, ki pa so tudi včasih sleparski tiči, in nadležnih cigancov, ki te ne prosijo za lejn marveč za 100 lir, smo končno sedli k prvemu kosilu v Bukaresti. In takoj novo prijeto presenečenje: vino, četril litra na osebo, je vključeno v obrok brezplačno in mineralna voda tudi. Na drugih izletih se nam to še ni dogodilo. Vina imajo v Romuniji dovolj za domače potrebe in tudi za izvoz. Vec vrst ga je in belo, pa čeprav suho, vleče za razliko od naših vin, nekoliko na sladko. Morda ga tudi zaradi tega servirajo vedno skupno z mineralno vodo, ki sladkobo neutralizira.
Kosilo, servirano hitro in spretno, je bilo dobro, le pečeni janček ni šel vsakemu v tek. Najbolj prizadeta je bila vodičica Marija Luisa, ki je spet bila prepričana, da

nam bo z njim pripravila veliko-nočno poslastico. Pri vseh naslednjih kosilih in večerjah jančka potem skoraj ni bilo več. Zamenjala sta ga svinjina ali govedina, čeprav z mesom v Romuniji niso ravno dobro založeni, kar dokazujejo tudi vrste kucep pred mesnicarji. Dokaz več, da so se za nas posebej potrudili.
Popoldan je bil do 5. ure namenjen že kar potrebnemu počitku, nato pa je bil na vrsti ogled folklorne nastopa v enem izmed 25 bucareštanskih gledališč in koncertnih dvoran, od katerih po moderni arhitekturni zasnovi izstopa mogočna stavba Narodnega gledališča v strogem mestnem središču. Moderna dvorana s 3000 sedeži je tudi v sklopu Palače republike. Svetovno znana je prav tako koncertna dvorana Ateneo, kjer je sedež festivala Enescu.

Folklorni nastop, kateremu smo prisostvovali, pomešan med turisti iz azijskega dela Sovjetske zveze in iz Estonije, pa tudi iz Nižozemske in Francije, je bil na visoki profesionalni ravni. Nastopala je skupina pesalcev, pevcev in godcev v slikovitih narodnih nošah in s plesi in melodijami, ki na moč sličejo na naše južnoslovanke plesne, pa čeprav imajo tudi precej madžarskih in severnih krajevskih romunskih motivov. Bolj svojstvena je glasba že zaradi nekaterih posebnih glasbil, kot so na primer orgelske piščali, na katera je godec izpril pravo vrhunsko virtuosnost, pa cela vrsta frul od velikih do malih, ki imajo povsem svojstven zvok. Pravi mojster se je izkazal tudi cimbalas, godec na ciganski instrument, malce podobna našim citram, na katerega pa se ne brenka s prsti, marveč udarja s palčicami. Hitrost ročnih gibov, ki jo doseže pravi mojster, je skoraj neverjetna.
Na vsak način smo tudi s te prireditve odhajali zadovoljni in podkrepljeni v spoznanju, da folklorna povesje s podobnostjo elementov, pa naj že gre za plesne ali glasbene, v večji ali manjši meri veliko večino narodov, zlasti še na južnem delu evropske celine.

Pogled na dvorišče karakterističnega lokala Hanul Manuc v Bukaresti

Ob igranju ciganskega salonskega orkestra smo bili tudi tukaj hitro in zelo dobro postreženi z nekaterimi romunskimi specialitetami, na primer z mehko polento in svojevrstnim golašem. Vino je bilo seveda tudi vključeno v menu.

Ob povratku v hotel so najbolj vzdržljivi zavili še v hotelski «night», ki pa ga zaprejo najkasneje ob 1. uri ponoči, (še en znanji znak moralizacije družbenega življenja) ali pa se še enkrat sprehodili po bližnji okolici pred počitkom. Naslednji dan je namreč obetal nova doživetja na poti v Karpate. O tem v naslednjem nadaljevanju.

Jože Koren
(Nadaljevanje sledi)

Na filmskih platnih
Jose Benzeraf:
«Frustration»
Francoz Jose Benzeraf, ki je v 60. letih slovel kot avtor erotičnih filmov, je izdelal čisto nepotreben in nestimulativni film «Frustrations (Turbamento carnale)», kljub težini protagonista Janine Reynaud in Elizabeth Tessier. V Trstu smo videli verzijo z dodanim prizorom, ki eksplacira v filmu samo nakazani sadomazohizem. S. G.

RADIO VELENA

NEDELJA, 25. APRILA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal
12.15 Kmetijska oddaja
12.55 Risani filmi
13.30 DNEVNIK
14.00 Rastline, cvetje itd.
15.00 Pet ur z nami
Partizanski dnevniki
16.15 Pot v pustolovščino: Otok
17.00 Skupaj, kot da se to nas ne tiče
17.55 Sportna oddaja
18.15 REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
19.00 NA KALIFORNJSKIH CESTAH — film
20.00 DNEVNIK
20.45 CAMILLA — nadaljevanka z Giulietto Masino
21.45 Sportna nedelja
22.45 Napoved programa za prihodnje dni
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
Ljubljana
8.45 Za nedeljsko dobro jutro
FESTIVAL MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V CELJU
9.55 Vzpon človeka — serijska oddaja
10.45 Otroška matineja — Mihec iz Lenneberga, Zgodbe o Poluhcu
11.30 Kmetijska oddaja
12.30 Morda vas zanima: Slavko Tihec
13.30 Očrogli svet
13.45 TV ŽEJTIK — šaljivo zabavna oddaja
16.25 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: SZ — ČSSR
19.15 Risanka
19.50 Teden gospodarski komentar
20.00 A. Diklić: SALAŠ V MALEM RITU, nadaljevanka
21.05 Košarka: JUGOSLAVIJA — SZ, neposreden prenos
22.40 Sportni pregled
23.00 DNEVNIK
Koper — barvna
16.25 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, prenos iz Katowice
19.30 Otroški kotiček — risanke
20.00 Napoved programa za prihodnje dni
20.15 PANTJE, KAKSNE ŽENSKO — celovečerni film
21.45 TETA LIZA — dramaturziran roman
22.30 KOŠARKA: JUGOSLAVIJA — SZ, posnetek
Zagreb
11.00 KUD I. L. Ribar
12.30 Nedeljski pogovori
14.00 Živel Benjovski
22.40 Sportni pregled

TRST A
8.15, 13.15, 20.15 Poročila: 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 11.15 Mladinski oder; 12.15 Nabožna oddaja; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Nedeljski koncert; 16.30 Operetna fantazija; 17.00 Sport; 18.00 Radijska drama; 19.25 Pesmi odporne gibanja; 20.00 Sport; 20.45 Pratika; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba.
KOPER
6.30, 12.30, 14.30, 17.30, 20.30 Poročila; 8.30 Kako se počutiš; 10.00 Z nami je...; 10.15 Glasbeni portret; 10.30 Dogodki in odmevi; 11.15 Klavir in orkester; 11.30 Popularne popevke; 12.00 Glasba po željah; 12.40 Tedenski znanjepisni pregled; 14.00 Ploščice; 14.45 «La vera Romagnas»; 15.00 Orkester; 15.15 Koncert na trgu; 16.00 Kipar Mariano Černe; 16.30 Sedmi kraj in ljudje; 16.50 Glasba po željah; 17.40 Zabavna glasba; 18.00 Primorska poje; 18.30 Na športnih igriščih; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Domači pevci; 21.00

PONEDELJEK, 26. APRILA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal
12.30 Poljudna znanost: Risani filmi
12.55 Tedenska informativna knjižna oddaja
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Teden dni v parlamentu
14.25 Tečaj nemškega jezika
16.25 Program za najmlajše: Mali ptičji kralj
17.40 Medvedek Panda in prijatelj gozda — risani film
18.15 Poljudna znanost: Od enke do neskončnosti
18.45 Sindikalne in delovne aktualnosti
19.10 Magojeve prigode — risani film
19.20 Kratke vesti dnevnika št. 1
19.30 Oddaja o življenjskih stroških Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.45 VLAK — film z Burtom Lancasterjem, Jeanne Morreau
22.50 Filmske premiere
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
Ljubljana
8.05, 10.00, 14.05 Sola
17.10 Zgodbe o Poluhcu — lutke
17.25 Zasebna življenja — Pingvin
17.50 Obzornik
18.05 Plavanje — prvi del sportne oddaje
18.35 Podelitev priznanja Osvobodilne fronte
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 A. Leskovec: DVA BREGOVA — predstava SSG iz Trsta
21.40 Mosaik kratkega filma
22.00 DNEVNIK
Koper — barvna
19.55 Otroški kotiček — risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 VZPON NA MAKALU — dokumentarna oddaja
21.00 Prodali so jih milijon — za bavnglasbena oddaja
21.45 Grafične tehnike — dokumentarna oddaja
22.15 Baletni večer: Beograjski sodobni balet «Odmevi»
Zagreb
20.00 M. Zaliča: «Tako so izvedeli za skrivnost» — TV drama
21.15 Panorama
22.15 Dokumentarni film

TRST A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.40 Sola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sola; 18.50 Baletna glasba; 19.20 Jazz; 20.00 Sportna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi.
KOPER
6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.35 Maš utovori; 9.00 Polk ga sba; 9.15 Melodije; 10.10 Otroški kotiček; 11.15 Poje Mina; 11.45 Ansambel Guatelli; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Po televizijskih in stacionarnih; 14.35 Pismo iz...; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Otroški kotiček; 15.30 An sangel «I Leoni di Romagna»; 16.45 Operne uverture; 17.00 Ponedeljkov športni pregled; 17.15 Ritmi in melodije; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.35 Postojnski moški, ženski in mešani zbor; 16.30 Lahka glasba; 20.00 Jazz; 21.00 Beckett — radijski oder; 21.10 Pisana glasba.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 27. APRILA DO 1. MAJA 1976

TOREK, 27. aprila
9.05 To je godba: 9.35 Dan najboljših: 9.55 Ne joči, Peter - film za mladino; 11.25 Naši zbori; 16.35 Kurirčev festival; 17.00 Papirnati mesec; 17.25 Obzornik; 17.45 Redni mesec; 18.35 Nekomur ne hlapčuj; 19.30 Dnevnik; 20.00 Čudoviti prah - film; 21.25 Portret Dubravke Tomšić; 22.10 Dnevnik.
KOPRSKA BARVNA
19.30 Odorta meja - slov. oddaja; 20.15 Dnevnik; 20.30 Konjuh planinom - film; 21.55 Prva jeklarina v Libiji - dokum. oddaja.
SREDA, 28. aprila
8.10, 10.00 TV sola; 17.10 K. Brenkova: Deklica Delfina in lisica zvintoparka; 17.25 Pionirji fotografije; 17.55 Obzornik; 18.10 Na sedmi stezi; 18.45 Glasbeni amaterji; 19.30 Dnevnik; 20.00 Film tedna: Zemlja; 22.10 Dnevnik; 22.25 Nogomet: Liverpool - Brugge, posnetek.
KOPRSKA BARVNA
19.25 Liverpool - Brugge; 20.15 Dnevnik; 21.15 Eskimsko poletje; 22.00 Kvarter T. Janše na festivalu.
ČETRTEK, 29. aprila
8.10, 10.00 TV sola; 11.05 Dnevnik in Risanka; 14.10 Ponovitve TV Sola; 16.00 Dnevnik in Risanka; 17.10 Cvetlične pravljice; 17.35 Neven - nadaljevanka; 18.05 Obzornik; 18.25 Zaveza tise - film; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Kam in kako na odlični; 20.10 V živo.
KOPRSKA BARVNA
19.55 Otroški kotiček - risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Bojevnik - ce-

31. ISTRSKI ODRED
(MDLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)
V njem so se peljali proti Trstu 3 nemški oficirji. Med napadom se je vozilo prevrnilo. Stab odreda je 12. januarja poročal, da so padli vsi trije oficirji. Orožja niso mogli zapleniti, ker je sovražnik poslal na kraj napada oklepana vozila.
Nemškemu vojaškemu poveljstvu je bila okrepljena aktivnost odreda ob komunikacijah čedalje bolj zoprna, zato je začela njegova obveščevalna služba pošiljati v Brkine izvidnice in volune, da bi izsledili odredove postojanke in jih napadli. Zaradi budnosti brkinskega ljudstva in borcev pa so mnoge sovražne agente polovile odredove patrolje ali pa so jih prijeli prebivalci in jih izročili odredu, da jim sodi. Tako so 12. januarja aretirali dva vojuna, 16. januarja pa ujeli Rупnikovega domobranca.
Uspešni napadi na sovražnike so vzpodbujali borce in štaba 1. in 2. bataljona, da so si zastavljali čedalje drznejše in zahtevnejše bojne naloge. Prvi bataljon je 16. januarja izvedel kar dvojni napad. Z Mislič je poslal pod vodstvom vodnika Jožeta Ludvika v zgodnjih urah vob borcev v zasedo k cesti Divača - Ilirska Bistrica. Borci so zasedli ugodne položaje jugovzhodno od Buj med Douganovo in

Sotlarjevo hišo in nad ostrim cestnim ovinkom in ob 11.30 napadli nemški vojaški tovornjak, ki je peljal proti Ilirski Bistrici. V njem so bili trije vojniki, municija in oprema. Dva vojaka sta bila ubita, eden pa je pobegnil proti Vremanu. Zaplenili so italijansko brzostrelko, mavzerico, 4 ročne bombe, 1800 nabojev in nekaj opreme, tovornjak in preostalo municijo pa zažgali. Kmalu je sledila nemška intervencija z železniške proge pri Ležečah. Zaseda pa se je bila že umaknila po mostu na levi breg Reke pod Suho-rje in borci so zasedli ugodne položaje, da bi napadli Nemce, či bi ti poskušali prodirati proti Brkinom. Vendar si Nemci tja niso drznili.
Drugi napad, ki je bil hkrati prvi napad odredovih enot na vlak in se ga je udeležil preostali del 1. bataljona, okrepljen s stabno zaščitno patroljo, pa ni bil uspešen zaradi neizkušenosti, pomanjkanja minirjev, razstreliva in orodja za odvijanje trničaric ter precejšnje naivnosti. Bilo je predvideno, da bodo italijanski železničarji, o katerih so nekateri člani bataljonskega štaba najvno mislili, da so naklonjeni NOB, na partizanski poziv vlak ustavili, nato pa bi ga borci oplenili in uničili. Prestrašena strojevodja in kurjač pa sta se pospešila voznjo, ko sta opazila partizane. Borci so ga sicer obstreljavali s težko in nekaj lahкими strojnimi, preluknjali nekaj vagonov in poškodovali lokomotivo, na nekem vagonu pa se je tudi vnela slama, da je pripeljal goreč na Kozino, vendar vlak niso prizadeli občutnejše škode. Neuspeli napad je bil za vse pomembna izkušnja. Stab odreda je že isti dan poročal štabu VII. korpusa, da so sicer dosegli velik moralni uspeh, toda hkrati je postalo očito, da je brez razstreliva težko napadati vlake in železnico. Zato je prošil stab korpusa, naj mu pošlje kaj razstreliva.
Partizanski borci in komandanti pa so se v ognju revolucionarnega boja hitro učili. V tedanjih razmerah ni

so se mogli ne smeli čakati, da jim štab VII. korpusa pošlje razstrelivo, ki ga je tudi tam primanjkovalo, medtem pa dovoliti nemškemu vlakom, da neovirano vozijo po naših progah. V štabu 1. bataljona so po neuspelem napadu mrzlično razmišljali, kako bi najučinkoviteje prizadeli sovražnikov promet. Posvetovali so se, iskali in našli rešitev, ki pa bomo o njej spregovorili pozneje.
KARABINJERJI V DOLINI SO SE VDALI
Se drzneje kot čete 1. bataljona je spet udarila po italijanskih karabinjerjih udarna desetica 2. bataljona, ki je 16. januarja 1944 pod vodstvom komandirja Ljubomira Sancina-Stojana vdrla v karabinjerjsko postojanko v Dolini pri Trstu in prisilila 12 karabinjerjev, da so se vdali brez odpora. Njihov brigadir je Slovenec hudo sovražil in bil naklonjen fašistom. Med drugim je ukazal streljati na donja partizana Rudija Mahnič-Zita in komandirja Ljubomira Sancina-Stojana. Stojanovi borci in prebivalci Doline so karabinjerjem pobrali orožje in zaplenili opremo, potem pa vse odpeljali z izposojenim kamionom v bataljonsko taborišče pod Slavnok. Borec Dušan Novak, ki je sodeloval v napadu, se spominja, da sta najprej vdrla v postojanko on in Rudi Mahnič. Brigadirja sta obvestila, da sta postajo obkolili dve partizanski brigadi. Brigadir ni verjel in je velel svojim, da pogledajo, kje sta brigadi. Tedaj pa ga je eden izmed partizanov zgrabil, drugi pa skočil k orožju. Vzel je karabinjerjsko brzostrelko in jo nameril proti brigadirju in sobi, v kateri so bili karabinjerji. Nato pa so vdrli v postojanko še drugi borci in prisilili karabinjerje k vdaji.
Borec Ernest Faraus se spominja, da so karabinjerjem, ki so skušali prebivalcem Doline in sosednjih vasi onemogočiti delo za NOB, najprej pretrgali telefonsko zvezo s

Trstom, okoli 22. ure pa obkolili zgradbo, namerili mitraljez od cerkve na vrata, dva borca pa sta vdrla z orožjem v postojanko in jih prisilila k vdaji.
Ze naslednjega dne je Stojanova udarna desetica napadla na cesti med Miljami in Skofijami — komaj 600 metrov od nemške postojanke — tovornjak, na katerem so se peljali italijanski fašisti iz Trsta proti Skofijam. Voznik je bil ubit, več fašistov pa hudo in laže ranjenih, medtem ko je vozilo zgorelo. Zaseda se je morala takoj umakniti, ker je prihajalo nadjno oklepno vozilo.
Po neuspelem napadu na vlak 1. bataljon ni miroval. Dne 17. januarja ob 20. uri je njegova bojna patrolja napadla v Famljah v Vremski dolini tričlansko nemško patroljo. Dva Nemca sta v spopadu padla, enega so ujeli. Zaplenili so jim dve brzostrelki in puško. Naslednjega dne so Nemci strahovali prebivalce in nekatero odpeljali v zapore.
NAPAD NA VLAK, KLOBASE V ZRAK...
Stiri dni po neuspelem napadu na vlak 16. januarja pri Rodiku se je prvi bataljon odločil, da bo ponovil akcijo na istem mestu. To iz taktičnih razlogov ni bilo najbolje, vendar je bil tam najugodnejši položaj. Nemsko vrhovno vojaško poveljstvo je januarja mrzlično premeščalo svoje divizije iz Avstrije in Jugoslavije v Italijo in južno Francijo. Obveščevalci IX. korpusa, VOS za Primorsko, Istrskega odreda in drugi so poročali, da so Nemci prepeljali po železnici samo med 15. in 20. januarjem v treh dneh in dveh nočeh skozi Tržič 100 vojaških transportov; vlaki so bili polni motoriziranih oddelkov nemške vojske. Obveščevalec VOS Vidko Hlaj je računal, da je bilo prepeljanih kakšnih 20 - 25.000 mož.
(Nadaljevanje sledi)

Ne šape ne kaos

Težave pri uvajanju »industrijske participativne demokracije« v Zambiji — Za več ali manj samoupravljanja?

OD NAŠEGA DOPISNIKA V LUSAKI

LUSAKA, aprila — Oddelek za industrijsko participativno demokracijo v uradu zambijskega ministrskega predsednika je dne doživel najostrejšo kritiko, odkar je bil ustanovljen konec septembra lani. »Times of Zambia« je bil v prvem stavku navedel »naraščajočo bojazen ne delavskih voditeljev, marveč vseh, da oddelek ne samo hodi v napakno smer, marveč, da se sploh nikamor ne premakne.«

Do tega napada je prišlo nekaj dni zatem, ko je vodja oddelka Basil Kabve, sicer sindikalni veterani, obdolžil kor po povprek generalne direktorje in direktorice, zlasti tiste v parastatalnih (poldržavnih) družbah, da »zavirajo revolucijo v deželici. Ti gospodarstveniki voditelji da so pozabili, kaj je bil pravi namen nacionalizacije ali delne nacionalizacije družb, ki jih vodijo, jim je dalje počitali Kabve. Eni so pozabili pravi smisel, drugi pa so izkoristili javno lastnino za osebno okoriščenje.

svta, da bodo uvidela nove razmere in naloge. Na koncu je še predlog, naj bi ime oddelka spremenili tako, da bi bilo v njem posej zapodeno samoupravljanje.

Uo ustanovitvi urada lani, sko jesen je premier Elijah Mwaanga naložil oddelku za industrijsko participativno demokracijo, naj pripravi program, na podlagi katerega bi takšno demokracijo uvedli v praksi. V ta namen naj bi izbrali več podjetij na poskusni podlagi, kjer bi opravljali raziskave v zvezi s participativno demokracijo v gospodarstvu.

V zadnjem času je bilo izrečenih več pripomb, da stvari ne gredo tako kot so bile zamišljene. Napovedani so bili prvi poskusi delavskega delničarstva, rečimo v družbi Findeco. Tudi o usodi podobnih predlogov iz drugih družb (Zambia Builders and General Contractors na primer, kasneje ni bilo slišati nič določnega.

Kaže, da uvajanju industrijske participativne demokracije, sodelovanju delavcev nasprotujejo tako nekateri voditelji nacionaliziranih in delno nacionaliziranih podjetij, kot — bržkone še bolj — privatni podjetniki.

Zadnje dni pa je tukajšnja javnost doživela še en napad v zvezi s participativno demokracijo v podjetjih. Izrekel ga je nihod drug kot generalni sekretar najvišjega sindikalnega vodstva v deželi, zambijskega kongresa Trade Unionov Newstead Zimba. Tarča napada je bila vladajoča zambijska stranka UNIP, točneje rečeno, njeni komiteji na delovnih mestih. Ti da so povsem napakno zastavili delo. »Ukvarjajo se z drobnarijami in posledica tega je, da ne poznajo pravih problemov, je kritiziral Zimba in še dodal: »Nekateri predsedniki teh komitejev se obnašajo kot menadžeri in se vti. kajlo v vodenje.«

Drugače, trdi Zimba, pa je tam, kjer delavskim odborom predsedujejo sindikalni voditelji. Takšni odbori so opravili »hvalevredno delo.«

Vse te polemike, napadi in nasprotni napadi, skrivna nasprotovanja in tavanje kažejo ne samo, da je pot do industrijske participativne demokracije, od prvih začetkov samoupravljanja, do pritegnitve delavcev k odločanju — trnova. Zlasti še v okolici Lusak, ko se Zambija spopada z gospodarskimi težavami, ki so posledica nedavnega drastičnega padca svetovnih cen bakra, surovine, na kateri je vrsto let slonelo vse gospodarstvo in ki je hranila vso družbo.

»Cezarja« so povikali v čin narednika. Cezar je nemški obdar. Pes čuvaj rudniške policije v rudniku bakra Chibuluma v zambijskem Copperbeltu, kjer je veliko rudnikov in zato tudi precej psov, ki varujejo rudniške naprave pred nepravilnimi. Povišanje psa Cezarja je sprožilo vihar ogorčenja. Več ko 5.000 rudarjev je potrdilo protestno resolucijo, v kateri pravijo: »Pes je pes, naj je še ta, ko bistri, je še zmerom samo pes. In zato je povisane psa v višji čin kratko malo žalite nas, zambijskih rudarjev.«

»To je za nas zelo resna stvar, nadaljujejo rudarji, »kajti to pomeni žalitev navadnega rudniškega policijskega stražnika.«

Temu sledi pogled v minulost: »Se nikoli v zgodovini afriških tradicij ni pes dobil tako visokega čina. Mi Afričani ne moremo primerjati človekove integritete s pasjo in zato zahtevamo disciplinsko kazens za vse, ki so vpleteni v povišanje psa.« Ker: »Ne moremo dovoliti, da bi bili naši soljudje ponižani, pes pa počasi.«

Po zborovanju pred občinsko hišo se je lmalu oglasilo tudi sindikalno vodstvo rudarjev rudnika Chibuluma. Sindikalni voditelji so navedli, da so povišanje zakrivilo posamezni vodja in nekateri na čelniki rudarske varnostne službe.

Ce ti ljudje ne bodo odpuščeni, so zagrozili, bodo skaznjeni sedajni dobri odnosi med sindikatom in ravnateljstvom. Rudnik je last Roan Consolidated Mines, ene od obeh glavnih rudarskih družb v Zambiji.

To ni bil prvi primer, da so psu dajali prednost pred človekom, so se povedali sindikalni možje. Pred leti so v rudarski bolnišnici pri enem sosednjih rudnikov odslovili zdravnik, ki so ga založili, da je v kirurški dvorani za ljudi operiral psa.

V uvodniku »Timesa« svetuje oddelku pri predsedstvu vlade, naj se neha ukvarjati s politiziranjem in naj rajši kaj določnega ukrene, v čisto konkretnih tovarnah, delavnicah, rudnikih, trgovinah, da bodo delavci pritegnjeni k odločanju skupaj z eksekutivno.

Značilno je tudi svarilo, da je »humaniščno gospodarstvo zdaj nevarno nagnjeno nad ideološki prepad. Če pa ne da desno, bo končalo v krepkih izpriženega kapitalizma, če že ne permanentnega fašizma v podobi državne kontrole. Če pa bi padlo, zadržano na levo stran strmege brezna, bi bilo bržkone pahnjeno v kaos, če že ne v gospodarski prepadi. Skratka, oddelek mora zagotoviti konkretno preobrazbo gospodarskega vodenja. Sindikati naj mobilizirajo delavstvo za te naloge, federacija delodajalcev pa naj pripravi vod.

»Berite revijo DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

»DAN«

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

JOZE SIRCELJ

Podobe iz skicirk

Pisatelj skozi sedem desetletij, v očeh slovenskih slikarjev in kiparjev — Večni natečaji za spomenik

LJUBLJANA, aprila — »Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost.

»Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

LJUBLJANA, aprila — »Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

»Cankar je gotovo narisal veliko več, le da so njegove risbe porazgubljene, ljudje, ki jih morda še hranijo, ne vedo, čigave so,« pravi Franc Zalar, kustos Mesnega muzeja, ki je pripravil razstavo z naslovom Ivan Cankar in likovna umetnost. »Mislim, da se bo moral tega lotiti kakšen mlad umetnostni zgodovinar, ki bo pripravil obrest vse, ki so bili kdajkoli v kakšni zvezi s pisateljem.«

Strah odveč

Policija 12 dni popisovala tujce po vsej Portugalski - Kubanci niso prišli

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

LIZBONA, 21. aprila — Policija je 12 dni preševala in popisovala tujce po vsej Portugalski. Obsežno je nadzorovala promet v Lizboni in na različnih pomembnih točkah. Zjad je notranje ministrstvo sporočilo, da »navzočnost tujcev v deželi ni vzrok za nikakršen preplah.«

Pred časom je namreč tisti dej tukajšnja tiska, ki je naklonjen desnici in silam centra dan za dnem pošiljal v javnost vznemirljiva poročila, po katerih naj bi v Portugalsko pripislo najmanj 30 tisoč Kubancev in zadrževali, da so tuji tisti, ki povzročajo politične nerede, ker hčejojo tukaj izvesti revolucijo, potem ko so jim to onemogočili v njihovih deželah, da so tuji jedro razbojniških tolp, ki ropajo banke in

napadajo mirne državljane ter nasploh vzrok vsakršnim nadlogam.

Tako je nastalo takšno vzdušje, v katerem so se tuji včasih dejansko počutili neprijetno in celo notranji minister kapitan Almeida e Costa je odločno izjavil: »Trdno sem sklenil očistiti nacionalno javno življenje tujcev, ki našo deželo izrabljajo kot oder za predstave svojih političnih sposobnosti.«

Kot so zdaj sporočili iz notranjega ministrstva, so v posebnih trodnevnih akcijah nadzorovanja v hotelih in na cesti legitimirali 4600 tujcev, vendar je okoli 170 tujcev imelo ustreznih dokumentov, pa tudi noben izmed teh primerov ni ahuda.

Iz vsega tega pa se je izkazalo neka korist: s pregledom 53.171 vozil so odkrili 150 voznikov brez vozniškega dovoljenja in 8 ukradenih avtomobilov.

Portugalska policija bo sicer nadaljevala z občasnimi preiskavami hotelov in prenočišč in preverjala, ali so vsi tuji pravilno prijavljeni, vendar pa vse kaže, da se »mrzlica« polega, ker so tudi uradno sporočili, da ni bilo nobene politične aracije, zaradi kriminala pa so v zadnjih 12 mesecih zaprl je 60 tujcev.

»Če upošteevamo, da je t. socje tujcev raztreseno po državi, bi ti resen problem,« je rekel predstavnik notranjega ministrstva.

»Kubancev, s katerimi je desnica lep čas strasila mirne portugalske državljane, torej tukaj ni.

IZPOD CANKARJEVEGA SVINONIKA — Podoba Karlička Bergmana, ki ga je pisatelj narisal leta 1911.

Razmerja moči

Pod površjem zadeve Sonnenfeldt

Dežele in družbe, ki si želijo utirati lastno razvojno pot, lahko računajo samo z lastno odpornostjo

Mesec dni mineva, kar so v mednarodno javnost po nedolžnem ali premljenem naključju pronicili prvi odlomki iz tako imenovane Sonnenfeldtove doktrine, pa živa zanimanje za zadevo še vedno ni popustilo. Samo ob sebi to pravzaprav ne preseneča. Izjemna pozornost, naperjena h kosu navidez vsakdanje diplomatsko analitične prose, je navsezadnje zasidrana vsaj v štirih žariščih tekočega mednarodnega življenja. Sonnenfeldtovo besedilo je zagrabilo tok ameriške kampanje za predsedniške volitve. Vključilo se je, kot je bilo pričakovati, v debato o evropskem delu odnosov med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Postalo je sestavina politične bitke ob vprašanju o resnični ali navidezni samostojnosti manjših držav na namišljenih sahovalnicah velikih. In nazadnje, spremenilo se je v element pravačunov, poznanih s prodiranjem zahodnoevropskih komunističnih partij k oblastim. Kdove, ali je Helmut Sonnenfeldt, ta »Kissingerjev Kissinger«, sam pričakoval toliko tega? Toda tu ne gre izgubljati časa z lahkotnimi domislicami: v Sonnenfeldtovem in Kissingerjevem pisanju gre za preveč daljnosežne reči.

njegovo stališče o tem. Takole se glasi ustrezno izvorno besedilo: »... V vzhodni Evropi je daleč najpomembnejša združevalna moč prisotnost sovjetskih oboroženih sil. Razvila se ni nikakršna samostojna življenjska sponosa, organizirana struktura... Sovjetska nesposobnost, da bi si v vzhodni Evropi zagotovili sodelovanje in zvestobo, ustvarja zgodovinsko vrzel, zakaj vzhodna Evropa je v dosegu in območju njihovega naravnega vpliva. Dvakrat tragično je, da se Sovjetski zvezi v tem območju, ki je zanj življenjsko zainteresirana in je zanj življenjsko pomembno, ni posrečilo zasadi interesnih korenin, ki bi segale čez robove gole moči... Naša politika se mora truditi, da bi se stvari razvijale tako, da bo postala povezava med vzhodnimi Evropejci in Sovjetsko zvezo organska...«

To je bistvo tega stališča. Najbolj je seveda završalo ob njem v samih Združenih državah, češ da ZDA s tem uradno udarjajo žig pod pogodbo o prepustitvi vzhodne Evrope zključnemu vplivu Sovjetske zveze. Domneva, če sodimo po samem besedilu, v bistvu drži, četudi so se predsednik Ford, minister Kissinger in tudi sam svetnik Sonnenfeldt po objavi teksta hudo trudili spremeniti vtis, da gre samo za to, in so poudarjali, da sodi sem se vrsta dodatnih kvalifikacij. A to, kakor se zdi, ni najbolj pomembno.

Pomembneje je, da je Sonnenfeldt glasno povedal tisto, kar naj bi v Evropi veljalo kot pravilo vsaj de facto, če že ne de iure, vse od leta 1945 dalje: če seveda opazujemo evropske odnose izključno skozi blokovske načelnike. Skozi takšno optiko je bila bistvena sestavina konference o varnosti in sodelovanju v Evropi tudi pravna potrditev takšne »delitve«. Seveda pa so videti stvari bistveno drugačne, skoraj popolnoma drugačne, taksno kot nam blokovske slepice nehaajo zastirati razgled. Rezultati iz Helsinkov se nam potem pokažejo v čisto drugačni, zelo sproščujoči svetlobi. Postavljati zgoraj navedeno Sonnenfeldtovo ugotovitev po Helsinkih — in postavljati jo v imenu ZDA, ki so bile v Helsinkih eden odločilnih partnerjev — pa pomeni narediti v dejanskem smislu velik korak nazaj in hkrati s takšno »ugotovitvijo« via facti predlagati svojo razlago v sprejem vsem drugim partnerjem, še zlasti Sovjetski zvezi. V tem smislu si je smisel Sonnenfeldtovi opredelitve prav zares delitve vplivnih območij. Hote ali ne, hote so priklicali k življenju Jalto, njen način poslovanja in njenega duha...

V Združenih državah je vse to seveda zbudilo čisto drugačen odmev. Ugašeni je bil prevsem na noto, češ »zastonj prodajamo vzhodno Evropo«. Kot bi bila kdaj njihova! V psihološkem oziru je to še lahko do neke mere razumljivo. Na vsaka štiri leta, ko ZDA volijo državni vrh, se v kampanji (zdej še vedno) enolično ponavljajo obljube volivcem vzhodnoevropskega rodu, obljube o »osvoboditvi« starega kraja in podobno. Poleg tega se kandidacije rodoljubno in primerno neodgovorno prehitujejo po desni tudi v zunanji politiki, kar se dogaja tudi zdej. Tako je Sonnenfeldtovo besedilo trčilo ob mit o ameriški podpori »osvobodilnim težnjam« v vzhodni Evropi in je ob trku nastalo veliko predvillnega hrupa.

Del tega hrupa se je prevesil tudi v navidez resnejšo debato, povezano s politiko in z osebnostjo dr. Henryja Kissingerja. Mnogo znamenaj napoveduje, da se minister po sedmih letih meandrov in zvižanjosti skozi Kitajsko, Vietnam, Blizni vzhod, Watergate in Čile bliža koncu svoje uradne poti. Zdej se začne razprava o zunanji politiki po Kissingerju. Toda zanj je značilno, da se suče na predvsebinski in na demokratski strani predvsem okrog časovnega razporeda, taktike in pomenskega zaporedja glavnih sestavin zunanje politike, se pa praktično sploh ne spušta v kritično ocen, temeljnega vrednotenja posameznih stališč in celotnega baznega koncepta iz Kissingerjeve ere. V središču nasprotij je torej vnovič pripoveduje, sam o sebi vse pogosteje pripoveduje, da je v skrajni konsekvenci vendarle predvsem zgodovinar...

Ce se povrtno k jedru stvari, h komaj prikriti ponudbi za delitev ali dokončno potrditev vplivnih območij, potem kmalu sprevi, da gre tu za dvoje vrst dogovorov, ki naj bi jih, kakor namigujejo, sklenili.

Prva vrsta dogovorov je teritorialna: pri tem gre za ozemeljski status quo.

Za Evropo ga opisuje, kot smo že videli, Sonnenfeldt. Za širši svet pa ga Henry Kissinger vpenja v zvezo s strateškimi ravnotežjem sil. Takole pravi: »Osrednje vprašanje našega časa je, kako obvladati vzpon Sovjetske zveze k vlogi svetovne velesile. V današnjih razmerah si nobena stran ne more priložiti strateške prednosti, ki bi jo bilo mogoče politično izkoristiti. Pač pa se je uresničila napoved iz petdesetih let, ki je bila tedaj zgrešena, danes pa drži — da strateško ravnanje, ki je bila tedaj zgrešena, nam težje odpira čedalje več možnosti za krajevni pritisk. Sredi takšnih razmer moramo poiskati pota za omejevanje

sovjetske moči skozi daljše obdobje... Ce so strateške sile dandanes manj pomembne, pa so krajevna ravnotežja pomembnejša... Po vsem svetu moramo izravnati vpliv sovjetske moči s kombinacijami politične, vojaške in ekonomske moči...«

V smislu takšnega teritorialnega izravnavanja ravnotežja se skuša uveljavljati ameriška politika na Bliznjem vzhodu. V imenu takšnega ravnanja prihaja od nekoliko živčnih opozoril Sovjetski zvezi in Kubi zaradi Angole in afriškega juga sploh, hkrati pa do poskusov, da bi se ZDA na jugu Afrike odlepile od angolske zablode in se s težičem delovanja nekoliko približale osvobodilnim silam.

Sama zamisel o globalnem ozemeljskem statusu quo in o regionalnih ozemeljskih statusih quo ni posebno nova. Nova je le zamisel, kako to uveljaviti v praksi, saj doslej česa podobnega ni bilo še nikdar treba opredeljevati v resnično svetovnih razsežnostih in hkrati v medsebojni povezavi različnih lokacij, obenem pa v tako zapletenih razmerah kot zdej.

Druga zvrst dogovorov, ki jih, kakor kaže, predlagata Kissinger in Sonnenfeldt, pa zadeva družbeni status quo.

V zadnjem letu se primikanje zahodnoevropskih komunističnih partij k soudeležbi v oblasti čedalje bolj uveljavlja kot eno osrednjih vprašanj ameriške zunanje politike. Marsikateri treznejši ameriški analitik v zadnjih tednih ocenjuje, da je preboj KP k oblasti še posebno v Italiji praktično neizbežen in neodvrljiv. Toda Henry Kissinger, zunanji minister, vidi stvar takole:

»Rast levičarskih političnih sil grozi s tem, da bo minirala varnostne odnose in obrambno politiko Atlantske zveze. Ta rast bo prizadela tudi odnose med zahodno Evropo in Združenimi državami. V Italiji, na Špankem in Portugalskem, nemara celo v Franciji, smo priče naraščajočega vpliva komunističnih partij in se zdej soočamo z vprašanjem, kaj storiti...«

»Vsaj eno je jasno: prevlada komunističnih partij na Zahodu je nesprejemljiva. To je povezano z razumnostjo teh partij, pa tudi ne z mero njihove neodvisnosti od Rusije. Težko si je predstavljati, da bi katera teh partij, ki je prevzela nadzorstvo nad kako zahodno vlado, dopustila nadaljnji razvoj demokratičnega procesa in se soočila z možnostjo, da tudi njo samo pozneje vržejo z oblasti.

Drugič, lahko imamo plodne odnose s Titovo Jugoslavijo: pripravljani smo izboljševati odnose s takšno vlado. Cisto nekaj drugega pa bi pomenilo imeti titovito Italijo v NATO, ne da bi se temeljito spremenila boudis sama zveza bodisi razmerje ZDA do zveze... Znotraj dežel NATO ne moremo podpirati dialoga s komunisti...«

Kissinger v tem besedilu, objavljenem v New York Timesu, zlasti pa v štirih ali petih govorih iz meseca aprila z naraščajočo frekvenco in ostrino govori o različnih vrednotah, ki prevajajo komunistične partije in države članice NATO. Hkrati pa zelo določno, s skoraj manifestativnim poudarkom pravi, da po njegovem vidu Sovjetski zvezi ne bi ustrezalo, če bi se kakazahodnoevropska KP zares kmalu povzpela na oblast.

Namig je bolj kot očiten in je iz tekstov govorov, ki jih je imel ameriški zunanji minister v zadnjem času, mogoče brez posebnega truda izveči skoraj ekspliciten predlog, namenjen Sovjetski zvezi: mi ponujamo vam pomoč pri »graditvi organske povezave znotraj vzhodne Evrope, vi pa poma-

gajte nam, da ne bomo imeli prehudih preglavic s komunističnimi partijami v zahodni Evropi. Hkrati pa Kissinger stopnjuje tempo svojih zunanjepolitičnih govorov in ostru tudi konico pritiska na zahodnoevropske komunistične partije, predvsem pa na meščanske stranke, naj vendar nekaj »stovore.«

Reakcija na vse to se zdi vsaj začasno nekam zmedena, neurejena, zdej prehitavajoča, samo sebe zdej nekoliko zastajajoča. Zanimivo je na primer, da je ostal Henry Kissinger v zahodni Evropi med vidnimi političnimi dejavniki skoraj čisto sam. Zahodnonemški kancler Helmut Schmidt ga je celo ostro posvaril zoper zaletavost, predsednik zahodnonemških socialnih demokratov Willy Brandt je nastopil zoper njega. Na ravni tiskovnih komentarjev in drugih pisanih stališč so razmere seveda nekoliko drugačne, saj je spekter mnenj veliko bolj pisan in sklenjen.

Doslej je bilo mogoče zaznati tri ali štiri zelo izrazite odmeve. Komunistična partija Italije je ostro odklonila tako Sonnenfeldtovo »spovedodoktrino« kot dodatne Kissingerjeve govore. Romunski CK je v pisanju svojega sekretarja Cornela Buritice še ostreje zavrnil sleherni pobudo za manipulacijo z neodvisnostjo in samostojnostjo podpisnice helsingskega sporazuma. V tisku pa je tudi velik del meščanskih političnih sil in skupin, katerih razpon sega od centra do leve, zavrnil Kissingerjevo in Sonnenfeldtovo smer z ugotovitvijo, da gre tu za direktno vmešavanje v notranje zadeve prizadetih dežel.

Kakor koli že, iz vsebine ameriške akcije in iz reakcij nanjo je precej neovdumno razvidno, da se tik pod površjem skriva v bistvu predlog, naj bi ZDA in Sovjetska zveza ali v širšem smislu NATO in Varšavska zveza, vzporedno z dogovornim varovanjem ozemeljskega statusa quo dogovorno varovali tudi družbeni status quo. Če je to sklepanje utemeljeno — in do mere, do katere je utemeljeno — potem naj bi tak morebitni dogovor zagotavljal, da ne bi ne na »teje« ne na »onik strani prihajalo do nezaželenih družbenih preminov. Tudi besedišč, ki ga pri tem uporabljata Kissinger in Sonnenfeldt, je odkrito, da skorajda ne bi moglo biti bolj. Dejstvo, da se ta idejno politični koncept sorazmerno dobro ujema z marsičem, kar se dogaja v praksi, seveda krepi sum, da gre res za to in ne za kaj drugega. Najbrž tudi ni golo časovno naključje, da na nasprotni, vzhodnoevropski strani čedalje bolj prevladujejo intonacije, ki ideološko slonijo na sovjetsko pojmovanem proletarskem internacionalizmu, v praksi pa se uveljavljajo že skozi sklepanje pravnih sporazumov o sodelovanju med vzhodnoevropskimi socialističnimi državami, kjer se izražajo elementi teorije o omejeni suverenosti.

Od tod pa od Kissingerjevih in Sonnenfeldtovih konceptov vznika kardinalno vprašanje: ali imamo zares opraviti s težnjami, ki naj bi dušile naraven, včasih celo revolucionaren razvoj v družbah, kakršne žive znotraj načrtovanih vplivnih območij?

Narčiti o vplivnih območjih niso bili nikoli v zgodovini posebno elegantni in mili; saj takšni tudi ne morejo biti, ker so organsko povezani s politično silo. Še vsakokrat, kadar so prišli v javnost neponarejeni posnetki ali dokumentacije razgovorov z visokih političnih nivojev, kjer se takšno politika snuje in oblikuje, je bila javnost presenečena zaradi surovih tonov, grobeza poenostavljanja in sorazmerno primitivnega razmišljanja, sredi česar ta politika nastaja in se

uveljavlja. Pričevanja o planiranju vojne v Vietnamu ali o zadevah v zvezi z afero Watergate govore o tem kar se da jasno.

Nekaj teh značilnosti preveva tudi akcija, ki je zdej povezana z imenom Kissengerja in Sonnenfeldta. Toda bolj kot sama kvaliteta miselnosti je zanimivo to, da se skozi tekste te vrste in razprave, v katerih nastajajo, kakor rečca ni večjeje nekatere temeljne pomanjkljivosti.

Razmišljanje in akcija, o kateri razpravljamo, praktično sploh ne upošteva emancipacijskega vzgona — političnega, ekonomskega, kulturnega, kakršnega že — ki zajema narode in dežele, koder na primer Sonnenfeldtova doktrina hoče operirati. Skoraj vsa problematika je skraćena samo na gola razmerja moči. Na nekem mestu Kissinger govori o »kombinirani moči prilikavih držav, ki da se spreminja v omejalni faktor ameriške politike — a s tem je v vsi problematiko manj razvitih in nevroščenih praktično opravljen. Na nekem drugem mestu piše, da so ZDA sprejele dialog z manj razvitimi, ker so bile k temu pač prisiljene. Iz konteksta je jasno razvidno, da v bistvu ni nikakršne samostojne politične volje za to, da bi stopili za korak naprej, za korak naproti. Nič tega ni, samo vtis ostaja, kakor da se bodo ZDA glede tega zganile šele tedaj, ko res ne bo preostalo nič drugega več.

Ce je to res edino koristno za ZDA ali pa morda ne — to je seveda problem samih ZDA. Resna kritika izrazi te meščanske usmerjenosti razčlenjevanje Kissingerjevske politike v ZDA očita zunanjemu ministru predvsem to, da pa absolutno pomanjkanje posluha za ekonomsko socialne plati in vzroke mednarodnih preminov.

Toda dokler ta politika deluje po opisanih načelih, morajo vsi drugi računati s tem. To ne velja samo za ameriško politiko, marveč za politiko vseh siloh. In kakor je ugotovitev lahko žalostna, pa je hkrati že stara in edino naravna: dežele in družbe, ki si žele utirati lastno, avtohtono razvojno pot, pa so hkrati predmet takšnih omejalnih kombinacij, lahko v skrajni konsekvenci računajo samo z lastno odpornostjo in pripravljenostjo za odpor. Samo to je tisto, kar lahko v skrajni konsekvenci odvrne urenjevanje takšnih kombinacij in morebitne zgrešene proračune ter predvidevanja.

Ker gre tokrat za primer, povezan z imenom Kissengerja in Sonnenfeldta, je treba reči, da zlasti Sonnenfeldt, ob koncu svojega teksta, kakor je bil uradno objavljen, daje tudi jasno napotilo za delovanje ameriške politike v zvezi z Jugoslavijo. Povzemata ga naslednja stavka: »Naša temeljna politika torej nadaljuje tisto, čemur sledimo vse od 1949—49 dalje: držati Jugoslavijo v poziciji bistvene neodvisnosti v razmerju do Sovjetske zveze. Hkrati pa bi radi, da bi bili oni (Jugoslavlani) manj neprijetni in jim ne bi smeli dopustiti pri tem nikakršnega pretiravanja...«

Lepo, da ZDA podpirajo našo neodvisnost. Toda ta neodvisnost je predvsem naša in šele dolgo potem morda tudi koga drugega, kdor se tako odloči. Koliko pa utegne biti Jugoslavija pri tem »neprijetna« temu ali onemu — to pa je seveda, kar zadeva to deželo in to družbo, izključno naša stvar, zadeva naše presoje.

Edino tako se za ljudi, ki živimo na naših zemljepisnih in družbenih koordinatah, more končati razmišljanje o doktrinah tipa Sonnenfeldt. Druge možnosti ni.

Dušan Dolinar

POSTOJNA SLAVI OBČINSKI PRAZNIK

Kraj, ki ga pozna ves svet

Postojna je starodavno naselje. Njen izvor je zavil v temo, le ustna izročila nam povedo, da je že v rimski dobi stala na 674 m visokem griču Soviču močna stražna utrdba. Izkopanine ob nekaterih obrobah Postojnske kotline pa pričajo, da je bila kotlina naseljena že v predzgodovinski dobi. Kraške votline so bile idealno zatočišče za pračloveka pred divjimi zvermi in pred silovito kraško burjo.

Postojna leži na polovici poti med Trstom in Ljubljano, ob robu plodne kotline, ki jo namaka reka Pivka s pritokom Nanašca. Na zahodu zapira kotlino Nanos, na vzhodu jo obkrožajo pobočja Javornikov, v smeri proti Trstu pa se razteza goli kraški svet, kateri je poletni izpostavljen neumljenim žgocim sončnim žarkom, pozimi pa s sunkom kraške burje.

Postojna je bila s svojo okolico že od nekdaj privlačna turistična točka zaradi svojih številnih naravnih lepot in turističnih zanimivosti. Poleg svetovno znane Postojnske jame najdemo v njeni neposredni bližini še številne druge jame, ki zaostajajo za Postojnsko samo po razsežnosti, ne pa po lepoti. Večina obiskovalcev, ki obišče Postojnsko jamo, si po navadi ne ogleda Črne in Pivke jame, ki sta povezani s postojnskim podzemljem. Obe sta električno razsvetljeni in po njih drže lepe in udobne poti. Posebno zanimiv je obisk ob visoki vodi. Seveda je izlet priporočljiv samo tistim turistom ki se ne ustrašijo hoje po jami in 279 stopnic, ki vodijo v Pivko jamo. Ob Pivki jami, sredi slikovitega gozda je uprava Postojnske jame uredila prijeten camping in nekaj weekend hišic z 90 ležišči.

O Postojnski jami je bilo že mnogo napisanega. Jama je zaradi svojih izrednih naravnih lepot in razsežnosti zaslovela po vsem svetu. Do leta 1818 je bil znan samo prednji del jame do Velike dvorane. Meseca aprila tistega leta pa je jamski vodnik Luka Čuč odkril nadaljevanje jame. Novi prostori so bili tako čudoviti, da je vodnik ob vrnitvi na površje vzkliknil: «Tu je nov svet, našel sem čudo, tako se vse leskeče in svetli.» Od takrat do danes je to blesteče podzemsko čudo obiskalo že 13.000.000 ljudi z vsega sveta. Na ploščadi pred jamo sta v skalni steni dve odprtini. Manjša odprtina je zastrta z vrati, na katerih piše letnica 1819. To je stari vhod, ki je

ske poti naleteli na kosti jamskega medveda, hijene, pragoveda, jelena in drugih že davno izumrlih živali. Na nadaljnji poti doživljamo presenečenje za presenečenjem. Kamorkoli se ozremo, je vse zasigano z bisernimi kapniki, da človek ne ve, kaj bi gledal. Vsak kapnik je zaključena naravna umetnina in obenem delček velikega mozaike kapnikov, ki krasijo postojnsko podzemlje. Pot nas nadalje zanese v prelepo Kongresno dvorano, kjer prirejajo med kapniki zabavo s plesom, do dvorane imenovano Pralnica, do dvorane Na razpotju. Tu se jama cepi na dva rova. Po desnem je speljana železnica, ki vodi po Stari jami do Velike gore, pešci pa zavijejo na levo v Male jame, ki so eden izmed biserov pravljirnega sveta Postojnske jame. Pred nami se vrste kapniške skupine, katerih barve se prelivajo iz snežnobe v draguljasto, bledorumenkasto in v lahokarmirsko. Prilisi smo v začaran svet. Rov se vrsti za rovom, dvorana za dvorano, ena lepša od druge. Ogledamo si Tiho dvorano z bananami — skupino kapnikov, ki spominjajo na ta sedež, Gotski stebel, 6 m visok kapniški stebel rdeče rjave barve. Jama se tu cepi v več rovev.

V enem izmed teh naletamo na bazeček s človeškimi ribicami (proteus anguinus), ki so jih sem-

Pogled na središče Postojne — v ospredju hotel «KRAS»

je bil pred nedavnim zgrajen udoben hotel Jama, ki ima 162 ležišč. Vse sobe so opremljene s telefonom, kopalnico in WC. Hotel ima prostorno restavracijo, kjer postrežijo z odličnimi kulinarnimi specialitetami. Po naročilu pripravljajo kosila za skupine. V samem centru Postojne sprejemata gosta Sport in Kras hotel, na cesti proti Trstu ob bencinski črpalnici pa motel Proteus.

ša 6,5 km. V gradu je obiskovalcem na ogled bogata zbirka kamnitega in koščenega orodja, lončenih izdelkov, nakita, denarja, pohištva in drugih predmetov nekdanjih lastnikov.

Tudi predjamski grad je odprt vse leto. Vstopnina stane 12 din, za otroke od 6. do 12. leta pa 8 din. Ob poti iz Postojne v Predjamo, v vasi Belsko pričakuje gosta prijazen Erazmov motel, prijetno gostišče s 33 ležišči, sobe so opremljene s tušem in WC. Restavracija ima vrt ter igrišče za otroke in za balinanje.

Odkar so v bližini Postojne v osrčju Javornikov dogradili novi zimskošportni center Kalič, se lahko Postojna kosa z vidnejšimi zimskimi turističnimi centri v Sloveniji. Kalič je 6 km oddaljen od Postojne in leži na višini 765 m do 981 m. Ima 4 km speljanih smučarskih prog različnih težavnostnih stopenj ter 4 vlečnice z zmogljivostjo 3200 oseb na uro. Vse proge so stalno vzdrževane in teptane. Sistem žičnic je krožni, tako da se lahko presmučajo vse proge, brez hoje pri prestopanju na posamezne žičnice. Zaradi osojne lege se sneg na kaliških smučiških zadružjih precej dolgo. Na Kaliču je zgrajena v lepem alpskem slogu večja brunarica, ki se prijetno spaja z okoljem, v kateri sta klasična in samopostrežna restavracija. Ker na Kaliču ni hotelskih objektov mora gost prenočevati v Postojni. Zato v zimski sezoni ponujajo postojnski hoteli zelo ugodne tedenske in weekend pakete, v katerih je v zmerni ceni vključen penzion v enem izmed postojnskih hotelov, taksa in postrežnina, prevoz s skibusom na smučišča, neomejena uporaba žičnic na Kaliču, brezplačni ogled Postojnske jame in Predjamskega gradu s prevozom v obe smeri ter kopanje v hotelu Maestoso v Ljupci s prevozom tja in nazaj.

V bližini Kaliča se razteza naravni park Rakov Škocjan. Težko je opisati njegovo lepoto in predvsem občutek, ki obdaja človeka, ko gleda njegova veličastna brezna z divjo vodo in naravnimi mostovi. Rakov Škocjan je 3 km dolga dolina sredi obsežnih gozdov pod Javorniki. V smeri od Cerkniskega jezera se začne z brezni Malega naravnega mostu in konča z divjim kanjonom po Velikem naravnem mostu. Oba mostova sta izredno zanimiva za ogled. Če je malo vode se lahko podamo prav pod most, v primeru visoke vode pa lahko samo občudujemo divjo igro brzic, ki jo ustvarja na videz mirna voda pred mostom. Dolino Rakovega Škocjana namaka voda iz Cerkniskega jezera, ko si utira pot preko podzemskih rogov in jam in pride na površje v divjih strugah v Rakovem Škocjanu. Na poti od enega do drugega mostu se na-

najdemo prve zapise o njem v Valvasorjevi knjigi Slava vojvodine Kranjske iz leta 1689, ki je bila sicer pisana v nemškem jeziku, v kateri posveča Valvasor Cerkniskemu pojavu lep odstavček, napisan zelo natančno a tudi z vso mogočo vraževernostjo tedanje dobe. Kasnejša raziskovanja so natančneje razkrinjala pojav presihajočega jezera, ko po nastopu jesenskega deževja podzemske vode narastejo in preko bruhalnikov privrejo na površje in zalijejo Cerknisko polje. Spomladu pa preko požiralnikov voda zopet odteka v podzemlje. Zanimivo je, da je v jezeru precej rib, predvsem ščuk, linjajev in menkov, ki se ob odtekanju vode zopet umaknejo v kotanje in požiralnike. Jezerska močvara ostane prijetno bivališče divjih rac, čapelj in drugih vodnih ptic. Ob jezeru je prijetno gostišče.

Po kratkem opisu Postojne in njene okolice smo ugotovili, da na majhnem koščku slovenske zemlje no naravne lepote in zanimivosti tako zgoščene, kot nikjer na svetu. Na vsakem koraku naletimo na privlačnost, naraven pojav: jama, brezo, hudournik, mirni potok, prelepe gozdove, livade, naravno dopolnjujejo prijetna gostišča, da je gostu zadoščeno v vsakem letnem času.

TURISTIČNO HOTELSKO PODJETJE n. sol. o.

POSTOJNSKA JAMA

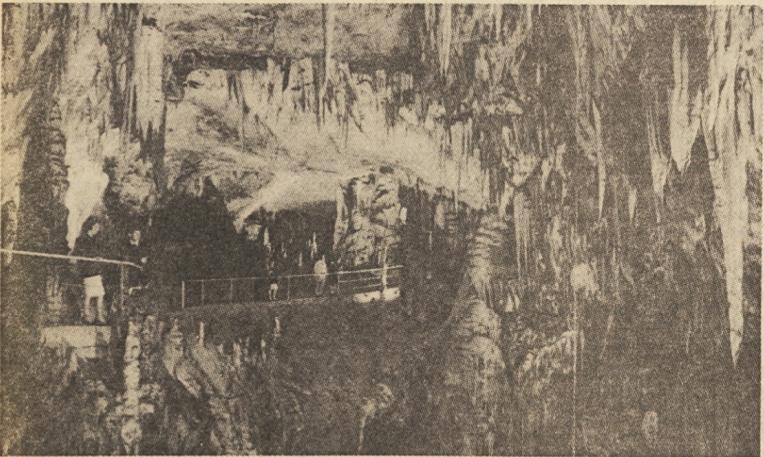
SLOVENIJA - JUGOSLAVIJA

Ob občinskem prazniku čestitamo vsem občanom občine Postojna, pozdravljamo bralce Primorskega dnevnika in vabimo, da nas obiščete.

kaj prinesli iz Pivke. Vsi rovi se pozneje združijo v veličastni Koncertni dvorani, katera lahko sprejme do 10.000 ljudi. V Koncertni dvorani je okrepčevalnica in poštini urad, kjer se s posebnim žigom žigosajo poštne pošiljke. Iz Koncertne dvorane se dvignemo na Veliko goro — ogromen grič posejan z gozdom kapnikov, preko Ruskoga mostu v Lepe jame. Težko je opisati vso lepoto Lepih jam, vse se leskeča in blešči, vsak naslednji rovi je lepši od prejšnjega. V teh jamah se nahaja simbol Po-

Pokrajinsko lep, zgodovinsko pester in turistično zanimiv je izlet iz Postojne v Predjamo z mogočnim srednjeveškim Predjamskim gradom. Predjama je 9 km oddaljena od Postojne in leži ob robu globoke travnate dolinice, ki jo namaka potok Lokva. Ko zavlijemo okoli zadnje hiše, se nam odpre nepričakovan prizor. Pred nami leži zadnji konec zagatne dolinice, ki jo zapira 123 m visoka, gola skalna stena, pod katero izginja Lokva v podzemlje. Sredi stene je velikanska duplina, v njej pa sto-

«LEPA JAMA» v notranjosti Postojnske jame

služil obiskovalcem do leta 1866. Na desni strani pa je mogočni 7 m široki in 9 m visoki novi vhod, ki ga zapirajo monumentalna kovinska vrata. Pri izkopavanju novega vhoda, so našli nad naplavljenno zemljo in kamenjem tudi lesno ogledje in razbite kosti jamskega medveda, kar pričča, da je v jami že v davni preteklosti bival pračlovek. Tretji vhod v jamo je umetni in vodi pod oboki zgradbe Postojnske jame k postaji jamske železnice.

Za obiskovalca je v Postojnski jami urejena 4200 m dolga pot, katero deloma prehodijo, deloma pa prepeleže z jamskim vlakom. Dolžina celotnega podzemlja pa je 21 km. Takoj ob vhodu v jamo zaveje v obiskovalca predvsem poletni hladen zrak, saj je v jami stalna temperatura 8 stopinj C. Ko se oči privadijo jamske razsvetljave opazimo takoj za vhodom črno lisaste stene brez kapnikov. To je tisti del jame, kjer je v času osvobodilne borbe divjal hud požar. Nemci so imeli tik za velikim vhodom v jamo shranjen bencin in nafto, ki so ga varovali pred letalskimi napadi. Niso pa računali na drzno partizansko akcijo, ko so se partizani iz Črne jame prethotopili Nemcem za hrbet in zažgali bencin. Gorelo je teden dni. Zaradi hude vročine so odpadli vsi kapniki, strop in stene jame pa bodo s svojimi črnimi lisami še dolgo nena pričra junaške borbe slovenskega ljudstva.

Jamska pot nas pripelje v Veliko dvorano kjer se združita stari in novi vhod, nadaljuje mirno kapnika Slonova glava v dvorano Zvrnjena ladja, ki je z ozkim prehodom, vsekanim v kapniški gozd, povezana z Gotsko dvorano, kjer so pri graditvi jam-

Hotel «JAMA» pred vhodom v Postojnsko jamo

SKUPŠČINA OBČINE
POSTOJNA
in DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
ter KRAJEVNE
SKUPNOSTI

ČESTITAJO

ob občinskem prazniku vsem občanom in delovnim ljudem v občini.

KOMUNALNO PODJETJE POSTOJNA

čestita vsem občanom

k občinskemu prazniku občine Postojna ter k prazniku dela 1. MAJU

ZAVAROVALNICA SAVA

Poslovna enota — Postojna Vojkova 7

Zavarujte se pri zavarovalnici SAVA poslovna enota POSTOJNA

Čestitamo ob občinskem prazniku in prazniku dela

GOZDNO GOSPODARSTVO POSTOJNA

POSTOJNA, Vojkova ul. št. 9
Telefon 067/21541

s TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA

se pridružuje čestitkam ob občinskem prazniku ter pozdravlja vse bralce Primorskega dnevnika.

VELETRGOVSKO PODJETJE

»Nanos«

POSTOJNA

TOZD GROSIST • TOZD IZBIRA

Čestitamo ob občinskem prazniku vsem občanom in poslovnim sodelavcem

TOZD IZBIRA

priporoča nakup predmetov široke portrajne v vseh svojih poslovalnicah;

TOZD GROSIST

(ekskluzivni zastopnik tovarne Gnjilane) pa še posebej nakup TAFTISONA — nove podne obloge.

TRANSAVTO POSTOJNA

POSTOJNA
Tržaška, 61

Čestitamo vsem občanom k občinskemu prazniku ter vsem poslovnim sodelavcem in bralcem Primorskega dnevnika čestitamo k 1. maju mednarodnemu prazniku dela.

OBDELAVA LESNIH SORTIMENTOV

Pot k Pivki, 3
POSTOJNA

Čestitamo

k občinskemu

prazniku,

ter priporočamo svoje lesne izdelke.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

GRADNJE POSTOJNA

sgp gradnje

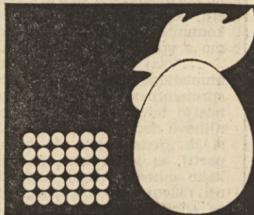

postojna

Pridružujemo se čestitkam ob občinskem prazniku Postojne in priporočamo naše kvalitetne gradbene storitve.

ČESTITAMO
K OBČINSKEMU PRAZNIKU
TER PRIPOROČAMO
SVOJE KVALITETNE IZDELKE

PERUTNINSKI KOMBINAT

PIVKA

OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE POSTOJNA TER MEDNARODNEM DELAVSKEM PRAZNIKU 1. MAJU ISKRENO ČESTITAMO.

Vsem cenjenim potrošnikom priporočamo nakup naših piščancev, puranov in jajc.

NOGOMET

V PRVENSTVU D LIGE

Derbi Ponziana-Monfalcone pomemben za obe enajsterici

Tudi Goričani bodo imeli težkega nasprotnika Triestina načrtuje v Bassanu osvajitev obeh točk

Po enotenskem premoru se bo nogometno prvenstvo D lige danes nadaljevalo s tekmi dvajsetega povratnega kola, v katerem sta med drugim na sporedu tudi dva težka derbija.

Ponziana - Monfalcone

Ponziana, ki že osem nedelj ni prišla do zmage, sprejema v goste ekipo Monfalcona, ki ima le dve točki prednosti pred Tržačani, ki so po zadnjih neuspelih zdrknilih precej nizko na lestvici. Prav zadnji poraz v Legnagu je potisnil Ponziano v nevarne vode. Položaj je postal res kritičen in zato si varovanci trenerja Sadarja ne smejo dovoliti danes niti delnega spodrsljaja, saj bi s tem še bolj nazadovale. Prav gotovo Tržačani ne bodo lahka ovira, saj tudi njihov položaj na lestvici ni preveč rožnat. V primeru poraza bi jih namreč Ponziana dohitela in tako bi se Monfalcone znašel v nevarnih vodah. Tržačani bodo zato prišli v Trst s trdnim namenom, da odšipejeto eno točko in s tem ohranijo dve točki prednosti pred Ponziano, ki namerava odnesti v tem derbiju oboje točki.

Pro Gorizia - Dolo

Goričani, ki so teoretično že obsojeni na izpad, igrajo proti solidni ekipi Dola. Upanje na obstanek v ligi za Pro Gorizijo je res skromno, vendar je treba igrati do konca in upati v tem primeru res na čudež. Morala v taboru Goričanov je zato precej nizka in to seveda vpliva na igro ekipe. Če pomislimo, da današnji nasprotnik sodi med močnejše ekipe tega prvenstva, je res težko predvidevati izid tega dvoboja. Goričani tekme ne smejo zgubiti, kajti poraz bi jim dal zadnji udarec. Enajsterica Dola v Gorici ne namerava odigrati podrejene vloge, saj so gostje v skupini ekip, ki se borijo za častno drugo mesto. Dvoboj bi moral biti napet, za domačine res dramatičen, v primeru, da jim ne uspe priti do zmage pa katastrofalen.

Bassano - Triestina

Triestina gre v goste k zadnjeuvrščnemu Bassanu, katerega tre-

nira Nave, ki se je v prvem srečanju na «Grezarju» sprl s tržaškimi navijači na tribuni. Ob koncu takratnega srečanja je Nave tudi izjavil, da se bo za to maščeval v povratnem srečanju s Triestino, kateri je tudi želel, da ne bi imela potrebe po dveh točkah v Bassanu za osvajitev prvenstva, kajti njegova ekipa bo dala vse od sebe da bi prekrizala račune Tržačanom. To je Nave izjavil pred petimi meseci, od takrat se je v prvenstvu marsikaj zgodilo. Triestina ima praktično končno zmago že v rokah, Bassano pa je teoretično že obsojen na izpad. Če se bo tudi obljubljeno maščevanje trenerja Bassano uresničilo, to prav gotovo ne bo preveč prizadelo Triestine. Seveda, trener Tagliavini si ne želi poraza, ker si hoče čimprej matematično zagotoviti prestop v višjo ligo. S tem bi namreč imel možnost vključiti v postavo nekaj mladih, svežih moči, ki bi prišle v poštev za prihodno sezono v C ligo. Trener Tagliavini že dela račune naprej in zato mislimo, da bodo Tržačani v Bassanu izbojevali pozitiven izid.

Alpina proti ekipi Old Rags

Danes se bo začela letošnja bezbolska sezona. V A-ligi (tudi v bezbolu gre za drugo jakostno skupino) bo kot lani nastopala openka Alpina. Openci so med velikonočnimi prazniki opravili tri prijateljska srečanja, ki so pokazala, da je ekipa še dokaj šibka v obrambi, medtem ko ji v napadu gre relativno bolje. Posebno zanimivo je bilo srečanje z ekipo Black Panthers iz Ronke, katero so Openci izgubili z rezultatom 2:9.

Alpina proti ekipi Old Rags

Danes se bo začela letošnja bezbolska sezona. V A-ligi (tudi v bezbolu gre za drugo jakostno skupino) bo kot lani nastopala openka Alpina. Openci so med velikonočnimi prazniki opravili tri prijateljska srečanja, ki so pokazala, da je ekipa še dokaj šibka v obrambi, medtem ko ji v napadu gre relativno bolje. Posebno zanimivo je bilo srečanje z ekipo Black Panthers iz Ronke, katero so Openci izgubili z rezultatom 2:9.

Gre za ekipo, ki bosta nastopali v isti kategoriji. Black Panthers bi sicer imeli pravico do nastopanja v prvi ligi, niso pa obnovili abinacije s tovarno pohištva Cumini in za najvišje prvenstvo jim je zmanjkalo denarja. Iz starih časov jim je ostalo ime, ki bo verjetno na koncu prvenstva tudi na vrhu lestvice.

Novost letošnje sezone je «Totobaseball»

Potega sicer preko organizacije v Montecarlui in denarne nagrade so zelo nizke. Na razpolago je sicer tudi nekaj praktičnih daril. Na prvem odrezku je predviden tudi izid srečanja Alpina - Old Rags.

OSTALA DVA ČETRTOLIGAŠA, LIGNANO IN PORDENONE SE BOSTA POMERILA V LIGNANU V DEŽELNEM DERBIJU.

B. R.

BEZBOL DANES V A LIGI

Alpina proti ekipi Old Rags

Danes se bo začela letošnja bezbolska sezona. V A-ligi (tudi v bezbolu gre za drugo jakostno skupino) bo kot lani nastopala openka Alpina. Openci so med velikonočnimi prazniki opravili tri prijateljska srečanja, ki so pokazala, da je ekipa še dokaj šibka v obrambi, medtem ko ji v napadu gre relativno bolje. Posebno zanimivo je bilo srečanje z ekipo Black Panthers iz Ronke, katero so Openci izgubili z rezultatom 2:9.

Danes se bo odločila usoda Primorca (na sliki med tekmo s Sampvitom)

POMEMBNA OBLETNICA NABREŽINSKIH ŠPORTNIKOV

ŠD SOKOL STOPA LETOS V DESETO LETO OBSTOJA

Ob tej priložnosti bodo pripravili v Nabrežini več prireditev

ŠD Sokol stopa letos v deseto leto življenja, v deseto leto trideseta mlada in težav v namenom, da ponese dela mladina pečat uspeha obstoja tudi izven deželnih meja. Ob tem športnem jubileju, tako lahko ponosni in upravičeno trdimo, da se je prvotno začrtani program v veliki meri tudi uresničil. Nesmiselno bi bilo naštevati posamezne uspehe društva, saj vsi dobro vemo, da je v desetih letih Sokol odigral eno izmed najvažnejših vlog v zamejskem športnem življenju. Vendar to ni dovolj. Ime Sokol je bilo ponekod daleč v Italijo, v matično domovino in celo v Švico, Avstrijo in Nemčijo. Tekmovalec Sokola so se povsod, z večjim ali manjšim uspehom, ponosno borili za barve svojega kluba in niso nikjer zatajili svojega slovenskega rekta.

Za ta pomembni dogodek je odbor ŠD Sokol začel zanimiv športni program, ki se bo odvijal pretežno poleti in bo posegel po skoraj vseh športnih in rekreacijskih dejavnostih. V tem okviru bo priredil dva turnirja v minibasketu, enega v prvi polovici meseca junija, drugega ob priliki občinske razstave vin. Poleg tega bodo športni delavci organizirali kroge za osnovno in srednješolsko mladino, za odrasle pa rekreacijski pohod po vaseh Devinjsko - Nabrežinske občine.

O srednja točka desetletja obletnice Sokola pa bo nedvomno «6. tobrega Sokola». Te pomembne športne prireditve, ki je postala že tradicionalna in tehnično na visoki ravni, se bodo udeležile, poleg domačega Sokola, tudi nekatere najboljšee ekipe iz zahodne Evrope. Zaključke proslav bo letnice Sokola, ki bo 20. - 21. septembra, pa predstavila gostovanje odlične češke ekipe Karlovoopolska Strojirna (Brno).

O nadaljnjem poteku te pomembne zamejske športne manifestacije bo mo obširneje poročali še v prihodnje. RaNe

KOLESTARSTVO

V NAŠI DEŽELI

Danes startajo tudi veterani

Danes se bo tudi v naši deželi pričela letošnja tekmovalna sezona za kolestarje veterane. Na 73 km dolgi krožni progi v Zgoniku se bodo v medstruvenem tekmovalju pomerili vsi tržaški in goriški veterani, katerih je v primerjavi z lanskim letom precej več (okrog 45).

Na tej otvoritveni dirki, ki spada v serijo petih medstruvenih tekmovalju za 3. pokal veteranov, bodo nastopili tudi vsi štirje člani lonjerskega športnega društva Adria, in sicer Bonanno, Macarol, Marušič in Maver. Kaj težko je predvidevati, kako se bo četverica «belo-modrih» kolestarjev odrezala, saj so v začetku sezone predvidevanja težka. Vsi štirje so dobro pripravljene, vendar lahko pride na prosti med tekmovaljem do nepredvidenih ovir, tako da je vsaka predhodna taktika zaman. Upoštevati je treba, da je letos med veterane vstopilo precej novih elementov, za katere se ne ve točno, koliko veljajo, čeprav so bili pred leti med amaterji odlični. Jutrišnje tekmovalje in pa dirka, ki bo 1. maja v naselju Sv. Sergija, bosta praktično služili le za oceno sposobnosti posameznikov in ureditev še zadnjih napak pred nastopom na velikih vesdržavnih tekmovaljih. Selekcijski odbor tekmovalnih veteranih, ki je bil ustanovljen v oktobru, bo v prvem tednu bomo lahko začeli ugotovljati, kdo je boljši in ugabit o verjetnih zmagovalcih. Kolestarja Adrie, Mararol in Marušič, imata možnosti za dobro uvrstitev v primeru skupnega sprinta, Bonanno in Maver pa lahko upata na prva mesta le če se jima posreči odlepti se od glavine ob polovici dirke in se postaviti sama ali v peščici ubežnikov na cilj. Naj omenimo še, da bo start dirke ob 10. uri v Zgoniku.

Prejšnji teden se je sestal v Lonjnerju odbor športnega društva Adria in začel s pripravami za letošnje jubilejno deseto izvedbo kolestarjske dirke veteranov za «Pokal Lonjnerja». Tekmovalje bo na sporedu 30. maja s startom ob 14. uri v Lonjnerju in z naslednjo progjo: Lonjner - Ključ - Bazovica - Padrice - Trebče - Opčine - Prosek - Kriz - Nabrežina - Sesljan - Vizovlje - Majhinje - Pretnik - Šempolj - Bajta - Gabrovac - Božje polje - Kriz - Trbiška cesta - Ul. Brigata Casale - Rovinju.

ODBOJKA

V 2. MOŠKI DIVIZIJI

Dom se je utrdil na tretjem mestu

Zdaj se poteguje že celo za 2. mesto

Tudi prvenstvo 2. moške divizije se bliža h koncu. Te dni je goriška odbojarska federacija izdala rezultate zadnjih dveh odigranih kol, in sicer 5. in 6. kola povratnega dela prvenstva. V teh dveh kolu sta v glavnem presenetila kar dva zaporedna poraza Novalinee, ki si je tako pripravila vse možnosti, da bi zasedla prvo mesto in bi se tako neposredno uvrstila v višjo ligo. Prvo mesto namreč že matematično in lahko trdimo tudi zaslužno pripada ekipi Rozzoll iz Trsta, ki je pravzaprav pokazala najboljšo konstantno odbojko.

V teh dveh kolu je naš edini predstavnik Dom iz Gorice obrakrat slavil zmago in si tako utrdil tretje mesto na skupni lestvici. Poleg tega pa je začel že ogrožati drugo mesto Novalinee, kar pomeni možnost kvalifikacije. Domovci imajo sedaj relativno dobre možnosti in upanja na drugo mesto, saj bo v prihodnjem kolu srečanje Rozzoll - Novalinea. V primeru poraza Novalinee ter Zmaga doma proti Ravallico bosta ti dve šesterki skupno na drugem mestu s istim številom točk.

V tem primeru pa bodo odločali seti, s katerimi je v tem trenutku Novalinea na boljšem. Zato, če hoče Dom še upati v napredovanje, mora odpraviti Ravallico s čistim 3:0.

Table with 2 columns: Team and Points. Rows include Rozzoll - Ravallico (3:0), Libertas (Go) - Novalinea (3:2), Pieris - Dom (0:3), Počival: S. Andrea.

Table with 2 columns: Team and Points. Rows include S. Andrea - Pieris (0:3), Dom - Libertas (Go) (3:1), Ravallico - Novalinea (3:2), Počival: Rozzoll.

LESTVICA

Table with 2 columns: Team and Points. Rows include Rozzoll (11 10 136 12 555 426 20), Novalinea (11 8 3 29 16 605 469 16), Dom (11 7 4 18 28 590 552 14), Ravallico (11 5 6 18 24 482 545 10), S. Andrea (11 4 7 20 23 500 549 8), Libertas (11 3 8 17 28 521 590 6), Pieris (12 2 10 10 31 414 536 4).

PO 12. ODIGRANIH KOLIH: Rozzoll 11 10 136 12 555 426 20, Novalinea 11 8 3 29 16 605 469 16, Dom 11 7 4 18 28 590 552 14, Ravallico 11 5 6 18 24 482 545 10, S. Andrea 11 4 7 20 23 500 549 8, Libertas 11 3 8 17 28 521 590 6, Pieris 12 2 10 10 31 414 536 4.

In še pari prihodnjega (zadnjega) kola 2. MD: (danes, 25.): Rozzoll - Novalinea; Libertas (Go) - S. Andrea.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Na mednarodnem šahovskem turnirju v Vinkovcih, ki je bil odigran v prvi polovici aprila je sodelovalo 16 igralcev. Med njimi je bila kar polovica igralcev z velemojstrskim naslovom. Prvo mesto sta si razdelila velemojstra Hort (CSSR) in Sax (Madžarska), ki sta zbrala 10,5 točke. Slede: Polugaevski (SZ) in Tringav (Bolgarija) 10, Balašov (SZ) 9,5, Sosonko (Nižozemska), Ikvov (Jugoslavija) in Kovačević (Jugoslavija) 9, Kurajica (Jug.) 8,5, Hulak (Jug.) 8 točk itd.

O obeh zmagovalcev je posebno Hort prikazal izredno borbeno igro, saj je moral nadoknaditi poraz na startu turnirja. Mednarodna mojstra Sosonko in Kovačević sta izpolnila še drugi bal za velemojstrski naslov in postala velemojstra. Letošnji jugoslovanski prvak Hulak pa je razočaral v svojem prvem nastopu po osvojitvi prvenstva. V miniaturni partiji z angleškim mednarodnim mojstrom Keenom, ki jo komentiramo, je zmagovalac turnirja v Vinkovcih velemojster Hort dosledno kaznoval napake nasprotnika v otvoritvi.

Teesside 1975

HORT - KEENE
Pirčeva obramba
1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sf3 d6 4. Lc4 Zelo redko igra na poteza v Pirčevi obrambi. Običajno se lovec zadržuje na poljih e2 ali d3.

4. ... Sf6 5. Sc3 0-0 6. De2 Lg4? Poteza sumljive vrednosti. Boljše je nadaljevati: 6. ... C6 7. e5 Sd5 8. Ld2 (slabo je 8. Ld5; cđ5 9. Sd5; de5 10. C5 eđ1) 8. ... Sc7 9. hđ3 10. Ld3 b6 11. Le3 Sba6 z enako igro Hort - Forintos, Moskva 1975.

7. e5 Sg8
Na 7. ... Sfđ7 8. e6 Fe6 9. Le6+ je beli v prednosti.

8. Lg5 Sc6 9. 0-0-0 Kh8 10. The1 Dc2!
Hort ima razvojno prednost, katero bo v nadaljevanju še stopnjeval. Tudi če bi črni poskušal minirati belo središče z 10. ... f6 bi beli po 11. ef6 zadržal prednost. Keene poskuša aktivirati dama, vendar mu to ne uspe.

11. Ld5 Df5 12. De3! de5? 13. Lc6!
Črni se je polakomnil središčnega kmeta in želi izkoristiti vezavo skakača na diagonalni d1-h5. Odgovor belega pa ga spravlja v še večje težave.

13. ... b6 14. Le7: eđ4 15. Sđ4: Dh5 16. Lf8: Lf8:
Hort je osvojil kvaliteto, vendar pa nasprotnik upa na moč lovskega para na diagonalah kraljevega križa.

17. Sde2!
Pravilen odgovor. Na 17. f3 bi sledilo 17. ... Lh6 z odličnim pritiskom na diagonalni c1-h6. Z igrano potezo pa se razblijino vse možnosti črnega v nastali dinamični poziciji.

17. ... Lh6 18. f4 Sđ6 19. h3 Le6 20. Sđ4! Sf5
Sedaj ni pomagalo 20. ... Sc4?!

21. De4 Ld5 22. Sđ5: cđ5 23. Df3 Df3: 24. Sf3: Lf4+ 25. Kb1 Tđ8 26. b3 in beli ima prednost v nastali poziciji. Po zamenjavi skakačev pa so možnosti črnega, da reši partijo, minimalne.

21. Sf5: Df5: 22. Tđ4 c5
Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne poma-

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 25. aprila 1976

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

11.00 na Opčinah
Polet - Staranzano

10.00 na Kontovelu
Kontovel - Scoglietto B

9.30 v Dolini
Bor - Grandi Motori

FINALE KADETOV

9.30 v Trstu, športna palača
Pall. Trieste - Kontovel

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Dolini
Rosandra - Vesna

15.30 na Proseku
Primorje - Libertas

15.30 v Križu
Campanelle - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Zavljah
GMT - Gaja

10.30 v Dolini
Breg - S. Andrea

10.30 na Proseku
Kras - Don Bosco

9.00 na Padričah
Union - Domio

MLADINCI

13.45 na Proseku
Primorje - Vesna

10.30 v Trebčah
Primorec - Domio

10.30 v Bazovici
Zarja - De Macori

NARAŠČAJNIKI

12.30 na Opčinah, Ul. Alpini
Esperia SL - Kras

9.00 v Dolini
Breg - Soncini

12.30 na Opčinah, Ul. Carsia
CGS - Union

ODBOJKA

ŽENSKA C LIGA

10.00 v Noventi Vicentini
Primavera - Breg

1. ŽENSKA DIVIZIJA

10.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Sloga - Azzurra

2. MOŠKA DIVIZIJA

10.00 v Trstu, šola Mompurgo
Ravallico - Dom

KOLESTARSTVO

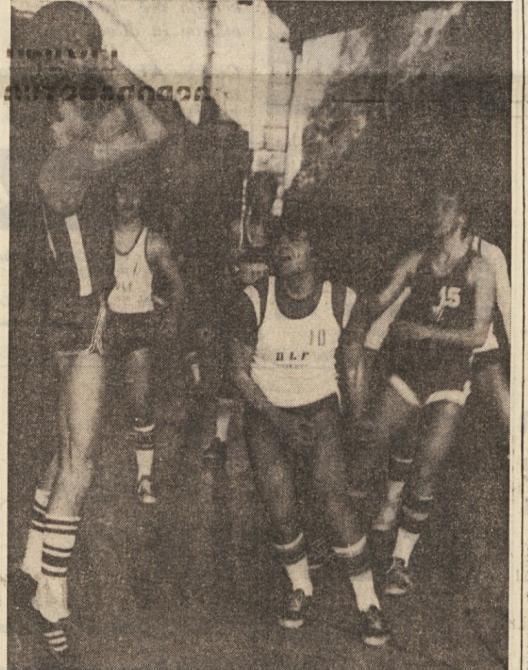
DIRKA VETERANOV

10.00 v Zgoniku
Nastopa tudi Adria

ATLETIKA

KROS

16.00 v Podlonjerju
Organizirajo domačini

Borovec Marassi meče med tekmo s Ferroviarom žogo na nasprotni kos

NA ZADNJIH SKUPŠČINAH ZŠSDI

VEČ IDEJNOSTI IN STROKOVNOSTI

V ponedeljek se bodo sestali odbojarski delavci

V četrtki sta bili ločeno za goriška in tržaška društva skupščini Združenja slovenskih športnih društev. Glavne točke dnevnega reda so bile: seminar za odbornike, večje sodelovanje med združenjem in društvi ter sodelovanje s športnimi organizacijami na Koroskem. V zvezi s prvo točko so se vsi prisotni strinjali, da je za naše odbornike pomembno prirejanje takih seminarjev, na katerih si ti pridobivajo dosti napotkov za boljše delovanje v društvih, tako glede idejnosti, kot tudi pri organizacijskem delu. Predlagali so tudi teme predavanj in sicer: organizacija športnih prireditev, idejnost v slovenskem športu v Italiji. Naša društva so večkrat v dvomu, ali naj dajejo prednost množičnosti in športu ali kakovosti. Na seminarju se bo o tem razpravljalo, tudi glede na sedanja razvoj športa v Italiji in našega manjšinskega športa. Zanimanje je tudi za organizacijo športa v Jugoslaviji, v zvezi z novo uredit-

vijo finansiranja športa. Sodelovanje med združenjem in društvi je bilo doslej večkrat pomankljivo. Zato so predstavniki društev bili mnenja, da bi se stiki med društvi in krovno organizacijo okrepili s tem, da bi društva poverila enega svojega predstavnika, ki bi imel nalogo slediti delovanju združenja in istočasno seznanjati združenje z delovanjem društva. Na skupščini so bili že dani programi za konkretno sodelovanje med slovenskimi društvi v Italiji in slovenskimi društvi na Koroskem. 9. maja bo v Ljubljani pohod po poteh partizanovke Ljubljane, na katerem bo nastopilo 20 ekip iz zamejstva.

V ponedeljek, 26. aprila bo v Nabrežini v dvorani Igo Gruden ob 20.30 sestanek med društvi, ki gojijo odbojko, na katerem se bodo društva pogovorila o problemih, ki zadevajo to panogo. Ob tej priliki bodo tudi govorili o poletnih izpolnjevalnih tečajih za tekmovalce, ki bo v Rovinju.

Prejšnji teden se je sestal v Lonjnerju odbor športnega društva Adria in začel s pripravami za letošnje jubilejno deseto izvedbo kolestarjske dirke veteranov za «Pokal Lonjnerja». Tekmovalje bo na sporedu 30. maja s startom ob 14. uri v Lonjnerju in z naslednjo progjo: Lonjner - Ključ - Bazovica - Padrice - Trebče - Opčine - Prosek - Kriz - Nabrežina - Sesljan - Vizovlje - Majhinje - Pretnik - Šempolj - Bajta - Gabrovac - Božje polje - Kriz - Trbiška cesta - Ul. Brigata Casale - Rovinju.

Za naraščaj je treba skrbeti: teza se zavedajo tudi trebenski nogometni delavci, ki si vzajajo obetajno mladinska enajsterica. Vrata tega mesta, katerega igralci bodo morali v bodočnosti nadomestiti starejše igralce v prvi enajsterici, brani Marino Bak

PLAVANJE

Na 1500 m prosto

Holland naskakuje mejo človeške vzdržljivosti

Morda bodo že letošnje Ol predstavljale na tej progi pomemben mejnik

Nov svetovni rekord v plavanju na 1500 m prosto 15'10"89 predstavlja majhno presenečenje. V Avstraliji je res sezona na višku, rezultat Stephena Hollanda pa moramo vzeti v poštev tudi iz taktične plati in ne samo iz tehnične.

Tehnično pomeni z napredkom preko 1 odst. v primerjavi s prejšnjim časom Tima Shava 15'20"91 občutno večji napredek, kot je bil zabeležen v celih lanskim sezoni v vseh plavalnih panogah. Taktično je treba upoštevati, da se Holland lani ni udeležil svetovnega prvenstva, ker bi ga zamenjava letnih časov na južni polobli prisilila, da bi bil v polni formi celih 6 mesecev in po kratkem premoru se za olimpijske igre. V odnosu na ZDA pomeni nov rekord naskok na še boljše čase, morda že med zadnjimi tekmovalci v pokritih bazenih v ZDA, najkasneje pa na izbirnih tekmovalnih za olimpijsko reprezentanco ZDA. Holland se bo kljub vsemu temu lahko v miru pripravil na Montreal in startal kot tisti, ki bo imel v rezervi največ svežih moči.

Morda bo prav v olimpijskem finalu prvič razdalja preplavana v manj kot 15 minutah. To bo zgodovinska meja ne samo za plavanje temveč za celoten problem človeške vzdržljivosti.

Sedanji svetovni rekord pomeni popravek časa 60"726 na vsakih 100 m (!), dočim je prejšnji rekord veljal vsaj 61"394 na vsakih 100 m. Nadaljnji rekord na 800 m je to poprečje še občutno potisnil nazval.

Dvoboj Holland - Shaw lahko prenesemo tudi na celotno merjenje moči med ZDA in ostalim svetom. Proti ZDA stoji v prostem slogu sedaj v prvi vrsti Avstralija, v umetnih slogih pa Evropa in Kanada.

Svetovne lestvice, ki so bile pred kratkim objavljene, so potrdile tudi za lansko leto nezadržan napredek, ki nima primerjave v nobenem drugem športu. Statistike dajejo tudi sliko, ki je povsem drugačna od tistih, ki so izšle iz lanskega svetovnega prvenstva v Caliju. Po tamkajšnjih rezultatih je bilo razvidno, da so ZDA nekaj izgubile. Med de-

kleti to ni bila nobena novost, med fanti pa so Evropejci presenetili ZDA v večji meri kot se je predvidevalo in tudi število plavalnih vesleš se je nekoliko razširilo.

Sicer so lestvice pri ženskah verodostojne glede na mesta pri samem vrhu. Upoštevajoč prvih 30 rezultatov pa ZDA v glavnem vzdržijo koalicijo in same prispevajo od 13 do 17 plavalov v vsaki skupini. Porazno pa je za ostali svet stanje pri moških, kjer bi plavalci ZDA lahko nastopali na svetovnem prvenstvu tudi s svojo drugo ali tretjo garnituro in v glavnem zmagovali v enaki meri.

V bistvu se celotno ameriško plavanje usmerja na «domači trg», na morje biti tudi zaradi ekonomskih interesov trenerjev, vedno založen z odličnimi plavalci. Državna reprezentanca se izbira na podlagi neizprosni kvalifikaciji, ki so v celoti kakovostno boljše kot svetovna prvenstva ali olimpijske igre. Za same plavalce pomenijo ta tekmovalna dodatno in največjejo živčno obremenitev in večkrat tudi začetek padanja forme.

SPORT SPORT

NOGOMET

ČETRTFINALE EP

Jugoslavija - Wales 2:0

Gola za «plave» sta dala Vukotić in Popivoda

Jugoslavija - Wales 2:0 (1:0) Španija — ZRN 1:1

STRELCA: v 1. min. Vukotić, v 54. min. Popivoda.
JUGOSLAVIJA: Petrović: Buljan, Hadžiabdić: Orljak, Katalinski, Mužinić: Popivoda, Ačimović, Šurjak, Vukotić (od 85. min. Jerković) in Vabec.

WALE: Davies: Thomas, Page; Mahoney, Philips, Evans; James (v 85. min. Curtis), Flynn, Yorath, To-schack, Griffiths.

SODNIK: Schiller (Avstrija).
GLEDALECEV: 60.000.

ZAGREB, 24. — Jugoslavija je v Zagrebu zasluženje premagala Wales z dvema goloma prednosti, ki ji daje že lepe možnosti, da se kvalificira v polfinale. «Plavi» bi lahko dosegli še izdatnejšo zmago, ko bi ne zapravili cele vrste priložnosti pred nasprotnikovimi vrati.

Jugoslovani so svoj prvi gol dosegli že v prvi minuti z Vukotićem, Danilo Popivoda pa je v drugem polčasu zapečatil rezultat na 2:0.

ČSSR — SZ 2:0

BRATISLAVA, 24. — V prvem srečanju četrtinala za evropski pokal narodov je ČSSR premagala SZ z 2:0 (1:0). Gola za domačine sta dala Masny v 35. min. in Paneka v 47. min.

Srečanju je prisostvovalo 48.000 gledalcev.

KOLESTARSTVO

DIRKA PO APULIJI

V končnem sprintu prvi Patrick Sercu

Na skupni lestvici še vedno vodi Franco Moser

BARI, 24. — Belgijec Patrick Sercu je zmagal na četrti etapi kolesarske dirke po Apuliji. Belgijski kolesar je v končnem sprintu premagal Marina Bassa in Francesca Mosera, ki je še vedno na prvem mestu na skupni lestvici.

Vrstni red 4. etape (Manfredonia - Palese Macchie):

1. Patrick Sercu (Bel.), ki je prevozil 182 km v 4:17:12", s povprečno hitrostjo 42,490 km/h
2. Basso (It.)
3. Moser (It.)

Skupni vrstni red:

1. Moser (It.) 18.54:39"
2. Baronechelli (It.) po 5"
3. Lasa (Sp.) po 8"

Na kolesarski dirki po Jadranski magistrali je na prvi etapi od Sibenika do Zadra zmagal Frelih (Rog Ljubljana), na drugi etapi od Zadra do Sibenika pa Janjič (Radnicki Kragujevac).

TENIS

«TURNIR V STOCKHOLMU»

Fibak in Nastase finalist

STOCKHOLM, 24. — Na mednarodnem teniškem turnirju v Stockholmu sta se v finale uvrstila Poljak Wojtek Fibak in Romun Ilie Nastase.

Fibak je premagal Nizozemca Toma Okkerja s 6:4, 7:5; Nastase pa je odpravil Italijana Adriana Panatto s 7:6, 6:2.

V finalu dvojice bosta Panatta in Okker igrala proti Sovjetju Metreveli in Romunu Nastaseju.

KOŠARKA

RIM, 24. — Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Rimu je v drugem kolu Italija premagala Portoriko s 76:68 (37:36).

Najboljša v italijanskih vrstah sta bila Marzorati (17) in Bisson (15). V drugi tekmi je Rutgers premagal Romunijo z 88:82.

«PROPAGANDA»

Bor — Breg 42:25 (20:15)

MOTOKLIZEM

LE MANS, 24. — V drugem dnevu poskusnih voženj za jutrišnjo motokliziščno dirko za SP so dosegli najboljši čase: Nieto (Španija) do 50 ccm, Villa (Italija) do 250 ccm in Agostini (Italija) do 350 ccm ter Sheene (VB) do 500 ccm.

ROKOMET

SLOVENSKA LIGA IZIDI
Celje - Senj 27:13
Slovan - Inles 28:24
Savinca - Zagreb 26:23
Piran - Varteks 6:19
Slovenj Gradec - Industro-montaža 17:21

SAH

Na novem sedežu tržaškega šahovskega kluba se je sinoči zaključil pokrajinski mestveni turnir, ki ga je to društvo priredilo skupaj s športnim društvom Kontovel. Tur-

V OKVIRU SODELOVANJA Z GLEDALIŠČEM TEATRO STABILE

Drama iz Ljubljane gost v Trstu z Brechtovo «Opero za tri groše»

Enkratna predstava v gledališču Rossetti bo v četrtek, 29. t. m., ob 20.30 Zdravice in pomembne potrditve med večerajšjo tiskovno konferenco

V okviru sodelovanja med tržaškim gledališčem Teatro Stabile, Stalnim slovenskim gledališčem v Trstu in Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, bo 29. t. m. nastopila v gledališču Rossetti Drama SNG iz Ljubljane z Brecht - Wellovo igro «Opera za tri groše».

Gre brez dvoma za velik kulturni dogodek, ki celo presega že tako pomemben okvir sodelovanja med tremi sosednimi gledališkimi hišami, saj predstavlja nastop ljubljanske Drame v tem kraju je namreč umetniški ravnatelj Teatra Stabile dr. Messina — nastop velikega gledališča z velikim delom svetovne gledališke literature, gre torej za velik kulturni dogodek in absolutnem merilu. Upajamo samo, da se mu bo kulturni Trst, italijanski predvsem, kateremu je predstava v prvi vrsti namenjena, znal primerno odzvati.

O pomenu tega gostovanja je bilo večeraj med tiskovno konferenco v znanem tržaškem gostinskem lokalu izrečenih mnogo primernih in potrebnih besed. Tiskovne konference so se udeležili poleg predstavnikov krajevnega tiska in radija ravnatelj ljubljanske Drame Janez Senk, predsednik Kulturne skupnosti iz Ljubljane dr. Mitja Rodovnik, dramaturg Janez Negro, režiser Peter Lutschak iz Dunaja, scenograf in kostumist predstave Gian Maurizio

Fercioni iz Milana, ravnatelj Teatra Stabile dr. Botteri, umetniški vodja dr. Messina, predsednik upravnega sveta SSG prof. Tavčar in ravnatelj SSG dr. Benedičič.

Dr. Botteri je v svojem pozdravu ponovil besede, ki jih je izrekel ob priliki nedavnega gostovanja zagrebškega gledališča Komedija z rock-opero «Matija Gubec», da je namreč vloga obmejnih gledališč prav v posedovanju kulturnih - gledaliških vrednot med narodi. Naša tri gledališča so na to pot stopila z zavestjo, da s tem prispejajo k zbljevanju in boljšemu razumevanju med narodi. Omenil je uprizaritev Gruma v Teatro Stabile in izdajo prve antologije slovenskega gledališča v italijanskih gostovanjih ljubljanske Drame pred leti v Trstu in poudaril odločnost, da se mimo vseh težav gre po tej poti naprej. Dokaz temu bo tudi proslavitev 100-letnice Cankarjevega rojstva v gledališču Teatro Stabile z uprizaritvijo dramatične Cankarjevega romana «Martin Kačur» v italijanski prirediteljski in pisateljski Fulvia Tomizze z naslovom «Idealisti». S tem se ne bomo oddaljili, le v velikemu slovenskemu Cankarju, marveč velikemu evropskemu duhu, kakršnega Cankar je.

Umetniški direktor dr. Messina je izrazil upanje, da bo gostovanje Drame iz Ljubljane z «Opero za tri gro-

še» nalezelo pri Italijanih v Trstu na lep sprejem, ker ne gre le za potrditev gledaliških odnosov med Trstom in Ljubljano, marveč za do-godek splošno kulturnega pomena, kot je bilo gostovanje budimpeštanskega gledališča Madasz z istim delom v nekaterih velikih italijanskih gledališčih.

Ravnatelj Drame SNG Janez Senk se je pridružil besedam svojih predgovornikov in dodal, da se sodelovanje med našimi gledališkimi sme omejiti le na izmenjavno gostovanje, marveč se mora razširiti tudi na izmenjavo režiserjev, scenograf-frov, treba je skratka razviti sode-lovanja na vsa možna področja. Pou-daril je med drugim, da pri ljubljanski postavitvi «Opero za tri gro-še» sodelujeta avstrijski režiser in italijanski scenograf in še, da tako jugoslovanska kot slovenska gleda-lišča pogosto posredujejo občinstvu dela iz italijanske dramske zaklad-nice.

Ravnatelj Senk je omenil, da je bil namen Drame priti v Trst s kakim slovenskim delom, da pa je ra-de volje bil upoštevan predlog, ki je prišel iz Trsta, naj nastopi Drame v Rossettijem z Brechtom predvsem zaradi lažje sprejemljivosti dela v italijanskem ambientu.

Dr. Mitja Rodovnik je v imenu Kulturne skupnosti Slovenije podčr-tal ob kulturnem tudi politični po-men sodelovanja med našimi gleda-lišči, vedno ob upoštevanju, da je kultura najboljši most med narodi. Vključil je to sodelovanje v širši okvir političnih odnosov, katerim se z nedavnimi sporazumi med sosed-nimi državama odpirajo širše mož-nosti. Na koncu je dr. Rodovnik iz-rrazil svoje zadovoljstvo, da je Tea-tro Stabile vključilo v svoj program počastitev Cankarjeve stoletnice z uprizaritvijo «Martina Kačurja» v italijanskih in nazdravilo sodelovanju med prijateljskimi gledališči.

V razgovoru s časniki je režiser Peter Lutschak objasnjal svoj reži-serski pristop k realizaciji Brecht-ove «Opero za tri groše» in razloge, zaradi katerih režira v Ljubljani. Poudaril je zlasti, da je kolektiv ljubljanske Drame odprt in visoko kvalificirani umetniški kolektiv, do-zveten za nove sugestije, s katerim je mogoče ustvarjati na kolektivni osnovi brez zvezdnitva in da je tudi sicer ljubljanska gledališča in zato kulturno zahtevno središče, kar nudi še posebno zadoščenje.

V igri «Opera za tri groše» igra glavno vlogo naš dober znanec, eno sezono tudi član našega SSG, Boris Cavazza, poleg njega pa še vrsta najvidnejših slovenskih gledaliških umetnikov, kot je Duša Počkajeva in drugi.

j. k.

STALIŠČE SLOVENSKE SKUPNOSTI

O RABI SLOVENŠČINE V POKRAJINSKEM SVETU

Polemčna ocena resolucije, ki je bila izglasovana na četrtkovi seji

Slovenska skupnost nam je poslala v objavo sledeče tiskovno poročilo:

Glede četrtkove seje tržaškega pokrajinskega sveta SS ugotavlja, da so stičer vse italijanske stranke u-stavnega loka priznale slovenskim svetovalcem načelno pravico, da v izvoljenih predstavništvih uporab-ljajo materinščino. Dejansko pa so iste stranke s svojim zadržanjem in glasovanjem onemogočile praktično izvajanje te pravice.

SS nadalje ugotavlja, da sta KPI in PSI, v nasprotju s predhodno sprejetimi obveznostmi, osvojili, pol-pisali in glasovali resolucijo, ki je dejansko prizna rimski vladi kompeten-co, da sklepa tudi o spremem-bah notranjega pravilnika naše po-krajinske uprave. Sprejeta resolucija med drugim predvideva, da bo šla v Rim delegacija iskat pravice za uporabo slovenščine v krajevnih upravah. SS poudarja, da ob takih posegih nimamo Slovenci kaj pozitivnega pričakovati, ker je že po-dobna delegacija tržaškega občinskega sveta dosegla neuspeh in ker je rimska vlada že decembra 1975 županu Spacciniju v zvezi z istim vprašanjem odklonilno odgovorila. Umirajoča vlada tudi danes ne bo mogla dati drugačnega odgovora. Zato predstavlja omenjena resolucija odstopanje od naših pravičnih zahtev in ponovno izigravanje naših pravic ter poizkus, da se uveljavl-

tev slovenščine v krajevnih upra-vah odloži za nedolocen čas. Tako zadržanje moramo še posebej žigosati, ker je bil predlog za spremembo pokrajinskega pravilnika, ki je pred-videl uporabo slovenščine že na tem, da gre na glasovanje.

Končno SS ugotavlja, da večerajšnje tiskovno poročilo DC prikazuje dejanski odnos te stranke do dvoje-zičnosti, in dokazuje, da se ob tem problemu DC boji lastne sence, da ne rečemo šovinističnih mestnih krogov, posebno seveda ob skorajš-njih parlamentarnih volitvah.

Tudi odgovor predsednika vlade Mora Comelliju, ki daje podrobna zagotovila gospodarskega značaja, in ponovno molči o pravicah slovenske narodne skupnosti v Italiji, je še en dokaz, kako si DC zamišlja iz-jvajanje osimskega sporazuma.

PO ENOMESEČNI PREISKAVI V TRSTU

Kazenski postopek proti dvanajstim zdravnikom univerzitetne klinike

Pretor Trampus je zdravnike obtožil lažne izjave v javnih dokumentih

Ob zaključku enomesečne preiskave o tržaških bolnišniških strukturah je večeraj pretor Mario Trampus obtožil

dvanajst zdravnikov tržaške univerzitetne klinike, ker naj bi podali lažne izjave v javnih dokumentih. Zdravnike, izmed katerih so štirje direktorji klinik in inštitutov, ostali pa pomočniki ali asistenti, je pretor ob-tožil na osnovi člena 483 kazenskega zakonika, ki predvideva za omenjeni prekršek kazni do dveh let zapor.

Lažne izjave naj bi omenjeni zdravniki podali s tem, da so podpisali dokument, s katerim potrjujejo, da med letom njihov zunanji zaslužek (torej izvenuniverzitetni) v raznih zasebnih klinikah in ambulantah ni presegel vsote dveh milijonov lir. Po zakonu so zaradi tega mesečno prejemali dodatek, ki je znašal 150 tisoč lir za direktorje in 80 tisoč lir za ostale. Preiskava pa je po številnih zasliševanjih pacientov v zasebnih klinikah dokazala, da so njih-ovi zunanji prejemki presegali o-menjeno vsoto.

Obtoženi zdravniki so: Ludovico Dalla Palma (radiologija), Giuseppe Mocarero (anestezijologija in oživljanje), Gianfederico Monti (splošna kirurška klinika) in Piero Pietri (kirurška semiotika), ki so direktorji in Marco Vincenzo Baldassare, Giuliano Ceccovini, Ettore Campaia, Luigi Forlivesi, Gianfranco Guarnieri, Alfredo Nemež, Giuseppe Ravalico in Luigi Tamburino.

Prvotno je pretor preiskoval o dohodkih 23 zdravnikov in medtem ko za tri še ni zaključil ugotavljanj, je za ostale ugotovil, da niso kršili za-kona. Nazadnje naj še omenimo, da je v teku preiskava pretorja Corrada Bidolija o pomanjkljivosti zdravstve-no-higienskih naprav v bolnišnicah.

Takoj zatem se je sestel novoizvoljeni oziroma potrjeni odbor in iz-bral iz svoje srede za novega pred-sevalnika zadruga ing. Miloša Kodriča.

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO vas vabi, da si ogledate veliko izbiro avtomobilov v AUTOSALONE TRIESTE, Ul. Giulia 10. Ugodne prilike: 127 72, A 112 Abarth 75, Mini 70 72, 128 73, 500 68 71, Capri 1500 70, 128 fam. 70, 124 fam. 71, 850 66 70, 1750 70, Diane 6 72, 123 avtomatni 75, 124 68 plinska napeljava, 124 spider 71. Jamstvo in ugodni plačilni pogoji do 30 mesecev.

«CITROEN» — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

ZELITE se poročiti? Informacije a-gentele «Cnocers», Ul. Pellicerie 6 — Videm: odprto ob sredah, sobotah popoldan in ob nedeljah dopoldan. Tel. 65-923.

JUGOSLOVANSKA družina (3 odrasli) išče v Kopru ali okolici skromno hišo ali stanovanje v najem za naj-manj 1 leto. Pisati na Oglašni od-delek Primorskega dnevnika pod si-fro «B.R.M.».

AUTOSALONE FIAT — Ul. Roia-no 6 — Prodaja in predstavitve novih avtomobilov. Razstava rab-ljenih avtomobilov: 126 73, 74; A 112 72; 850 S 69, 70; 850 coupé 68; 128 69, 71, 72; 128 coupé; 1100 73; 124 72; 124 coupé 70, 75; 125 S 70, 72; 131 dvoje vrat 75; 132 73; 1500 C, 1500 z dolgim vlečnim kavljem; Mini 69; Peugeot 204; Ford 15 M; Ford 20 MXL s plin-sko napeljavo; DAF 67; tovorna vozila; 850 fam. 66; 1100 T do-stavni; Opel Record fam.; 128 fam.; Ford transit diesel. Obišče-te nas tudi ob nedeljah dopoldne. Telefon: 413-337.

CERTINA

DS
SE NIKOLI NI BILA TOČNOST
TAKO DOBRU ZAVAROVANA

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK

MALALAN

URARNA — ZLATARNA
Opčine, Proseška 6 — TRST

BOGATA IZBIRA UR - SERVIS
IN POPRAVILA ZA ELEK-
TRONSKE URE

P
PAM železnina
M
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (industrijska cone)
D.O.M. 40, 122 - Tel. 824-979

stenke tapete
moquette
Iitalplast
Zložljiva vrata
preproge

BANCO DI NAPOLI

BILANCA 75

Istituto di credito di diritto pubblico - Direzione Generale in Napoli

aktiva

	(v milijonih lir)
Blagajna, razpoložljivost za a vista in vezane vloge	Lm 1.006.030
Vrednostni papirji	» 921.258
Naložbe	» 3.736.173
Soudeležbe	» 47.774
Nepremičnine, oprema in stroji	» 73.770
Prehodna aktiva in aktivni reeskompt	» 23.884
Razne postavke	» 328.538
Pokojninski sklad	» 21.140
Razvidnostni računi	» 2.033.212

pasiva

	(v milijonih lir)
Denarne vloge	Lm 4.924.127
Karte in obveznice v obtoku	» 494.430
Imenske vrednotnice v obtoku	» 145.680
Razne postavke	» 174.631
Amortizacijski skladi	» 10.866
Reeskompt in prehodna pasiva	» 91.533
Skladi za odpravnine	» 11.723
Pokojninski sklad	» 21.140
Glavnica in rezerve	» 165.261
Čisti dobiček za razdelitev	» 3.758
Razvidnostni računi	» 2.033.212

moderna banka s staro tradicijo

Premoženjski skladi in rezerve: 167.427.515.562 Lir

